

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Národní divadlo Brno za rok 2023.

zprávu předkládá:

MgA. Martin Glaser
ředitel NdB, p. o.

únor 2024

B | R | N | O

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO
FINANČNĚ PODPORUJE NÁRODNÍ DIVADLO BRNO,
PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACI

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE	3
PODĚKOVÁNÍ ŘEDITELE NÁRODNÍHO DIVADLA BRNO.....	5
1. ČINNOST A VÝSLEDKY UMĚLECKÝCH SOUBORŮ NdB	8
1.1 NOVÉ INSCENAČNÍ PROJEKTY	8
1.2 DOPROVODNÉ PROGRAMY.....	50
1.3 KONCERTY.....	57
1.4 EDUKAČNÍ ČINNOST.....	62
1.5 FESTIVALY, ZÁJEZDY, VÝZNAČNÍ HOSTÉ, SPOLUPRÁCE	80
1.6 NOMINACE A OCENĚNÍ NdB	87
1.7 VÝSTAVNÍ ČINNOST NdB	89
1.8 DOKUMENTAČNÍ ODDĚLENÍ	93
2. FESTIVALY	96
2.1 FESTIVAL JANÁČEK BRNO.....	96
2.2 FESTIVAL DIVADELNÍ SVĚT BRNO 2023	98
2.3 FESTIVAL DANCE BRNO	107
3. AKTIVITY SPOLEČENSKÉ ZODPOVĚDNOSTI	112
4. ČINNOST OBCHODNÍHO ODDĚLENÍ A OBCHODNÍ VÝSLEDKY	114
4.1 SPOLUPRÁCE S MÉDII.....	121
4.2 MARKETING, OBLAST PR	122
4.3 ONLINE MARKETING	127
4.4 FUNDRAISING.....	128
4.5 ZÁKAZNICKÉ CENTRUM.....	130
4.6 OBCHODNÍ VÝSLEDKY NA DOMÁCÍCH SCÉNÁCH	133
4.7 CELKOVÉ OBCHODNÍ VÝSLEDKY	137
5. VÝVOJ V PERSONÁLNÍ OBLASTI	139
5.1 STRUKTURA A POČTY ZAMĚSTNANCŮ	139
5.2 PŘEHLED PŘÍRŮSTKŮ A ÚBYTKŮ ZAMĚSTNANCŮ ZA SLEDOVANÉ OBDOBÍ.....	140
5.3 PRŮMĚRNÉ PLATOVÉ TŘÍDY A PRŮMĚRNÉ PLATY ZA ROK 2023.....	140
5.4 DODRŽOVÁNÍ BEZPEČNOSTI PRÁCE.....	140
5.5 PRACOVNÍ ÚRAZY.....	141
6. HOSPODÁŘSKÉ VÝSLEDKY NdB.....	145
6.1 FINANČNÍ PLÁN.....	145
6.2 VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ	149
6.3 VÝZNAMNÉ OPRAVY REALIZOVANÉ ZA ROK 2023	158
6.4 FINANČNÍ MAJETEK.....	159
6.5 POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY	159
6.6 DOTACE ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU, ROZPOČTU STÁTNÍCH FONDŮ A ROZPOČTU KRAJE	162
6.7 FONDY.....	163
7. KONTROLNÍ ČINNOST.....	165
8. INVENTARIZACE MAJETKU A ZÁVAZKŮ.....	167

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Rok 2023 přinesl stejně jako roky předcházející Národnímu divadlu Brno řadu významných úspěchů a zároveň několik náročných výzev. Divadlu se celkově dařilo na poli uměleckém, což se promítlo do skvělých ekonomických výsledků. Podařilo se úspěšně navázat i nové kontakty v zahraničí. To vše navzdory ekonomické krizi a složité společenské situaci.

Označit stav všech souborů jako stabilizovaný by bylo hrubým podceněním současné kondice. Naopak po mnoha letech náročná práce je zjevné, že v baletu, činohře i opeře sklízíme plody předchozího úsilí a zažíváme bez pochyby pozitivní období, které se propisuje do zájmu široké divácké i odborné veřejnosti.

Baletní soubor potvrdil rostoucí kvalitu faktem, že po několika letech jednání získal svolení k uvedení choreografií George Balanchina, což je podmíněno prvotřídním zvládnutím náročné taneční techniky. Potvrzením zvyšující se úrovně baletního souboru pak byla i podzimní premiéra, která rozšířila repertoár o další díla Jiřího Kyliána a Nacha Duata. S překvapivě velkým zájmem se od počátku setkala juniorská sekce souboru, která tvoří pod značkou Balet NdB2 a získala si od uvedení svého prvního Programu značný zájem zejména u mladého publika. Tento projekt je excelentním příkladem inkluzivního myšlení a péče o rozvoj nejmladší generace umělců i diváků.

Také činoherní soubor zažívá hvězdné chvíle. Ať už v okamžiku, kdy veřejnou debatu rozvíří původní hra napsaná na objednávku tohoto ansámblu, jako se stalo v případě Šindelkova Feministy. Nebo v případě mimořádně zdařilých inscenací náročných textů světové klasiky, jako tomu bylo v případě Lháře a Čekání na Godota. V případě druhé inscenace byla její kvalita potvrzena i nominací jednoho z představitelů hlavních rolí Petra Kubese na Cenu Thálie.

Trvale špičkovou kvalitu si drží i operní soubor a získal Cenu Divadelních novin nebo Cenu Thálie v případě inscenace Salome potvrdilo, že očekávání spojovaná s tímto souborem jsou naplňována měrou vrchovatou. Potěšující je i fakt, že zájem o práci operního souboru projevují v rostoucí míře zahraniční odborníci, což se množstvím cizojazyčných reflexí potvrdilo v případě premiéry Dvořákova Jakobína, který se představil světovému opernímu publiku i v dalším z přenosů na platformě OperaVision.

Jestliže součástí ředitelské koncepce bylo vést NdB k formátu sebevědomého, evropského metropolitního divadla, není lepším důkazem naplňování této vize nic jiného než úspěch produkcí NdB v mezinárodním kontextu. Hostování činoherního souboru s inscenací Čapkovy Matky v izraelském národním divadle Habimah v Tel Avivu nebo Kunderových Majitelů klíčů na jednom z největších evropských festivalů v rumunském Sibiu otevřelo činohře dveře do světa. Operní soubor se opakovaně vrátil do polské Bydgoszcze, nově náš sbor hostoval v irském Dublinu a navázal spolupráci s jednou z hvězd současné operní scény, když se stal součástí inscenace Z mrtvého domu režiséra Dmitrije Tcherniakova na prestižním festivalu Ruhrtrienale. Mimořádnou událostí pak bylo konání prvního pracovního setkání vedení předních evropských baletních souborů pořádané organizací Opera Europa v listopadu 2023. Výjimečná koncentrace špičkových osobností tanečního umění uvedla tvorbu hlavního i juniorského souboru do evropského kontextu a otevřela dveře k další spolupráci.

Dařilo se i oběma festivalům, které má Národní divadlo Brno za úkol produkovat. Přestože v lichém roce se festival Janáček Brno nekoná, vrcholí v té době přípravy jeho dalšího ročníku. Ty byly korunovány nejen představením exkluzivního programu na rok 2024, ale zejména podpisem Memoranda o spolupráci s Ministerstvem kultury ČR, které tak ústy ministra kultury Martina Baxy

deklarovalo svou připravenost dlouhodobě předvídatelně financovat tuto akci jako událost prvořadého významu. Festival Divadelní svět Brno se poprvé ve své historii umístil v hodnocení grantové komise Programu na podporu festivalů MKČR na prvním místě (spolu s o mnoho starším Pražským divadelním festivalem německého jazyka), což bylo pro celý tým, který tuto akci připravuje jakýmsi závěrečným mnohaleté intenzivní práce na rozvoji festivalu, který NdB před lety převzalo v neutěšeném stavu bez větší relevance na domácí, natož na zahraniční scéně. Nyní je festival pevnou součástí domácího festivalového kalendáře a zájem o vystoupení na této akci je mimořádný u domácích aktérů a setrvale rostoucí u zahraničních partnerů, stejně tak jako je vítaným cílem domácích i zahraničních hostů.

Co je ovšem neméně důležité, je fakt, že navzdory pokračující ekonomické krizi, společenské nejistotě a nebývale vysoké inflaci NdB nejenže udrželo skvělé ekonomické výsledky z předchozího roku, kdy se divadlu podařilo nebývale rychle vrátit na předcovidovou výkonnostní úroveň, ale ještě je výrazně zlepšilo. Meziroční nárůst tržeb o více než čtvrtinu a absolutního počtu diváků o pětinu je dokladem správné umělecké, ekonomické i marketingové strategie. Příchod nového obchodního ředitele a nová energie do tohoto klíčového týmu se pozitivně propala i do nárůstu počtu abonentů. Díky těmto pozitivním výsledkům se divadlu podařilo udržet vyrovnané hospodaření. Ukazatel tzv. soběstačnosti se poprvé dostal na úroveň 20 %. Jde o ukazatel počítaný se zohledněním nařízených odvodů z odpisů, což představuje desítky milionů, které organizace průtokově vrací zřizovateli a nemá je fakticky k dispozici. Je to mimořádný výsledek, kterého divadla tohoto typu, tedy s velkým operním a baletním souborem, s náročným provozem v historických budovách dosahují jen zřídka, a většinou jde o přední scény v turisticky atraktivních světových metropolích.

Celý rok ovšem nebyl jen zalitý sluncem a úspěchy. Zřizovatel na začátku roku prodloužil ředitelský mandát na další období, což lze chápat jako výraz spokojenosti s dosavadními výsledky organizace. Krizová situace způsobená špatným technickým stavem městských budov na Jakubském náměstí a hledání nového působiště pro soukromé Divadlo Bolka Polívky vedly k úvahám o odsvěření historicky cenné a kvalitním uměleckým obsahem naplněné budovy divadla Reduta na Zelném trhu ze svazku Národního divadla Brno. To vše ve chvíli dokončení náročné a nákladné rekonstrukce jevištních technologií a v době, kdy se podařilo naplnit divadlo divácky úspěšným programem moderního činoherního, tanečního i operního divadla. Přestože od tohoto úmyslu nakonec vedení města ustoupilo, zanechala celá kauza velký šrám ve vztazích mezi zřizovatelem a jeho největší kulturní organizací. To se projevilo mj. i ve faktu, že během celého roku nedošlo k rozpočtovému zohlednění mimořádné inflace z let 2022 a 2023, která zásadním způsobem snížila reálnou hodnotu zřizovatelského příspěvku. Prostředky, které po odečtení mandatorních výdajů zbývají na vykonávání hlavní činnosti, tedy na vznik nových inscenací, se povážlivě ztenčily. Vzhledem k tomu, že tato část příspěvku nebyla valorizována dlouhé roky (na rozdíl od personálních nákladů a nákladů na energie během energetické krize), je třeba konstatovat, že se opakuje situace z počátku 21. století, kdy se disponibilní zdroje divadla povážlivě ztenčovaly, zřizovatel nereflektoval ekonomickou realitu a potřeby své instituce, ani následně její upadající výkony a prestiž. Pevně věříme, že vynikající umělecké i ekonomické výsledky Národního divadla Brno i jeho narůstající mezinárodní renomé, díky kterému rozšiřuje své zahraniční aktivity, při kterých reprezentuje své domovské město, přesvědčí v dohledné době vedení města, aby revidovalo svůj postoj k organizaci, která naplňuje étos kulturní metropole a Janáčkova města měrou vrchovatou.

PODĚKOVÁNÍ ŘEDITELE NÁRODNÍHO DIVADLA BRNO

Zřizovateli Národního divadla Brno statutárnímu městu Brno

Primátorce statutárního města Brna JUDr. Markétě Vaňkové
Vedoucí odboru kultury MMB Mgr. Kateřině Vorlíčkové
Předsedovi kulturní komise RMB. Ing. Stanislavu Michalíkovi

Jihomoravskému kraji

Hejtmanovi Jihomoravského kraje Mgr. Janu Grolichovi
Náměstkovi hejtmana pro oblast kulturní Mgr. Františku Luklovi, MPA
Náměstkovi hejtmana pro oblast vzdělávání Karlu Jurkovi

Ministerstvu kultury České republiky

Ministrovi kultury Mgr. Martinu Baxovi

OHLA ŽS, a.s. – generálnímu partnerovi NdB

Partnerům festivalů DSB a Janáček Brno

BOHEMIAN HERITAGE FUND
ČESKÁ TELEVIZE
AZ SERVIS
TIC Brno
Vila Tugendhat

Partnerům mimořádných projektů

ESOX spol. s r.o.
Evropská komise (EC)
Masarykův onkologický ústav, p. o.
Mediagate, s.r.o.
Nadace Bohuslava Martinů
Nadace Leoše Janáčka
Next Generation EU – Národní plán obnovy – Ministerstvo kultury
Opera Europe – OperaVision
Proxy Finance, a. s.
Vinařství Dvořáček LMT, s. r. o.

Spolku přátel NdB

Partnerům NdB

CAT CUT s. r. o.
Centrála cestovního ruchu Jižní Morava, z. s. p. o.
Czech Craft Beers, a. s.
Czechotel, s. r. o. – Cosmopolitan Boby centrum Brno
ČEBUS, cestovní kancelář, s. r. o.
Dopravní podnik města Brna, a. s.
e-Finance, a. s.
ELSA Brno, z. s. - studentský spolek na právnické fakultě MUNI

EuroAWK, s. r. o.
Fakultní nemocnice Brno
Faster CZ, s. r. o.
Foreigners.cz, s. r. o.
Generali Velký Špalíček, s. r. o.
Globus ČR, v. o. s.
GOLDWELL COSMETIC (CZ), s. r. o.
Highwork, s. r. o.
Hotel Continental
Hotel Passage, a. s.
Hotel International Brno, a. s.
Hungry Devil, s. r. o.
Janáčkova akademie múzických umění
KORDIS JMK, a. s.
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
Lesy města Brna, a. s.
LETIŠTĚ BRNO, a. s.
Little Urban Distillery, s. r. o.
Maltézská pomoc, o. p. s.
Masarykova studentská unie, z. s.
METODA, spol. s r. o.
Moravian Science Centre Brno – VIDA!
Moravské zemské muzeum
Nakladatelství JOTA, s. r. o.
Onka Brno
OPTYS spol. s r. o.
Premiere properties, s. r. o.
Progio, a. s. - hotel Avanti
Radomír Havlík – Premiera
RENGL, s. r. o.
Sun Drive Communications, s. r. o. - SeniorPas
Technické sítě Brno, a. s.
VERTIGO. CZ, a. s – Rodinné pasy
Víno Zlomek & Vávra, s. r. o.
Zoo Brno, p. o.

Mediálním partnerům NdB

A-AGENT, s. r. o. - rádio Krokodýl, Free rádio a rádio Jihlava
Akropolis, s. r. o. - kino Scala
Newton MEDIA, a. s. - monitoring medií
BBPress media, s. r. o. - PROBRNĚSKO, PROVYSOČINU, VÁŠ REGION Olomouc
C.E.M.A., s. r. o. - mestohudby.cz
Český rozhlas Brno
Economia, a. s. - Hospodářské noviny, aktualne.cz, ihned.cz
HUDBA PLUS, z. s. - operalus.cz
Jobspin International, s. r. o. - brnodaily.cz

KlasikaPlus.cz, z. s. - klasikaplus.cz

MAFRA, a. s. - Mladá fronta DNES, Lidové noviny, iDnes.cz

MEDIA CLUB, s. r. o. - rádio Impuls, rádio Kiss, rádio Beat, Country rádio

Mikulovská rozvojová, s. r. o. - Mikulovský zpravodaj

Muzikus, s. r. o. - Harmonie

Pocket media, s. r. o. - KAM

Proglas, s. r. o. - rádio Proglas

RADIOHOUSE, s. r. o.

Scena.cz, z. ú. - scena.cz

Společnost pro Divadelní noviny – Divadelní noviny

Svět a divadlo – SAD

Taneční aktuality

Thaelia, o. s. - i-divadlo.cz

TRIMA NEWS, s. r. o. - brnenskadrbna.cz

Děk patří také dárcům dárcovského programu Přátelé NdB

- 120 individuálním dárcům a cca 11 firmám, tzv. Edisonům NdB, díky jejichž finančním darům ve výši bezmála 500 000 Kč bylo možné obnovit centrální lustr v Mahenově divadle a rozsvítit ho úsporně – LED žárovkami a novým stmívačem
- pravidelně přispívajícím dárcům, tzv. Přátelům NdB
- jmenovitě pak významným mecenášům NdB:
 - Vítu Gregorovi
 - manželům Yvettě a Martinu Cíglerovým
 - manželům Jiřímu a Aleně Kadrnkovým

1. ČINNOST A VÝSLEDKY UMĚLECKÝCH SOUBORŮ NdB

1.1 NOVÉ INSCENAČNÍ PROJEKTY

1.1.1 OPERA

NdB
opera

FRANZ LEHÁR

VESELÁ VDOVA

Premiéra 3. 2. 2023 v Janáčkově divadle

Hudební nastudování: **Jakub Klecker**

Režie: **Magdalena Švecová, Martin Pacek**

Scéna: **David Janošek**

Kostýmy: **Zuzana Přidalová**

Janáčkova opera NdB je v současné době jediným brněnským souborem, který v pravidelných intervalech uvádí velká operetní díla. Poslední inscenace Nedbalovy slavné operety *Polská krev* patřila k velmi úspěšným, po více než osmi sezonách ji nahradila *Veselá vdova* Franze Lehára. Inscenační tým patří k osvědčeným, i když tentokrát režisérka Magdalena Švecová a choreograf Martin Pacek spojili síly v roli režisérské dvojice. Výsledkem je nápaditě pojatá inscenace, která si uchovává eleganci a humor, aniž by sklouzávala do prvoplánového "operetního" pojetí.

Pro inscenaci vznikly nové dialogy ve spolupráci s Janem Šotkovským, které poskytly sólistům pevný základ v dialozích a zároveň daly prostor pro improvizaci jednotlivých představitelů. Scéna Davida Janoška spojila šantánové prostředí Paříže s odkazy na vídeňský Prátr, jako místo vzniku díla, prostřednictvím točny a segmentů z dobových kolotočů. Točna umožnila plynulé přechody mezi jednotlivými prostředními, které byly tvořeny minimalistickými doplňky scény – pohovky, automobil, cirkusové koně ad. To vytvářelo výborný protějšek k opulentním kostýmům Zuzany Přidalové, které se inspirovaly módou přelomu 19. a 20. století a módou Balkánu odkazující na fiktivní knížectví Pontevedro, jehož pařížské velvyslanectví je centrem dění.

Díla patřící k vrcholným v operetním žánru vyžadují obsazení, které si ani v nejmenším nezadá s obsazením velkého operního díla. Sólistické obsazení je jednoznačně největší devízou nové inscenace *Veselé vdovy*. V hlavní roli Hany Glawari excelovaly členka souboru Jana Šrejma Kačírková i hostující Veronika Rovná. Obě daly svým pěveckým partům nejen technickou jistotu, ale i nadhled, půvab a humor spojený se skvělým hereckým výkonem. V něžnější poloze za nimi rozhodně nezaostávaly představitelky Valencienne Andrea Široká a Doubravka Součková. Mužskými protivníky jim byli Roman Hoza a Jiří Hájek v roli hraběte Danila, kterého oba pánové ztvárnili s šarmem a velkým nasazením, Martin Šrejma a Ondřej Koplík v roli hraběte Camilla. Dvojici milovníků skvěle doplňoval Jan Štáva spolu s Jiřím Sulženkem v roli velvyslance Zety, který se musel rovněž vypořádat s nejrozsáhlejšími mluvenými dialogy. Mimořádnou a vynikající posilou byli kolegové z činoherního souboru, Martin Veselý a Pavel Čeněk Vaculík v roli sekretáře Něguše, kteří vytvořili výrazné charaktery. Sbor pod vedením Martina Buchty dosáhl vynikajících výkonů nejen pěveckých, ale i hereckých, včetně ztvárnění několika menších sólových rolí. Martin Pacek mimo režii vytvořil i nápaditá taneční čísla, kde nechyběl ani diváky očekávaný slavný kankán. Hudební nastudování je dílem Jakuba Kleckera, který dal hudebním číslům potřebný švih a spád. Inscenace *Veselé vdovy* rozšíří repertoárovou nabídku klasickým titulem.

GIUSEPPE VERDI

FALSTAFF

Premiéra 5. 4. 2023 v Janáčkově divadle

Hudební nastudování: Ondrej Olos

Režie: Ondřej Havelka

Scéna: Martin Černý

Kostýmy: Jana Zbořilová

Verdiho Falstaff patří k vrcholům italského repertoáru, pro operní soubory je skutečným prubířským kamenem po hudební i inscenační stránce, a ne každý soubor si může dovolit jej uvést. Na brněnské jeviště se Falstaff vrátil po padesáti letech, poslední inscenace byla nastudována v roce 1973.

Verdiho poslední opera je mnohvrstevnaté dílo, které komické situace vyvažuje hlubšími filozofickými rovinami především skrze postavu Falstaffa. Režisér Ondřej Havelka se soustředil především na komediální rovinu, kde se jeho inspirací stal svět klauniády a starých filmových grotesek. Jednotlivým postavám se snažil vtisknout jasnou stylizaci a charakteristiku a situace rozehrával do podoby situačních skečů a tanečních čísel. Zároveň poskytl jednotlivým pěvcům prostor pro uplatnění jejich pěveckých i hereckých kvalit. Jednoduchá scéna sestávající se z cihlové patrové konstrukce na točně scénografa Martina Černého odkazuje na architekturu typickou pro alžbětinskou Anglii, jako odkaz na původ námětu v Shakespearově hře. Umístěna na točně funkční scéna poskytla plynulé změny prostředí. Ve čtvrtém jednání byla budova doplněna dominantním kmenem stromu, kde atmosféru noci dotvářela projekce. Stejně jako scénografie, kostýmy Jany Zbořilové vychází z tradičnějšího pojetí, které pracují s prvky dobového oděvu a zároveň začleňují typické prvky z kostýmů grotesky a klauniády. Hudební nastudování Ondřeje Olose je jednoznačným přínosem inscenace. Orchester, pod jeho vedením podal výborný výkon s výborně zvolenými tempy a vypracovanou dynamikou, bez intonačních lapsů, se stal skvělým partnerem kolegům na jevišti. Titulní role se ujal vynikající španělský barytonista Louis Cansino, se kterým Janáčkova opery NdB již dříve spolupracovala v dalších verdiovských inscenacích, např. Nabucco. Sicilské nešpory. Cansino dokázal svým vyzrálým barytonem obsáhnout všechny pěvecké polohy role s nadhledem, hudební stránku doplnil rozšafným herectvím nevyhýbajícím se i sebeironii. Pozadu za ním nezůstal italský barytonista Damiano Salerno v roli Forda, který občas upřednostnil hudební stránku před hereckou. V menší roli Fentona se výborně prosadil mladý tenorista Daniel Matoušek v alternaci s Ondřejem Koplíkem. Dámské kvarteto Pavla Vykopalová, Doubravka Součková v alternaci s Andreou Šírokovou, Markéta Cukrová v alternaci s Václavou Krejčí Houskovou a Jana Hrochová vytvořili pestré charaktery, které se zároveň skvěle doplňovaly jak po pěvecké, tak po herecké stránce. Všechny s velkou vervou prokázaly, že se ve světě komedie cítí doma. Inscenace Falstaffa společně s dva roky starou inscenací Otella nabízí obecenstvu možnost užít si Verdiho vrcholná díla ve výborném provedení.

NdB

Národní divadlo Brno / opera
www.ndbrno.cz

Salome

Richard Strauss

Dirigent: Marko Ivanović Režie: David Radok
Premiéra 17. června 2023 v Janáčkově divadle

B R N O | STAVĚNÍ MĚSTO BRNO | PRAVNÍ OSOBA S PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACÍ | Jihomoravský kraj | KRAJSKÝ ÚŘAD BRNO | Generální partner | ZS | mafra | DNES | LIDOVÉ NOVINY | idnes.cz | H

RICHARD STRAUSS

SALOME

Premiéra 17. 6. 2023 v Janáčkově divadle

Hudební nastudování: Marko Ivanović

Režie: David Radok

Scéna: Dragan Stojčevski

Kostýmy: Zuzana Ježková

Salome Richarda Strausse patří k přelomovým dílům operního žánru a po své skandální premiéře se stala dílem, které patří na repertoár velkých operních domů. Nová brněnská inscenace je pokračováním úzké spolupráce s režisérem Davidem Radokem, která trvá již od roku 2014. V týmu s šéfdirigentem Marko Ivanovičem je to již po šesté, co společně uvádí na brněnské jeviště mimořádnou inscenaci. Minimalistická režie Davida Radoka staví na postupném a nenápadném narůstání napětí a bezchybném načasování. Důsledně vychází z textu a hudby a na jevišti vytváří zcela civilně podané situace, kde jen jakoby mimoděk probleskuje cynismus a krutost, např. hádka Židů, zda je Jochanaan skutečně prorokem, během které jeden ze služebníků nikým nepovšimnut utírá krev na podlaze po Narrabothově sebevraždě. Stejně pak pracuje Radok s choreografkou Andreou Miltnerovou, kdy např. v tanci Sedmi závojų vytváří až rituální barbarský tanec založený na minimu pohybu, který vrcholí na stole, kde si Salome stáhne kalhotky a ukáže Herodovi rozkrok, aniž by cokoliv ukázala navenek. Scéna Dragana Stojčevského umísťuje děj do prostředí, které evokuje původ námětu – povrch stavby je kopií stěny v římském Koloseu – zároveň vytváří nadčasový prostor dělící jeviště na hlavní scénu před stěnou a vnitřní pokoj, do kterého je vidět skrze prosklenou stěnu a kde se odehrává druhý plán děje. Stejně tak kostýmy Zuzany Ježkové jsou současné, ale skrze doplňky a volbu materiálu přináší dojem exotiky i odkazu k původu příběhu.

Hudební nastudování šéfdirigenta Marko Ivanoviče stojí na přesném vypracování detailů Straussovy až téměř symfonické partitury. V hutném zvuku orchestru nezanikají charakteristické hudební motivy, Ivanovič citlivě pracuje také s tolik typickými Straussovými valčíky. Zároveň dokáže zvuk orchestru udržet v mezích vstřícných k pěvcům a jejich mimořádně náročným partům. Salome patří k dílům, jejich vyznění závisí na obsazení čtyř hlavních rolí. Titulní roli vytvořila slovenská sopranistka Linda Ballová, která svůj křehký dívčí zjev dokázala spojit s tvrdou neúprosností. Pěvecky svou roli vystavěla bezchybně až do náročné závěrečné scény s Jochaananovou hlavou. Německý barytonista Birger Radde je ideálním představitelem jak barvou svého hlasu, tak svým zjevem a hereckými dispozicemi, kterými přesně zachytil proroka posedlého vírou. Herodes Jaroslava Březiny je perfektním ztělesněním zvrhlého tyranu zmítaného strachem a tenorista za něj právem obdržel Cenu Thálie 2023. Eva Urbanová v roli Herodias pěvecky i herecky přesně vystihla cynismus a odlidštěnost své postavy, vrcholem byla scéna, kdy večeří, zatímco se Salome laská s Jochaananovou hlavou. Je třeba zmínit i další role, vynikajícího Víta Noska jako Narrabotha, i pěti Nazaretských. Výsledkem je divadelně i hudebně do dokonalosti dotažená inscenace, která se ve všech reprízách odehrála před plným hledištěm a získala v anketě Divadelních novin titul Inscenace roku 2023.

ANTONÍN DVOŘÁK

JAKOBÍN

Premiéra 8. 10. 2023 v Janáčkově divadle

Hudební nastudování: Jakub Klecker

Režie: Martin Glaser

Scéna: Pavel Borák

Kostýmy: David Janošek

Péče o české hudební a divadelní dědictví je samozřejmou prioritou pro Národní divadlo Brno a Rok české hudby 2024 poskytne jedinečnou příležitost pokračovat a rozšiřovat naše směřování k českému repertoáru a jeho popularizaci. Premiéry sezony 2023/2024 jsou tedy věnovány výhradně českému repertoáru. První z nich byla nová inscenace Dvořákova Jakobína, který se vrátil do Janáčkovy divadla po dvaceti letech. Inscenace byla určena nejen brněnskému publiku, díky živému přenosu premiéry na mezinárodní platformu OperaVision se dostala k divákům celého světa, což přineslo velmi pozitivní ohlasy.

Režisér Martin Glaser uchopil Jakobína hravou formou a nenásilně propojil současný pohled s dobovým příběhem. Hra s jasnou charakterizací jednotlivých postav a vyvážením humorných i dramatických momentů vytvořila kompaktní celek s laskavým vyzněním. Režijní pojetí výborně podpořila scénografie stylizovaných dřevěných kopců, posetých modely domků, vytvářející obraz malebné české krajiny. Díky pohybu jednotlivých vozů/kopců scéna pracovala výborně s perspektivou a umožnila režii rozehrání do několika plánů. Zároveň umožňovala proměny do jednotlivých prostředí nejen skrze pohyb – doplněním školních lavic a židlí se proměnila ve školu, stěny s dobovým dekorem pak vytváří pocit ponurého, opuštěného zámku. Stylizované kostýmy Davida Janoška v sobě nesou prvky historických oděvů, zároveň přispívají k jasné charakterizaci jednotlivých postav. Do scény s převládající barvou dřeva vnáší v sólistických kostýmech jasné barvy.

Inscenace Jakobína přinesla nejen zajímavý režijní a scénografický pohled, zároveň byla vynikající příležitostí pro mladý sólistický ansámbl brněnské opery rozšířit svůj pěvecký repertoár o dvořákovské role. V roli zneprátených bratranců Bohuše a Adolfa se představili bratři Roman a Tadeáš Hozovi, oba výborně obstáli jak po pěvecké, tak po herecké stránce. Pavla Vykopalová patří k pěvkyním, jejichž doménou je právě český repertoár a role Julie se bezpochyby zařadí k jejím nejlepším. Učitel Bendu ztvárnil Petr Levíček, který mu vtiskl autentickou podobu kapelníků v jejich energičnosti a laskavosti. Basista Jan Šťáva vytvořil v postavě Purkrabího. Nová posila souboru basista David Szendiuch byl pěvecky výborným Hrabětem z Harrachova. Za domácími sólisty ani v nejmenším nezaostali hosté, Lucie Kaňková jako jiskrná a rozverná Terinka a Aleš Briscein v roli Jiřího.

Hudební nastudování Jakuba Kleckera vyzdvihlo melodičnost a barevnost Dvořákovy hudby, i když někdy symfonická sazba instrumentace překrývala sólisty na jevišti. Sbor Janáčkovy opery NdB dostal své pověsti skvělého tělesa nejen po pěvecké stránce. Nová inscenace Jakobína je vydařeným příspěvkem k Roku české hudby a významným obohacením repertoáru, který se tímto rozšíří i o krásný titul pro rodiny či školy.

BEDŘICH SMETANA / PATRICIE ČÁSTKOVÁ

HURVÍNEK PRODÁVÁ NEVĚSTU

Premiéra 24. 11. 2023 v divadle Reduta

Hudební nastudování: Ondrej Olos

Režie: Hana Mikolášková

Scéna: David Janošek

Kostýmy: David Janošek

Janáčková opera NdB neustále rozšiřuje repertoár určený nejmenším divákům a v rámci Roku české hudby a projektu Smetana200 vznikla nová inscenace věnovaná právě jim. Koprodukční projekt s Divadlem Spejbla a Hurvínka Hurvínek prodává nevěstu nenásilným a hravým způsobem přibližuje dětem svět opery prostřednictvím slavné Smetanovy Prodané nevěsty. Součástí inscenace jsou také workshopy pro školy před představením, setkání s loutkami po představení a program, který je ve formě pracovního sešitu pro děti.

Svět loutkového divadla a opery se může zdát na první pohled těžko slučitelný, přesto se podařilo jejich propojení, a naopak využití typických vlastností žánrů posloužilo humornou formou k zpestření inscenace. Základem celého projektu jsou vybraná čísla Prodané nevěsty, tak aby tvořila funkční příběh, doplněný dialogy loutek Hurvínka, Máničky a Spejbla, kteří se stali průvodci operou a zároveň spoluaktéry děje na jevišti, např. Kecal celou dobu považuje Spejbla za Mařenčina otce Krušinu. Děj celé opery byl zhuštěn do 70 min, délky ideální pro dětského diváka. Hudební škrty a úprava orchestrálních partů jsou dílem dirigenta Ondřeje Olose, který inscenaci rovněž hudebně nastudoval. Orchester tvořil klavír, housle, klarinet a kontrabas a úprava výborně pracuje s tím, jak právě tyto nástroje nesou v opeře hlavní melodické linky. Režisérka Hana Mikolášková výborně zúročila svoje předchozí zkušenosti s tvorbou pro děti a rozehrála vtipné představení, které si užijí nejen děti, ale i rodiče. Inscenace staví rovněž na interaktivitě a publikum má možnost se zapojit přímo do děje, např. ve scéně Komediantů, kteří nepřijeli a je potřeba je nahradit. Výborně funguje scénografie Davida Janoška, která se vizuálně inspirovala dobovým loutkovým divadlem. Jednotlivé segmenty tvoří domečky na návsi, otevřením jednoho vznikne hospoda, Mařenčin domeček je trojrozměrný, ale velikostí pro loutky, což nabídlo možnost vtipného propojení se světem loutek. Se scénou výborně korespondují i kostýmy, které se drží tradičních krojů, tentokrát ne klasických východočeských, ale moravských, v kombinaci s modernějšími střihy např. kostýmu Kecala. Pěveckých rolí se ujali sólisté brněnského souboru – Pavla Vykopalová, Jan Štáva, Ondřej Koplík, Vít Nosek, Andrea Široká – i hosté Ivana Pavlů, Tomáš Kořínek, Josef Škarka ad. Všichni se svých rolí zhostili s obrovským nasazením, smyslem pro humor a na vysoké úrovni nejen v pěveckých, ale i mluvených částech. Loutkoherci Martin Trecha, Jana Mudráková, Jan Levý a David Janošek se stali svým operním kolegům skvělými partnery nejen hereckými, v řadě čísel se zapojili i jako zpěváci. David Janošek vystoupil i v roli Principála. Pochvalu zaslouží miniorchester, který dokázal ve čtyřech nástrojích vystihnout melodickou bohatost Smetanovy hudby. Inscenace je velmi vydařeným příspěvkem nejen k projektu Smetana200, ale především do repertoáru Janáčkovy opery NdB.

1.1.2 BALET

NdB
Národní divadlo Brno / balet
www.ndbrno.cz

NdB
balet

Balanchine™

Serenade / Episodes /
Concerto Barocco /
Tchaikovsky Pas de deux

Hudba: J. S. Bach, P. I. Čajkovskij, Anton Webern
Dirigent: Marko Ivanović | Choreografie: George Balanchine™
Premiéra 5. května 2023 v Janáčkově divadle

B R N O | STAVITELNÉ MĚSTO BRNO, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE NÁRODNÍ DIVADLO BRNO, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE Jihomoravský kraj | MINISTERSTVO KULTURY | ŽS | mafra | DNEŠ | LIDOVÉ NOVINY | IDNES.cz | FASTER.CZ

BALANCHINE

Premiéra 5. 5. 2023 v Janáčkově divadle

Hudba: P. I. Čajkovskij, J. S. Bach, Anton Webern

Choreografie a režie: George Balanchine, George Balanchine © The George Balanchine Trust

Dirigent: Marko Ivanović

Kostýmy: Karinska

V roce 2023 Balet NdB premiérově uvedl mimořádné tituly, které by byly ozdobou i těch nejprestižnějších světových baletních scénách v Paříži, Londýně, Petrohradu nebo New Yorku. Obě premiéry byly zaměřeny na neoklasický a současný balet a autory choreografií byli nejlepší tvůrci 2. poloviny 20. století a přelomu tisíciletí - George Balanchine, Jiří Kylián a Nacho Duato. První premiéra byla věnována zakladateli neoklasického baletního stylu Georgi Balanchinovi, který určil směr vývoje moderního baletu. Profilový večer s názvem Balanchine, je ukázkou toho nejlepšího z různorodé Balanchinovy tvorby - křišťálově čistá Čajkovského Serenade, virtuozní Tchaikovsky Pas de Deux, s muzikální genialitou propracované Concerto Barocco nebo Webernovy Episodes, které jsou důkazem jak autorovy neochvějné muzikální jistoty, tak i jeho odvahy experimentovat. Výsostně muzikální tvůrce se netajil tím, že hudba je alfou a omegou jeho tvorby. Uvedení profilového večera z Balanchinových děl nebývá obvyklé již pro svou mimořádnou obtížnost a důraz na kvalitu provedení, důsledně sledovanou oficiálními repetitory správce licence - The George Balanchine Trust. Jedná se tedy o počín doslova unikátní a kladoucí na soubor Baletu NdB mimořádné technické a umělecké nároky. Baletní večer Balanchine vzbudil nebývalý ohlas a již v premiérovém bloku sklízel zasloužený úspěch. Čtyři fenomenální choreografie George Balanchina oslnily brněnské publikum nejen svou čistou neoklasickou krásou, ale i mimořádnými výkony sboru a sólistů baletu. Kromě brněnských sólistů, mezi kterými vynikali zvláště dámy Sehyun An, Momona Sakakibara, Anna Yeh, Klaudia Radačovská, Chanell Cabrera nebo Eriko Wakizono nebo páni Robert Hyland, Adrian Sánchez, Shoma Ogasawara, Arthur Abram, Rin Isomura nebo Alejandro Moya, se v premiérovém bloku představili i hvězdní hosté. Tchaikovsky Pas de Deux mistrně s naším souborem intepretovaly hvězdy Královského baletu v Londýně Fumi Kaneko a Vadim Muntagirov, kteří přispěli k nadšenému přijetí Balanchinových choreografií. Na premiéře byla přítomna i ředitelka newyorské nadace The George Balanchine Trust Ellen Sorrin, která se o úrovni brněnského baletu vyjádřila s obdivem a úctou.

Je nutné vyzdvihnout i skvělý výkon orchestru Janáčkovy opery pod vedením Marka Ivanoviče, který nejen že byl jistým v pro balet tak důležitých tempech, ale s jistotou se zhostil i moderní hudby Antona Weberna, která je zcela jiného charakteru a náročnosti, než obvyklý repertoár orchestru operních domů. George Balanchin, jako otec baletní neoklasiky a zakladatel amerického baletu, byl příkladem a vzorem pro další generace choreografů, jako byli Jiří Kylián, William Forsythe, John Neumeier nebo Nacho Duato.

WAVES

Hudba: J. S. Bach, ukrajinská lidová hudba
Choreografie a režie: Radu Poklitaru
Scéna: Andrey Zlobin
Kostýmy: Dmytro Kuryata

SLEEPLESS

Hudba: Dirk Haubrich
Choreografie: Jiří Kylián
Scénografie: Joost Biegelaar
Kostýmy: Joke Visser

WHITE DARKNESS

Choreografie: Nacho Duato
Hudba: Karl Jenkins
Scénografie: Jaafar Chalabi
Kostýmy: Lourdes Frías

Jestliže jarní premiéra roku 2023 byla věnována zakladateli baletní neoklasiky, potom podzimní premiéra titulu *Bdění* je již mistrovským večerem současné baletní neoklasiky na Balanchina navazující. Bez nadsázky největší choreografové současnosti Jiří Kylián a Nacho Duato totiž na Balanchina svými postupy navazují a k jeho odkazu se hrdě hlásí. Úvodní choreografií je práce vytvořená jako původní dílo pro náš soubor ukrajinsko-moldavským choreografem Radu Poklitaru, a popravdě, kvalit navazujících děl ve večeru nedosahuje. V choreografii *Waves*, která je jakýmsi výkladem života a osudu osamělé ženy, dostává příležitost především hlavní ženská hrdinka v intepretaci sólistek Anny Yeh a Emilie Vuorio, kterým se pozoruhodně podařilo rozehrát a vyjádřit vnitřní svět osamělého člověka čelícího nárazům vln osudu. Ve večeru *Bdění*, ale přeci jen vévodí choreografie Kyliána a Duata, dosahující násobné úrovně. V části *Sleepless* si divák vychutná precizní až filosoficky založenou choreografii Jiřího Kyliána, která si hraje s myšlenkou, zda neexistuje další dimenze našeho bytí a co se skrývá za oponou našeho vnímání a vědomí. Není třeba vyzdvihoovat Kyliánovu muzikálně-choreografickou preciznost a práci s detailem. Je ale pozoruhodné, jak na jeho choreografii vyrostli v procesu zkoušek interpreti. Tři páry tanečníků ve dvou obsazeních podávají takové výkony, které jsou srovnatelné s kterýmkoliv světovým souborem, uvádějícím Mistrovy choreografie. Na finální jevištní zkoušky přijel osobně i sám choreograf a postaral se tak o malou senzaci, jelikož byl v Brně v Národním divadle poprvé. Jeho přítomnost byla fascinující nejen pro tanečníky, ale i pro premiérové publikum aplaudující ve stoje. Vrcholem večera byl ale po subtilní a jemné Kyliánově choreografii typicky živočišný a pohybově nabitý choreografický styl Nacha Duata v choreografii *White Darkness*. V emotivním, tematicky silném i pohybově nabitým díle s drogovou tematikou se večer s gradujícím tempem dostal s diváky sledujícími bez dechu až ke svému scénickému vrcholu, kdy jeviště doslova zaplavuje „bílá temnota“. Silová, emotivní a precizní intepretace sólistek v hlavních rolích, ale i dalších tanečníků v společných dynamických částech i menších sólech byla koncertem a oslavou tanečního umění. Premiérou *Bdění* se Balet NdB dostal opět na další stupeň své interpretační a technické vyspělosti a dokazuje, že ob stojí ve srovnání s nejvýznamnějšími soubory v intepretaci choreografií té nejvyšší úrovně. Bylo by nespravedlivé vyzdvihnout jednotlivce v obou mimořádných choreografiích, protože jde doslova o kolektivní dílo silné právě v týmové úrovni. Chce se až říci, že tanečníci Baletu NdB v této premiéře odvedli takový výkon, který opravňuje k označení „soubor sólistů“.

NDB 2

JUNIORSKÝ BALETNÍ SOUBOR

Projekt juniorského souboru Baletu NdB 2, který od září 2022 působí v rámci Národního divadla Brno jako část uměleckého souboru baletu, si v roce 2023 upevnil postavení v rámci vnitřní struktury NdB i v rámci taneční kultury v České republice. Jeho existence a umělecká působnost neušly pozornosti kulturní obce i odborné veřejnosti. Povědomí o vzniku a fungování souboru proniklo i do evropských tanečních struktur a NdB 2 se nyní srovnává s obdobnými projekty, které bojují o svou existenci v západní Evropě. Koncepce fungování a umělecká úroveň juniorského souboru neušla pozornosti ani evropské baletní elitě, která se sešla v rámci symposia OPERA EUROPA'S DANCE FORUM & POSITIONING BALLET v listopadu v divadle Reduta.

Kromě fungování v rámci velkého klasického repertoáru souboru baletu a participace v dalších projektech mají junioři jedinečnou možnost každoročně uvést dvě premiéry v divadle Reduta s následnými reprízami. Důkazem úspěchu projektu je i domácí zájezdová činnost a plánovaná turné do zahraničí v roce 2024 - Anglie a Jižní Korea.

Repertoár NdB 2 je již od počátku tvořen složenými večery s číslovanými programy. Každý program obsahuje tři původní choreografie vytvořené pro juniorský soubor. V roce 2023 uvedl Balet NdB 2 dva premiérové programy – Program 2 a Program 3.

NdB NÁRODNÍ DIVADLO BRNO
BALET

Balet NdB 2

**Adam a Eva /
REM /
Pampúšik**

Choreografie:
Rie Morita
Barbora Biejková
Margaréta Štofčíková

Od 3. března 2023
v divadle Reduta

www.ndbmo.cz

mafra DMS | JIŘÍ ŠVABY | UMESZ
ZS
Příspěvkový org.
www.nadbmo.cz

PROGRAM 2

ADAM A EVA / REM / PAMPÚŠIK

Hudba: Antonio Vivaldi, FLOEX, Kishi Bashi, The Haxan Cloak

Choreografie: Rie Morita, Barbora Rašková, Margaréta Štofčíková

Světelný design: Rie Morita, Jakub Julínek, Margaréta Štofčíková

Program 2 / Adam a Eva / REM / Pampúšik byl dílem tvůrkyň Margaréty Štofčíkové ze Slovenska a domácích členek souboru Baletu NdB Barbory Bielkové a Rie Mority. Druhý program potvrdil očekávání růstu mladých interpretů a stejně jako předchozí večer se setkal s velkým diváckým ohlasem a zaplnil všechny reprízy programu. S choreografií Pampúšik se junioři prezentovali na Gala k Mezinárodnímu dni tance v Národním divadle v Praze.

NdB NÁRODNÍ DIVADLO BRNO
BALET

Balet NdB 2

TMA
Markéta Pimek Habalová

KRÁLOVSKÁ VEČEŘE
Uladzimir Ivanou

SYMFONIE Č. 7
ALLEGRETTO
Mário Radačovský

Od 26. října 2023
v divadle Reduta
www.ndbrno.cz

© 2023 Národní divadlo Brno
Všechna práva vyhrazena.
Foto: Miroslav Janda, Lukáš Štěrba, Petr Štěrba
Dizajn: Miroslav Janda, Lukáš Štěrba, Petr Štěrba
www.ndbrno.cz

PROGRAM 3

TMA / KRÁLOVSKÁ VEČEŘE / SYMFONIE Č. 7 ALLEGRETTO

Hudba: Fryderyk Chopin, Johann Paul Westhof, Jan Dismas Zelenka, Dmitrij Šostakovič

Choreografie: Markéta Pimek Habalová, Uladzimir Ivanou, Mário Radačovský

Světelný design: Jakub Julínek, Mário Radačovský, Uladzimir Ivanou

Program 3 / Tma / Královská večere / Symfonie č. 7 Allegretto vytvořil pro juniory nejužší tým vedení souboru – umělecký šéf Baletu NdB Mاريو Radačovský, vedoucí souboru Uladzimir Ivanou a baletní mistryně Markéta Pimek Habalová. Po roce působení souboru je na tanečnicích vidět obrovský posun v jejich růstu a choreografové pro ně mohli zvolit obtížnější pohybové i výrazové miniatury. Tři kontrastní choreografie daly možnost vyniknout jak v obtížné partnerské práci, přesvědčivém prožitku, komice i sborové synchronní a dynamické choreografii. Úspěšný Program 3 představili junioři s velkým ohlasem na pohostinském vystoupení na Nové Scéně Národního divadla v Praze.

1.1.3 ČINOHRA

MAREK ŠINDELKA

FEMINISTA

Světová premiéra 17. 2. 2023 v divadle Reduta

Režie: Aminata Keita

Dramaturgie: Jaroslav Jurečka

Scéna a kostýmy: Ján Tereba

Hudba: Štěpán Krtička

Projekce: Rebeka Kopkáš Uličná

První inscenace roku 2023 byla zároveň jednou z největších událostí celého roku: dramatický debut věhlasného spisovatele Marka Šindelky (*1984) napsaný přímo na zakázku pro Činohru NdB. Feminista je hrou o aktuálních tématech, především toxicitě prostředí na tuzemských vysokých školách, ale věnuje se i falešnosti pokryteckého městského liberála, který se považuje za feministu, protože se to nosí, nikoliv protože by byl skutečně přesvědčen o rovnosti mužů a žen. Premiéra se odehrála v době, kdy se na Pedagogické fakultě MU přišlo na mnohaleté znásilňování studentek a kdy Dominik Feri mířil k prvnímu stání svého soudu. Jedná se o témata výbušná, na nichž se česká společnost dosud neshodla, čemuž odpovídaly i ohlasy – jedná se pravděpodobně o nejdiskutovanější hru uvedenou v mimopražských divadlech za poslední roky. Inscenace nejenže vzbudila rozruch na stránkách celostátních médií, ale také je mj. díky režijnímu a hereckému uchopení stále vyprodávána – a to především mladou diváckou generací okolo dvaceti let věku, což je pro divadlo velmi důležité.

Z ohlasů:

„V průběhu hry se odkrývá nejen minulost a postoje hlavní postavy, ale i mrazivý příběh profesorky Libuše, starého a zdánlivě neškodného vysloužilého Oldřicha, bezpáteřních kolegů či jednotlivých studentů. A přesto, že každou z postav k jejich činům dovedla skládačka rozhodnutí, rodinného zázemí nebo traumat, na konci hry je více než jasné, kdo je oběť a kdo predátor. Nebo se to aspoň zdá. Problémem hry totiž není ani tak to, že postup vyšetřování probíhá příliš rychle, naivně a jednoduše. Ani to, že jednotlivé postavy mají pozitivní i negativní vlastnosti – to je spíše výhoda. I když například studenti by v tomto kontextu mohli být trochu propracovanější, ukázka toho, že i ti, kteří jsou v právu, mohou v některých ohledech chybovat, nám může pomoci o problému přemýšlet komplexněji.“

Výňatek z recenze uveřejněné na webu časopisu Forbes (<https://forbes.cz/trefna-sonda-nebo-prehliidka-stereotypu-hra-feminista-divaky-rozdeluje/>)

SAMUEL BECKETT

ČEKÁNÍ NA GODOTA

Premiéra 25. 2. 2023 v Mahenově divadle

Překlad: Patrik Oředník

Režie: Michal Vajdička

Dramaturgie: Jaroslav Jurečka

Scéna: Pavol Andraško

Kostýmy: Katarína Hollá

Divadelní hra, která se stala synonymem absurdního dramatu, hra, která ovlivnila dramatickou tvorbu celé druhé poloviny dvacátého století, a to i v Čechách, kde inspirovala mj. Václava Havla, to je Čekání na Godota Samuela Becketta (1906-1989). Na jeviště Národního divadla Brno se vrátila po více než padesáti letech od inscenace Aloise Hajdy z roku 1970 ve velmi úspěšném nastudování režiséra Michala Vajdičky. V komediálních výstupech dvou zoufalých klaunů se odhaluje existenciální úzkost lidí, jimž chybí smysl života a postupně začíná chybět i smysl jazyka, prostoru, času.

Vajdička se svým týmem špičkových výtvarníků vytvořil s herci Činohry z dramatu pro intelektuály velmi zábavný kus: kromě výrazného scénického řešení, v němž se porušují zákony fyziky po vzoru filmů Christophera Nolana, především díky hercům. Dokladem budiž fakt, že Petr Kubes byl za roli Vladimíra nominován na Cenu Thálie za mužský herecký výkon.

Z ohlasů:

„Není ale pravda, že se tu nic neděje. Ono se pořád něco děje. I když je to v plytkých slovech, řečech o ničem a opakujících se nečinnostech. Silný je tu motiv času a to, jak ho prožíváme. Dokážeme žít v přítomnosti, tady a teď? Nebo jen vyhlížíme lepší příští? Nejen tyto otázky se myslím povedlo v inscenaci zprostředkovat z netradičního úhlu pohledu a zároveň tak, že nutí k přemýšlení.“

Výňatek z textu Michala Švandy pro web Kulturio (<https://kulturio.cz/recenze-cekani-na-godota/>)

ARTHUR SCHNITZLER

ANATOL

Premiéra 21. 4. 2023 v divadle Reduta

Překlad: Tomáš Dimter

Režie: Peter Gábor

Dramaturgie: Hana Hložková

Scéna: Michal Syrový

Kostýmy: Tomáš Kypta

Hudba: Mario Buzzi

Činohra NdB se kontinuálně věnuje středoevropské dramatičce a Anatol Arthura Schnitzlera je jedním z příspěvků k této vytčené dramaturgické linii. Rakouský spisovatel a dramatik Arthur Schnitzler (1862 - 1931) je autor spjatý se střední Evropou jako málokdo jiný: vídeňský Žid, jehož díla, často inspirovaná poznatky Sigmunda Freuda, tehdy rovněž působícího ve Vídni, kdysi šokovala rakouské měšťáctvo svou otevřeností vůči tématům sexuality a psychologické podmíněnosti lidského jednání. V divadle Reduta Činohra již úspěšně uvedla Stoneovu adaptaci jeho hry Profesor Bernhardt pod názvem Doktorka a nyní se Peter Gábor rozhodl inscenovat přímo Schnitzlerovu slavnou komedii. Mladý dandy Anatol plovává v zástupech milenek jako ahasver lásky a hledá upřímnost a možnost navázat pevný vztah – ovšem neúspěšně. Inscenace nabídla velké herecké příležitosti pro Vojtěcha Blahutu a Ivana Dejmalu, kteří v rolích Anatola a jeho přítele Maxe podali skvělé výkony a společně táhnou celé představení.

Z ohlasů:

„Vojtěch Blahuta jako Anatol vykresluje Schnitzlerovo alter ego jako zmítané spalující žárlivostí, která ho nejen ničí, ale dává jeho existenci smysl. Zrcadlí se v něm rovněž křehkost a potřeba být milován. Ivan Dejmal coby Max zachovává chladnou hlavu a vtipně glosuje. Doplňuje komediální sérii ženských postav, ze kterých vyzdvihnu Terezu Groszmannovou (Annie) v aktu Večeře na rozloučenou. Její způsob afektovaného jezení ústřic a pudingu na zemi patří k vrcholům představení. Isabela Smečka jako Ilona při Anatolově svatebním ránu buduje napjatou atmosféru skrze pohyb.“

Divácká recenze na portále i-divadlo (<https://www.i-divadlo.cz/divadlo/narodni-divadlo-brno/anatol/>)

MICHAEL FRAYN

BEZ ROUCHA

Premiéra 28. 4. 2023 v Mahenově divadle

Překlad: Jaroslav Kořán
Režie: Lukáš Brutovský
Dramaturgie: Barbara Gregorová
Scéna: Pavel Borák
Kostýmy: Markéta Sládečková
Hudba: Lukáš Brutovský

Slavná fraška britského dramatika Michaela Frayna (*1933) se zabývá problémem, který si klade množství divadelníků: je větší komedie to, co se děje na jevišti před diváky, nebo to, co se děje v zákulisí, jejich očím skryto? A dochází k nepřekvapivé odpovědi – největší komedie totiž je, když se tyto dva světy začnou vzájemně ovlivňovat. Jedna z nejslavnějších frašek naší doby pojednává o hektičnosti inscenačního procesu a nepřehledné vztahové změti, která se v kočovných divadelních souborech nezřídka pěstuje. Umělecký šéf Slovenského komorného divadla Lukáš Brutovský (v NdB inscenoval úspěšnou Doktorku Simona Stonea) vytvořil z frašky, která svým založením hrozí sklouznout ke sprostárnám, velmi vkusnou zábavnou podívanou, v jejímž centru stojí téměř němohra, kdy diváci půl hodiny sledují bezeslovnou komunikaci herců za scénou. Právě v precizním provedení tohoto vrcholu hry se naplno projeví i ohromná úroveň hereckého souboru Činohry, mimo jiné, díky níž si brněnští diváci hru zamilovali.

Z ohlasů:

„Anatomie zrodu a skonu divadelní veselohry je u konce. Oči mám od smíchu zarosené. Výtečná herecká družina se děkuje. Tleskám a šeptám: Bravo! (...) Báječně napsaná hra, skvělá režie, komediálně dravé herecké výkony, funkční scéna a kostýmní pestrost. Inscenace par excellence.“

Výňatek z textu Jaroslava Tučka pro Divadelní noviny (<https://www.divadelni-noviny.cz/mudrovani-nejen-nad-divadlem-no-825>)

PAVEL LANDOVSKÝ

HODINOVÝ HOTELIÉR

Premiéra 9. 6. 2023 v divadle Reduta

Režie: Štěpán Pácl

Dramaturgie: Hana Hložková

Scéna a kostýmy: Linda Holubová

Hudba: Jakub Kudláč

Činohra NdB často inscenuje pozapomenuté poklady české dramatické literatury – a nezřídka se jejich inscenování věnuje kmenový režisér Štěpán Pácl (Zeyerův Neklan, Topolovo Stěhování duší, Čapkova Matka). Jedním z nedostatečně uváděných autorů je i Pavel Landovský (1936-2013). Dramatik, spojený především s Činoherním klubem a následně s disentem, Hodinového hoteliéra napsal v temném období po okupaci roku 1968 a prvně ji nastudoval Evald Schorm. Hra pojednává o dvou starcích pronajímajících byt, coby místo tajných schůzek ženatého muže a jeho mladé milenky – atmosféra ale postupně houstne, vztahy se napínají, dveře praskají. Páclůva inscenace stojí na vynikajících výkonech všech čtyř herců, především pak pánů Bedřicha Výtiska a Vladimíra Krátkého. Režisérovi se rovněž spolu s výtvarnicí podařilo vytvořit velmi silnou atmosféru. Pocit rozpadajícího se domova, který tvůrci přinesli na forbinu divadla Reduta, se málem stává další postavou hry.

Z ohlasů:

„V režii Štěpána Pácla, na scéně, kterou ohraničují tři stěny ušmudlaného pokoje navrhnuté Lindou Holubovou, si překážejí čtyři aktéři. (...) Staří a mladí, střet tužeb a zájmů dávají hodně hereckých příležitostí protagonistům a ti své role využívají a užívají si je. Hrát Landovského se totiž ani jinak nedá. Živel jako on by nenapsal vlašnou komedii. Režisér Pácl to přesně vycítil.“

Výňatek z recenze Petera Stoličného na webu Eurozprávy (<https://eurozpravy.cz/kultura/recenze-hodinovy-hotelier-novy-titul-v-brnenskem-divadle-reduta.hunpy1fk>)

PIERRE CORNEILLE

LHÁŘ

Premiéra 23. 6. 2023 v Mahenově divadle

Překlad: Vladimír Mikeš
Režie: Aminata Keita
Úprava a dramaturgie: Jaroslav Jurečka
Scéna: Martin Chocholoušek
Kostýmy: Simona Rybáková
Hudba: Štěpán Krtička
Projekce: Matyáš Vorda
Pohybová spolupráce: Pierre Nadaud
Jazyková spolupráce: Eva Spoustová

Do nelehkého úkolu adaptovat pro současné diváky čtyři sta let starou komedii Pierra Corneille (1606-1684) s názvem *Lhář* se vrhla se svým týmem režisérka Aminata Keita. Komedie pojednávající o venkovanovi, který se ve velké Paříži cítí natolik nesvůj, že si o sobě navymýšlí kdeco, se na česká jeviště vrátila po více než stu let – a není divu, pařížská kultura galantnosti, na níž je původní hra postavena, je dnešnímu českému divákovi velmi vzdálená. Vznikla proto adaptace, v níž se námluvy nekonají v parku před Louvrem, ale ve stanici metra, v níž se nepořádá banket s kapelami, ale party s DJ a kokainem, v níž se nezápasí kordy, ale pistolemi. A v níž si protagonista Dorant vymýšlí, že byl na misi s Lékaři bez hranic. Zastaralou komedii se režisérce podařilo inscenovat lákavě pro dnešní publikum, a to i pro diváckou kategorii 13+, což jsou lidé obvykle ke starým komediím, navíc psaným v rýmovaném verši, velmi kritičtí. Viktor Kuzník byl i s přihlédnutím k jeho ztvárnění lháře Doranta oceněn Cenou Thálie pro činoherce do 33 let.

Z ohlasů:

„Brněnští inscenují Lháře s moderním nádechem v textové i vizuální složce, aniž by režie jakkoliv vykloubila či obešla originální text a jeho dramatickou architekturu. (...)V brněnské inscenaci je až materializovaný neustálý tlak okolí na (ne)sebevědomého chvástala a žasnete nad tím, jak je právě v naší době nejrůznějších selfpromotérů toto téma aktuální... (...) Režisérka Lháře opět prokázala, že duchaplné klasické komedie jí konvenují a že je umí bezezbytku vytěžit a podtrhnout jejich aktuální zábavnost. Stručně řečeno: takto nějak má vypadat dnešní balení klasické komedie ve verších.“

Výňatek z recenze Luboše Marečka pro Lidové noviny (https://www.lidovky.cz/orientace/kultura/narodni-divadlo-mahenovo-brno-cinohra-lhar-aminata-keita.A230803_094050_In_kultura_lchme)

MARIUS VON MAYENBURG

NOČNÍ KRAJINA

Česká premiéra 20. 10. 2023 v divadle Reduta

Překlad: Michal Kotrouš
Režie: Aminata Keita
Dramaturgie: Vít Kořínek
Scéna: Martin Chocholoušek
Kostýmy: Linda Holubová
Hudba: Martin Hůla
Video a projekce: Rebeka Kopkáš Uličná
Světelný design: Filip Horn

Velmi nadaní dramatici jsou natolik napojeni na tep doby, že jako by předvíдали dění ve společnostech kolem nich – již podruhé (po Feministovi Marka Šindelky) udělala zkušenost s tímto druhem hry pravidelná spolupracovnice Činohry NdB Aminata Keita. Marius von Mayenburg (*1972) totiž před dvěma lety napsal v Noční krajině velmi ostrou kritiku současného evropského antisemitismu a pokrytectví v přemýšlení o izraelsko-palestinském sporu. Ovšem během zkoušení hry v divadle Reduta se ze sporu stala regulérní válka a antisemitismus a pokrytectví opět brázdí Evropu – takřka na bílých koních. Hra pojednává o sourozencích, kteří v dědictví po otci naleznou obraz namalovaný Hitlerem a následně řeší, co vlastně s ním – a protože partnerka jednoho ze sourozenců je Židovka, je pro jednu potřebou vzít do hry i etiku. Tato společenskokritická konverzační komedie je silná sama o sobě, ale v provedení pětice herců pod precizním vedením režisérky Keity, patří skutečně ke klenotům repertoáru divadla Reduta.

Z ohlasů:

„Je zajímavé, že vyhraněné postoje tu reprezentují především ženy. Na jedné straně je Nikola (Petra Lorenc), rozhodnuta s obrazem naložit jako s cenným uměleckým dílem, a proti ní stojí Judita (Anna Glässnerová), která vnímá už samotnou existenci takového předmětu, jako morální selhání. Jejich partneři Fabián (Tomáš Šulaj) a Filip (Tomáš David) jsou viditelně slabší, méně odhodlaní a snáze ovlivnitelní. Herecky šlo ve všech případech nepochybně o náročné role, které byly velmi dobře zvládnuté.“

Výňatek z recenze Michala Švandy pro web Kulturio.cz (<https://kulturio.cz/recenze-divadlo-nocni-krajina/>)

ANTON PAVLOVIČ ČECHOV

TŘI SESTRY

Premiéra 27. 10. 2023 v Mahenově divadle

Překlad: Jaroslav Vostrý

Režie: Štěpán Pácl

Dramaturgie: Jaroslav Jurečka

Scéna: Antonín Šilar

Kostýmy: Matěj Sýkora

Hudba: Marko Ivanović

Jedno z nejkrásnějších a zároveň nejkomplicovanějších děl kánonu dramatické literatury, Tři sestry Antona Pavloviče Čechova (1860-1904), inscenoval v Mahenově divadle kmenový režisér Štěpán Pácl. Po úspěšné inscenaci Čechovova Racka, s níž došel se souborem k velkým úspěchům na poli herectví, se nyní vrátil k autorovi, aby inscenoval jeho patrně nejslavnější hru. Drama pojednává o sestřích žijících na ruském venkově, které doslova drtí ruský svět a patriarchální uspořádání společnosti a bere jim možnost svobodně rozhodovat o svém životě. Hra z přelomové doby, kdy stará pravidla už oficiálně neplatila, ale nová ještě neplatila de facto, je pro svou hlubokou lidskost aktuální zrovna tak dnes. Inscenace se opírá o výraznou realistickou scénu Antonína Šilara, ale především o vynikající soubor Činohry, který dokázal, že dovede i tu nejtěžší látku odehrát s grácií, lehkostí a nesporným umem. Činohra také objednala zbrusu nový překlad této klasické hry z pera slavného českého dramaturga, dramatika a překladatele Jaroslava Vostrého, čímž výrazně přispěla české kultuře a přesáhla tak jihomoravský region.

Z ohlasů:

„V Mahenově činohře se představilo opět s podpisem současného kmenového režiséra. Provedení se opírá o kvalitní herecké výkony vystihující charakteristiku postav, při citlivém režijním uchopení ducha a atmosféry vtištěných dramatikem. Realizace staví na respektu k textu a době, jíž prolíná očekávání velkých změn. Tři sestry, byť postavení dnešních žen ve společnosti je výrazně odlišné, stále oslovují.“

Výňatek z textu Jaroslava Štěpaníka pro Divadelní noviny ([Občasník Jaroslava Štěpaníka \(No. 66\)](https://www.obcasnik-jaroslava-stepanika.no.66) – [Divadelní noviny \(divadelni-noviny.cz\)](https://www.divadelni-noviny.cz))

1.2 DOPROVODNÉ PROGRAMY

OPEN AIR KONCERT – ZAHÁJENÍ SEZONY 2023/2024

7. 9. 2023 piazzetta před Janáckovým divadlem

Tradičně byla sezona zahájena open-air koncertem na piazzettě před Janáckovým divadlem. V podání sólistů (Jana Šrejma Kačírková, Roman Hoza, Pavla Vykopalová, Andrea Šíroká, Peter Berger, Ondřej Koplík, Jan Štáva ad.), sboru a orchestru Janáčkovy opery NdB pod vedením šéfdirigenta Marko Ivanoviče zazněly ukázky z titulů repertoáru pro sezonu 2023/2024, stejně jako z připravovaných premiér. Program prezentoval především českou operu v rámci nadcházejícího Roku české hudby. Na závěr se diváci připojili ke sboru Janáčkovy opery NdB, aby si společně zazpívali sbor „Proč bychom se netěšili“ ze Smetanovy Prodané nevěsty. Již dopolední generální zkouška zaujala řadu brněnských obyvatel a koncert zahájený v 18 h přilákal několik stovek diváků. Akce byla jako každým rokem vynikající prezentací repertoáru operního souboru stejně a atraktivní propagací premiérových titulů.

NOC DIVADEL – REDUTA HOŘÍ

18. 11. 2023

Společný projekt souboru činohry, opery a baletu, kterým se NdB opět připojilo k celoevropskému konceptu Noci divadel, tentokrát s tématem “Hoří!”. Zážitek divadelní prohlídky v budově divadla Reduta, která zažila 4 požáry, se účastnily skupiny návštěvníků z řad veřejnosti. Do realizace se zapojili umělci všech tří souborů spolu s lektory.

1.2.1 OPERA

OPERAVISION JAKOBÍN

8. 10. 2023 Janáčkovovo divadlo

Národní divadlo Brno je již několik let partnerem rozsáhlého mezinárodního projektu OperaVision, který na bezplatné platformě přináší divákům z celého světa živé přenosy z více než 30 evropských operních domů. Po třech janáčkovských přenosech (Její pastorkyňa, Příhody lišky Bystroušky a Z mrtvého domu/Glagolská mše) byla jako čtvrtý příspěvek vysílána živě premiéra Dvořákovy opery Jakobín. Přestože se jedná o dílo v zahraničí spíše neznámé, ještě během vysílání

získalo velmi pozitivní ohlasy, jak ze sousedního Německa, tak např. z Japonska či USA. Během tří měsíců dosáhl záznam sledovanosti 23 000 diváků z celého světa. Velmi pozitivní skutečností je, že tyto streamy nejen šíří povědomí o kvalitách české kultury ve světě, ale zároveň umožňují i našim spoluobčanům, kteří ze zdravotních důvodů nemohou navštívit divadlo, přístup k operní inscenaci. Vysílání jsou vždy doplněna dokumenty uvádějící diváky do zákulisí a vzniku inscenace, stejně jako živými vstupy ze zákulisí během samotného streamu.

ČESKÁ A MORAVSKÁ MŠE VÁNOČNÍ

10. 12. 2023 Janáčkovovo divadlo

Jedním z programů věnovaných adventnímu období a vánočním svátkům je i koncertní provedení dvou mší – slavné Rybovy České mše vánoční v kombinaci méně často uváděnou půvabnou barokní Missapastoralis in C boemica Josefa Schreiera. Koncert tak doplnil tradiční provedení inscenace opery Hry o Marii Bohuslava Martinů. Program adventního období v opeře se jako vždy těšil velkému diváckému zájmu nejen pro zajímavý kontrast klasicistní dobře známé Rybovky s její starší barokní předchůdkyní pocházející z Moravy, ale i díky skvělým výkonům sboru a orchestru Janáčkovy opery NdB pod vedením šéfdirigenta Marko Ivanoviče a sólistů Andreji Široké, Václavy Krejčí Houskové, Ondřeje Koplíka, Jana Šťávy a dalších.

1.2.2 BALET

BALET GALA K MEZINÁRODNÍMU DNI TANCE

29. 4. 2023 Janáčkovovo divadlo

Vrcholem oslav Mezinárodního dne tance v NdB byl slavnostní galavečer Baletu NdB s mezinárodní účastí. Vedle našich sólistů a juniorského souboru NdB 2 se představily významní sólisté: hvězdy Královského baletu v Londýně Fumi Kaneko a Vadim Muntagirov, sólisté baletu Rumunské národní opery Rin Okuno, Robert Enache, Cristina Dijmaru, Bogdan Canila, Michal Krčmář, sólista Finského národního baletu, Yolanda Correa ze Státního baletu v Berlíně a další sólisté.

MEZINÁRODNÍ DEN TANCE

29. 4. 2023 piazzeta před Janáčkovým divadlem

Mezinárodní den tance s Baletem NdB!

sobota 29. 4. 2023
od 15.00 hodin na Piazzettě
Janáčkova divadla

VSTUP ZDARMA

Největší celosvětový taneční svátek Balet NdB nikdy neopomněl náležitě oslavit. Tradičně se lidé mohli zapojit do Open Class s baletní mistry Baletu Národního divadla Brno, Janou Příbylovou a viděli také krátký program Taneční Konzervatoře Brno, Baletní školy Filiánek a Baletní školy I. V. Psoty.

KONCERT BALETNÍ ŠKOLY I. V. PSOTY

4. 6. 2023 Janáčkovovo divadlo

Baletní škola I. V. Psoty si klade za cíl nebýt jen volnočasovou aktivitou, ale především odrazovým můstkem pro mladé talenty. Má za sebou bohatou tradici a za více než 90 let své existence dala první umělecký impuls již generacím tanečnicků. Aktivitu a přípravu celého školního roku jsme se i tento rok rozhodli ukázat veřejnosti. Program byl speciálně doplněn vystoupením Taneční konzervatoře Brno a choreografií juniorského souboru Balet NdB.

EUROPEAN DANCE COMPETITION BRNO 2023

27. - 29. 6. 2023 Janáčkovovo divadlo

Balet NdB se v posledních letech zaměřuje na profesionální baletní mláďa a snaží se podporovat růst základny baletního žánru. Důkazem těchto snah není jen vytvoření juniorského souboru NdB 2, ale i vytvoření nového formátu mezinárodní baletní soutěže zaměřené na baletní dorost. První česká mezinárodní taneční soutěž pro posluchače profesionálních tanečních konzervatoří a baletních akademií plně v produkci Baletu NdB otevřela své pomyslné brány všem zdatným

zájemcům z celé Evropy. Soutěž pořádal Balet NdB ve spolupráci s baletní školou Filiánek a kreativní produkční společností Art 4People. Mezinárodní porota sestavená z významných osobností baletního světa – předseda Petr Zuska, členové Anastasia Matvienko, Simona Noja Nebyla, Boris Nebyla a Lukáš Timulak. Taneční soutěž byla zaměřená na budoucnost uměleckého tanečního oboru a cíleně na mladé tanečnický.

OPERA EUROPA'S DANCE FORUM & POSITIONING BALLET

3. - 5. 11. 2023 divadlo Reduta

V divadle Reduta se simultánně s festivalem Dance Brno konala velká mezinárodní událost. Národní divadlo Brno společně s mezinárodní organizací OPERA EUROPE zorganizovali akci nazvanou Opera Europa's Dance forum & Positioning Ballet. Jednalo se o přelomové setkání předních osobností evropských divadel, především uměleckých šéfů baletních souborů. Od 3. do 5. 11. zde rokovaly takové osobnosti,

jako například Jozé Martinez, šéf baletu Opéra de Paris, Ted Brandsen, umělecký ředitel Holandského národního baletu, Ingrid Lorentzen, umělecká šéfka Norského národního baletu a mnozí další. Toto setkání nabídlo příležitost k hluboké diskusi o výzvách, problémech, výhodách a budoucích možnostech spolupráce. Umělečtí šéfové společně sdíleli osvědčené postupy, debatovali, jak je možné učit se jeden od druhého a hledat nové cesty vpřed ve strukturách, které někdy brání samostatnosti, profilu a financování baletních souborů. Více než 50 předních osobností evropských divadel se zúčastnilo jak premiéry baletu Bdění, představení juniorského souboru Program 1 i zahájení festivalu Dance Brno dne 5. 11., kdy v Janáčkově divadle vystoupil Balet Národního divadla v Praze.

DANCE LIFE!

24. - 26. 11. 2023

Balet NdB dosud nikdy nechyběl jako domácí taneční subjekt na žádném ročníku rozsahem tanečních žánrů největšího festivalu tance v České republice s názvem DANCE Life!. Ani letos si nenechal ujít svoji účast v rámci galakonzertu souborů českých divadel Ballet Contemporary Gala. Juniorský Balet NdB 2 při této příležitosti představil fragment choreografie Tma Markéty Pimek Habalové v podání Adama Baštaře a Adély

Kulíšek. Choreografie je součástí třetího programu s názvem Tma / Královská večeře / Symfonie č. 7 Allegretto.

MIKULÁŠSKÝ LOUSKÁČEK

5. 12. 2023 Janáčkovo divadlo

Tradiční setkání s Mikulášem, Andělem a Čertem v rámci představení baletu Louskáček.

SILVESTR S LOUSKÁČKEM

31. 12. 2023

Balet NdB navázal na úspěšnou silvestrovskou verzi klasického baletu Labutí jezero z předchozích let a v tomto roce se rozhodl připravit pro své diváky odlehčenou verzi dalšího z klasických titulů, baletu Louskáček. Stejně jako v případě Silvestrovského jezera labutí se adaptace Louskáčka ujala Markéta Pimek Habalová, jejíž cit pro humornou akci v baletu dal vzniknout nové „nekorektní silvestrovské“ variantě slavného baletu. Vyprodané hlediště odměnilo soubor i autorku potleskem ve stoje.

BALET NDB 2014–2023 - Na vzestupu

4. 11. 2023 - 31. 12. 2023 foyer Janáčkova divadla

V produkci Baletu NdB byla vytvořena výstava mapující umělecký vývoj posledních deseti let baletního souboru po příchodu nového vedení divadla v čele s ředitelem Martinem Glaserem. Zasluhou uměleckého šéfa baletu Mária Radačovského, jedné z nejvýraznějších osobností slovenského baletu, a díky jeho osobním kontaktům a napojení na evropský baletní svět, zažívá brněnský balet již deset let období uměleckého růstu. V repertoáru se kromě baletní klasiky poprvé objevila i jména zásadních choreografických tvůrců - George Balanchine, Jiří Kylián, Nacho Duato, Johan Inger nebo Edward Clug. K hostování v Baletu NdB přijímají pozvání mezinárodní baletní hvězdy a stávají se součástí představení i galakonzertů. Balet NdB se v poslední dekádě představil na mezinárodním poli při hostováních ve Finsku, Itálii, Německu, Slovinsku, Chorvatsku, Slovensku, Litvě, Estonsku, Maďarsku, Rakousku a Číně. Na jeho půdě vznikly i projekty s mezinárodním významem a přesahem, jako taneční soutěž European Dance Competition Brno nebo Balet NdB 2. V domácím prostředí se podařilo obnovit tradici tanečních festivalů s projektem Dance Brno, který propojuje českou profesionální baletní scénu.

1.2.3 ČINOHRA

PŘED OPONOU

TALKSHOW ROMANA BLUMAIERA

Zábavná talkshow s osobnostmi nejen z brněnské kulturní scény – to je Před oponou Romana Blumaiera. Talkshow s trojicí hostů, z nichž jeden byl vždy člen Činohry NdB, jeden naopak z oboru nesouvisejících s divadlem či kulturou, byla experimentem pro sezonu 2022/2023, kdy se zjišťovalo, zda má takový formát potenciál nalézt si své pravidelné publikum. Ukázalo se, že o podobný pořad s ambicí vyprodávat sál o třech stech lidech v současnosti v Brně zájem není a talkshow skončila se sezonou 2022/2023, v roce 2023 uvedena třikrát - 30. 1. 2023, 6. 3. 2023, 17. 4. 2023

IMPROVOZOVNA

Improvozovna je oblíbený pořad, který již několik let sídlí v divadle Reduta. Zábavné scénky, otevřená komunikace s diváky a bleskové zpracovávání aktuálních témat – a především skvělí improvizátoři, to dělá z Improvozovny stálíci scény na Zelném trhu. Pořad byl v roce 2023 v divadle Reduta uveden šestkrát - 9. 1. 2023, 4. 4. 2023, 3. 5. 2023, 15. 6. 2023, 11. 9. 2023, 29. 12. 2023

LiStOVáNí LUKÁŠE HEJLÍKA

Literárně-divadelně-edukační projekt LiStOVáNí je stálým spolupracovníkem Činohry NdB. V různých podobách scénických čtení Lukáš Hejlík a jeho kolegové divákům představují rozličná díla světové i české literatury. V roce 2023 bylo v divadle Reduta uvedeno celkem šestkrát 13. 2. 2023, 19. 3. 2023, 20. 4. 2023, 28. 9. 2023, 12. 10. 2023, 5. 11. 2023.

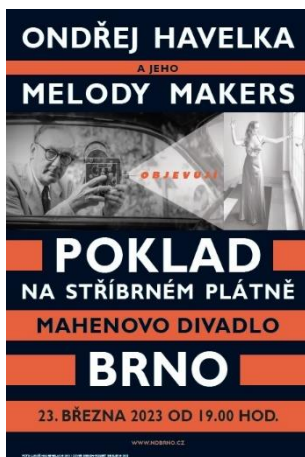
PODCAST NÁPOVĚDKA

I v roce 2023 pokračoval podcast Náповědka, který slouží především jako alternativa lektorských úvodů – je možné si zhuštěný úvod pustit doma či do sluchátek cestou do divadla.

1.3 KONCERTY

Ondřej Havelka a jeho Melody Makers

23. 3. 2023

POKLAD NA STŘÍBRNÉM PLÁTNĚ

Od okamžiku, kdy se zrodil zvukový film, nadšené publikum dychtilo nejen po mluveném slovu, ale hlavně po hudbě a zpěvu. Především hudební komedie a první filmové muzikály byly ve velké oblibě. Vlastně v žádném filmu nesměla chybět aspoň jedna písnička. Proto jsme se rozhodli náš nový koncertní program sestavit z nejhezčích písňových pokladů, které zazněly na filmovém plátně ve třicátých a čtyřicátých letech. Náš společný zážitek bude jistě umocněn tím, že si jistě v mnoha případech budeme při jejich poslechu vybavovat konkrétní scény, v nichž je většinou prudce zamilovaní hrdinové pěli. A tak zazní nejen sladké i žhavé kusy americké provenience, ale i mnohé nesmrtelné písně z nestárnoucích komedií s Oldřichem Novým, Hugem Hassem, Adinou Mandlovou a dalšími hvězdami českého filmu.

Radůza

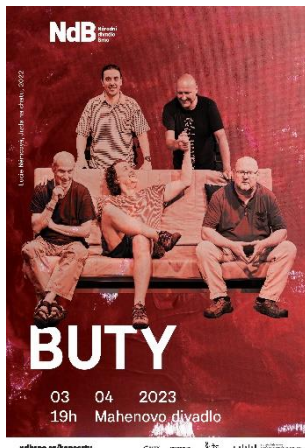
26. 3. 2023

Její umělecká dráha připomíná některé „pohádkové“ životopisy. Na ulici ji v roce 1993 objevila Zuzana Navarová a již tři dny na to zpívala ve svatyni českých zpěváků, v pražské Lucerně. O pár týdnů později zde pak triumfovala jako „předskokanka“ slavné americké písničkářky Susanne Vega, o šest let později měla stejnou čest při koncertě Mikea Oldfielda. Od té doby vydala řadu velmi úspěšných sólových alb, která bez jakékoliv reklamy lámou rekordy v prodejnosti, získala několik zlatých Andělů a bodovala také v anketě Zlatý slavík. Díky své jedinečnosti a originálním písním, čerpajících především z české tradice, zaujala i publikum v zahraničí, například Polsku a ve Francii. Radůza se zvládne doprovodit na několik hudebních nástrojů, její zpěv hřmí, ale i jemně vypráví dojemné příběhy.

Buty

3. 4. 2023

Koncert kapely BUTY byl skvělý, místy báječný

Buty zavítaly na podium Mahenova divadla úplně poprvé. Na scéně se kapela pohybuje již 37 let. Jejich hudbě to však neubírá na jedinečnosti a šarmu, právě naopak. Laskavý humor v textech, který za mlada působil hodně sarkasticky až bláznivě, vyzrál do podoby, který má hloubku a možná by jeden řekl, že došlo „na jejich slova“. Co kapela neztratila, kromě vtahující a úsměvné textové „poslouchatelnosti“, je hudební virtuozita, kterou prokázali jak zakládající členové kapely Radek Pastrňák na kytaru, Petr Vavřík na baskytaru, Richard Kroczek na bicí, tak Milan Straka na dechové nástroje i Vlastimil Šmída na klávesy. Staré hity zněly neokázale, ale velmi autenticky. Hudební aranžmá provázely také projekce a publikum

odměnilo skoro dvou hodinový zážitek potleskem ve stoje. Vtipné glosy mezi písněmi z úst letitého frontmana Radka Pastrňáka navíc dotvářely zcela zřetelný dojem, že hudba stále Buty baví a baví i jejich posluchače. Koncentrovaně živý koncert totiž není v jejich případě jen nějakou mrtvou retrospektivou, ale právě tam si dostatečně divák uvědomí, jak je mnoho jejich písní stále nadčasových, a jak významně BUTY protkaly českou hudební scénu mnoha hity.

Nezmaři

16. 4. 2023

Stálíce české hudební scény se vrací do Mahenova divadla oslavit 45 let na hudební scéně. Folková skupina Nezmaři byla založena počátkem roku 1978, původně však jako scénická kapela Divadla dramatických textů. Brzy nato se však zcela osamostatnili. V devadesátých letech se skupina zprofesionalizovala a postupem času se stala jednou z funkčně nejstarších kapel české folkové scény. Po období personálních změn působí kapela od roku 2002 v nezměněném složení: Pavel Jim Drengubák, Šárka Benetková, Pavel Zajíc a Tonda Hlaváč. Nezmary charakterizuje vícehlasý vokál s doprovodem akustických nástrojů. Jejich repertoár tvoří převážně vlastní písně, ale i světová folková klasika.

Vlasta Redl s kapelou

21. 4. 2023

Vlasta Redl v Mahenově divadle. V pořadí pátý koncert letošní sezony v Národním divadle Brno se nesl v duchu nespoutaného folkloru. V dubnu na prknech divadla opět předvedli svůj um Vlasta Redl. Ačkoliv jde na první pohled o nespočetné umělecké uskupení, společné vystoupení přináší staré známé písně obou kapel v úplně novém kabátu, které nemůžete slyšet nikde jinde. Vlasta Redl navíc vyniká velmi vtipnými glosami, které vytváří mezi publikem velmi vřelou a uvolněnou atmosféru. „K Mahenově divadlu mám velmi blízký vztah. Spoluvytvářel jsem tu v minulosti dvě inscenace. Je to navíc prostor, kde je jedna z nejlepších akustik v ČR. Jsem rád, že bylo znovu vyprodáno. Svědčí to i o tom, že to s naším národem není ještě pořád tak zlé a že není nutné se nějak uzpůsobovat.“

Jiří Suchý a Jitka Molavcová

8. 5. 2023

Pondělní večer v Brně byl svátkem pro všechny příznivce divadla Semafor..... a dvou jeho legend – Jiřího Suchého a Jitky Molavcové. Oba se osobně představili ve velmi atraktivním písničkovém programu v Mahenově divadle. Ústřední dvojici na pódiu doprovodila kapela divadla Semafor pod vedením pianisty Jiřího Svobody. Nechyběly klasické hity výjimečné autorské dvojice Suchý-Šlitr jako Babeta, Dotýkat se hvězd, Rekomando Blues a řada dalších, ale i novější písničky, například Kdykoliv

kdekoliv s hudbou Michala Pavlíčka a textem Jiřího Suchého. Hostem večera byl Michal Malátný ze skupiny Chinaski, který společně s ústřední dvojicí zazpíval několik písní.

Bára Poláková s kapelou

10. 5. 2023

Bára Poláková vydala svůj první živák, připravila ho během nahrávání nové studiové desky...Bára Poláková vydá v první polovině příštího roku své už třetí studiové album. Souběžně s nahráváním stihla na tento prosinec připravit unikátní release živých skladeb. Kompilace nese název Něhy a Dydjiny. Nápad na LP vznikl spontánně, Něhy a Dydjiny měly původně existovat pouze jako záznam na YouTube, kde je Bára v podobě one-shot videí zveřejnila. „Záznamy měly tak krásné reakce, že jsme se je rozhodli vydat na vinylu i digitálně.“ LP je dostupné v klasické černé barvě, nebo jako limitovaná editace v bílém provedení. Ta je v rámci předobjednávek už vyprodaná. Release doprovází unikátní koncertní turné "Něhy" po specifických místech České republiky. To odstartuje v dubnu příštího roku.

„Přála jsem si natočit před létem pár písniček a pověsit to na YouTube. Jen tak, abychom natěšili fanoušky na letní koncerty. Myslela jsem, že víc budou rezonovat Dydjiny a úplně mě zaskočilo a dojalo zároveň, jak se lidí dotkly Něhy. Jejich komentáře, dopisy, vzkazy. Proto jsme se rozhodli postavit turné Něhy po různých zajímavých místech u nás.“

Folk Team

20. 10. 2023

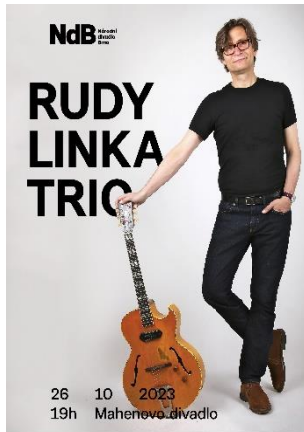

Brněnská kapela Folk Team bude v průběhu roku 2023 oslavovat 50 let od svého vzniku. Vznikla v roce 1973, založili ji Roman Venclovský, Pavel Kopřiva a Tomáš Úlehla. V předrevolučním období hraje folk v akustickém „hávu“ s využitím houslí, flétny a violoncella, obdržel dvě autorské Porty a stává se vyhledávanou skupinou především v klubech v celé republice. Poznávacím znamením kapely jsou především básnivé texty Ivana Huvara, který se stal členem kapely od roku 1980, a expresivní zpěv Romana Venclovského a propracované hudební aranže. Po roce 1989 dochází k elektrifikaci kapely, přichází rytmika, tedy hráči na basovou kytaru a bicí a kapela se posunuje žánrově k folkrocku. Zlom v jejich tvorbě jsou pak CD „Velký prachy“ z roku 2000 a později „Nebudu“ z roku 2012. Písně jako Skála, Nadčlověk, Opilej anděl se staly nedílnou součástí play listu žánrových rádií. V roce 2023 bude součástí vystoupení právě průřez tvorbou, tedy toho nejlepšího, co Folk Team, za dobu své existence hrál. Zazní určitě, kromě již jmenovaných, písně Mluvicí kůň, Ptačí song, Evropa, Za pět minut pět, Motýlí hra a další.

Sestava pro rok 2023: Roman Venclovský – zpěv, tanec, kytara, Ivan Huvar – kytary zpěv, Pavel Kopřiva – housle, mluvené slovo, Roman Jež – klávesy, Petr Šupler – bicí, Petr Sládek (Dalibor Dunovský) - basa

Rudy Linka

26. 10. 2023

Brno zaplavil jazz...

Čtvrtek 26. 10. 2023 brněnské Mahenovo divadlo patřilo jazzu, tedy žánru, který činohra Mahenova divadla nenabízí tak často. Protagonisty tohoto mimořádného koncertu byla jedna z nejmódnějších osobností české, ale i světové jazzové scény, kytarista Rudy Linka.

Robert Křesťan a Druhá Tráva

30. 10. 2023

Koncert legendy folk, country a bluegrassové scény k příležitosti vydání nového CD Díl druhý. Za poslední album Díl první získala v roce 2021 Druhá tráva Anděla v kategorii folk a Robert Křesťan vstoupil do Síně slávy! Druhá tráva – přední česká kapela, která se během let odchytila od původního moderního bluegrassu k nadžánrovému výrazu a řadí se mezi špičku na české scéně. Aktuální koncertní program Druhé trávy zahrnuje průřez tvorby Roberta Křesťana z celé doby existence skupiny s důrazem na skladby z posledních studiových alb Díl první, Pojdme se napít, Marcipán z Toleda, Shuttle to Betlehem a 1775 básní Emily Dickinsonové.

Wohnout

29. 11. 2023

Skupina Wohnout převlékla koncertní šňůru opět do akustického obleku a vyráží na unplugged tour. Kapela změnila aranže, přibrala na chvíli pátého člena, naučila se hrát na řadu nových nástrojů a láká na divadelní scénu.

Dasha

4. 12. 2023

V novém koncertním programu 4. 12. v Mahenově divadle zaspívala Dasha své oblíbené skladby všech žánrů od popu přes funky, soul až k muzikálovým melodiím. Dokonalý hudební zážitek zaručil kromě zpěvu také výběr skvělých hudebníků, kteří Dashu doprovázeli. Martin Kumžák – piano, Martin Lehký – basa, Tomáš Brožek – bicí, Pavel Plánka – perkuse, Peter Binder – kytara. Charismatická, osobitá a nezaměnitelná...Dasha patří mezi zpěvačky s nezaměnitelným hlasem. Je držitelkou Ceny Thálie za roli v muzikálu Jesus Christ Superstar a vystupuje také jako sólistka Moondance Orchestra Martina Kumžáka. Podílí se na mnoha úspěšných hudebních projektech, jako je například Dasha Symphony, Michael Jackson Symphony nebo Ellaboration – pocta Elle. Účinkovala také v řadě televizních pořadů např. TýTý, Královny popu v opeře, Robin Hood aneb Cesta ke slávě, To byl náš hit a v neposlední řadě nejúspěšnější TV show „ StarDance... když hvězdy tančí“.

Ondřej Havelka a jeho Melody Makers

10. 12. 2023

Pokračování příběhu – POKLAD NA STŘÍBRNÉM PLÁTNĚ
Od okamžiku, kdy se zrodil zvukový film, nadšené publikum dychtilo nejen po mluveném slovu, ale hlavně po hudbě a zpěvu. Především hudební komedie a první filmové muzikály byly ve velké oblibě. Vlastně v žádném filmu nesměla chybět aspoň jedna písnička. Proto jsme se rozhodli náš nový koncertní program sestavit z nejhezčích písňových pokladů, které zazněly na filmovém plátně ve třicátých a čtyřicátých letech. Náš společný zážitek bude jistě umocněn tím, že si jistě v mnoha případech budeme při jejich poslechu vybavovat konkrétní scény, v nichž je většinou prudce zamilovaní hrdinové pěli. A tak zazní nejen sladké i žhavé kusy americké provenience, ale i mnohé nesmrtelné písně z nestárnoucích komedií s Oldřichem Novým, Hugem Hassem, Adinou Mandlovou a dalšími hvězdami českého filmu.

Tomáš Klus

22. 12. 2023

Poslední koncert roku 2023 se konal v předvánočním čase 22. 12. 2023 v Mahenově divadle. Hvězdou nebyl nikdo jiný než Tomáš Klus, který to na jevišti parádně rozjel a roztancoval celé hlediště. Autogramiáda ve foyer potěšila všechny fanoušky.

1.4 EDUKAČNÍ ČINNOST

1.4.1 OPERA

PROJEKT PARTNERSKÁ ŠKOLA JANÁČKOVY OPERY NdB

V sezoně 2023/2024 byl v operním souboru v rámci edukačních aktivit zahájen nový projekt „Partnerská škola“, který studentům nabízí účast na vzniku jednotlivých inscenací a hlubší poznání nejen jednotlivých děl, ale i fungování divadelního organismu. Pro sezonu 2023/2024 se partnerem stala Waldorfská škola Brno. V rámci projektu běží několik programů se studenty jak Základní školy, tak Střední školy zaměřených na poznávání divadla, operního žánru, procesu vzniku inscenací a profesí pracujících v divadle. Daný program má vždy svá specifika vzhledem k věkové skupině účastníků. V roce 2023 proběhl v rámci projektu program pro šesté ročníky základní Waldorfské školy, které měly možnost nahlédnout do příprav inscenace Jakobína. Současně byl zahájen program pro studenty Lycea Waldorfské školy, kteří se zapojí do příprav světové premiéry opery *Here I am, Orlando*. V druhé polovině sezony budou mít také studenti Základní školy možnost blíže se seznámit s operou a inscenací Smetanovy *Prodané nevěsty*.

Jakobín – spolupráce s šestými ročníky ZŠ

8. 9. 2023 dramaturgický úvod Patricie Částkové a ukázková zkouška dětského sboru pro žáky Waldorfské ZŠ pod vedením sbormistryně Valérie Maťašové.

14. 9. 2023 přítomnost / náslech žáků na ansámblové zkoušce pod vedením dirigenta Jakuba Kleckera.

20. 9. 2023 aranžovací zkouška pro žáky Waldorfské ZŠ pod vedením asistenta režie Vojtěcha Oreniče.

4. 10. 2023 přítomnost žáků na 2. hl. zkoušce pod vedením režiséra Martina Glasera.

Tato část projektu se uzavřela účastí studentů na představení Jakobína 7. 1. 2024, kde si jako překvapení k zahájení Roku české hudby zapívali spolu s Dětským sborem Brno a sborem Janáčkovy opery NdB v rámci představení scény nácvičku serenády ve 2. dějství.

Here I am, Orlando – spolupráce s Lyceem Waldorfské školy

16. 11. 2023 prohlídka s diskuzí pro žáky Lycea na téma profesí zapojených do procesu tvorby inscenace a provozu divadla pod vedením divadelní lektorky opery Elišky Pruch Dočkalové.

KROK ZA OPONU

22. 2. 2023 Krok za oponu s Řeckými pašijemi
28. 6. 2023 Krok za oponu s Výlety pana Broučka
11. 10. 2023 Krok za oponu s Výlety pana Broučka

Edukativní projekt, který se začal realizovat od roku 2015, nabízí jedinečnou možnost nahlédnout do zákulisí inscenace přímo na jevišti divadla. Spolu s režisérem inscenace, dramaturgem, sólisty, sborem a s orchestrem pod vedením šéfdirigenta Marko Ivanoviče, dramaturga opery Patricie Částkové a nově divadelní lektorky Elišky Pruch Dočkalové se návštěvníci seznámí zábavnou formou detailně s operním dílem a konkrétní inscenací. Jednotlivé Kroky za oponu jsou koncipovány přímo pro konkrétní věkové skupiny, tak aby byly zábavné, přístupné a zároveň propojovali látku několika studijních předmětů – věnujeme se nejen opeře samotné, ale i historii z doby jejího vzniku, literární předloze a srovnání s operním zpracováním, aktuálními přesahy apod. Posлуhač se tak nejen dozví zajímavosti ze vzniku samotného díla, poslechne si ukázky doprovázené rozborem, ale je zapojen do celého programu skrze přímou komunikaci s moderátory i účastí na jednotlivých úkolech – např. při Kroku s Řeckými pašijemi se studenti zapojí v rolích jednotlivých postav, diskutují s moderátory o přesahu do dnešního aktuálního dění ve světě a vlastních zkušenostech spojených s tématem atd. Velmi pozitivní reakce a zájem studentů i pedagogů o další pořady Kroku za oponou, stejně jako následně vyjádřená přání navštívit již přímo inscenaci jsou jasným ukazatelem, že tato cesta je správným způsobem, jak zaujmout mladou generaci pro tak mimořádný žánr jako je opera.

DEN DĚTÍ S OPEROU

1. 6. 2023 piazzeta před Janáčkovým divadlem

Jako dárek ke Dni dětí si operní soubor připravil zábavné odpoledne pro celé rodiny na piazzettě před Janáčkovým divadlem. Soutěžní stanoviště zábavnou formou seznamovala děti s operním žánrem, operními inscenacemi NdB pro děti nebo divadelními profesemi. Na schodišti před vchodem do divadla se konala vystoupení sólistů Janáčkovy opery NdB, kteří zde představili části z repertoáru určeného našim nejmenším divákům. Nechyběla ani módní přehlídka broučích kostýmů z opery

Ferda Mravenec, které navázalo na odpolední venkovní aktivity, v provedení sboru Janáčkovy opery NdB. Celá akce byla moderována Stano Čabanem na téma S operou z pohádky do pohádky. Na závěr jsme přivítali vzácnou návštěvu, slavné loutky Spejbla a Hurvínka, kteří přijeli dětem představit připravovanou novou dětskou operu vznikající ve spolupráci s Divadlem Spejbla a Hurvínka.

LEKTORSKÉ ÚVODY PRO DĚTI

- 23. 2. 2023 Příhody lišky Bystroušky
- 29. 10. 2023 Příhody lišky Bystroušky
- 12. 11. 2023 Příhody lišky Bystroušky

Lektorské úvody pro děti od 6–10 let se staly pravidelným formátem u rodinných představení. Konají se vždy 45 minut před představením v přízemí foyer. V roce 2023 byl lektorský úvod pro děti připraven u repríz inscenace Příhody lišky Bystroušky. Pro tento účel vznikla metodická pomůcka – obrázkové dějové karty. Formát si klade za cíl, seznámit děti hravou formou se specifiky operního žánru, se základní dějovou linkou opery a s historickým kontextem vzniku díla.

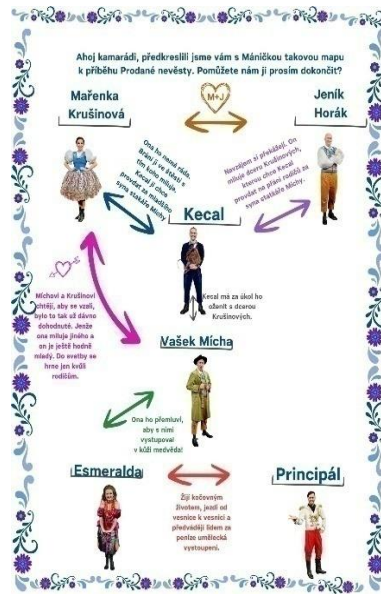
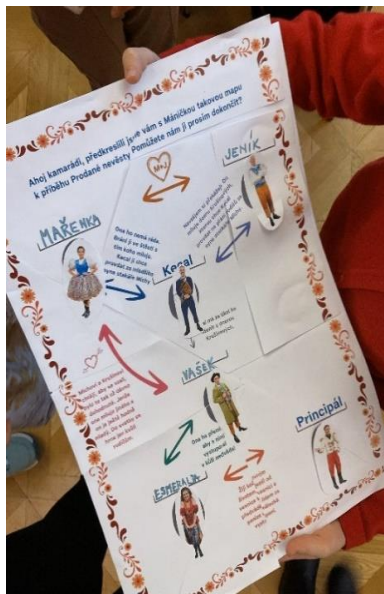

INTERAKTIVNÍ LEKTORSKÉ ÚVODY – S HURVÍNEM NA OPERU!

- 27. 11. 2023
- 28. 11. 2023
- 19. 12. 2023

Tento nový formát spojený s na podzim premiérovanou inscenací Hurvínek prodává nevěstu, je určen prvnímu stupni základních škol a klade si za cíl nevední formou uvést žáky do děje Prodané nevěsty, objasnit vztahy mezi jednotlivými postavami příběhu a v neposlední řadě je seznámit s autorem díla – Bedřichem Smetanou a samotným operním žánrem. Žákům po splnění všech úkolů, které jim zadá

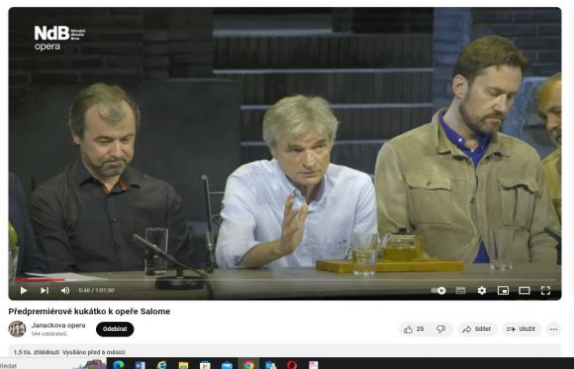
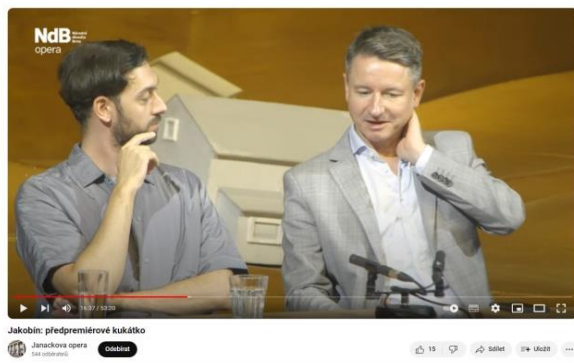
samotný Hurvínek, vznikne vztahová mapa Prodané nevěsty, kterou si následně odnáší z programu s sebou zpět do školy – pedagog má tak metodickou pomůcku k reflexi po představení.

PŘEDPREMIÉROVÉ KUKÁTKO

Velmi oblíbeným projektem, který má diváky blíže seznámit s připravovanými inscenacemi, jsou neformální setkání s inscenátory a umělci několik dnů před premiérou, kde se posluchači dozví zajímavé informace "z tvůrčí kuchyně". Díky pandemii jsme začali besedy vysílat i živě na Youtube opery a tuto variantu jsme zachovali i nadále jako další možnost k setkání přímo v hledišti divadla vzhledem k tomu, že možnost sledovat ji on-line či zpětně se stala velmi populární.

25. 1. 2023	Veselá vdova	https://www.youtube.com/watch?v=ITsm6HIEP7U
27. 3. 2023	Falstaff	https://www.youtube.com/watch?v=j2mFQJEtBFo
6. 6. 2023	Salome	https://www.youtube.com/watch?v=fXpN24bQhTs
26. 9. 2023	Jakobín	https://www.youtube.com/watch?v=ZJH8Z7o9sYo
21. 11. 2023	Hurvínek prodává nevěstu	https://www.youtube.com/watch?v=PxiWRq6yCcU

LEKTORSKÉ ÚVODY

Lektorské úvody pro diváky, které se konají ve foyer půl hodiny před začátkem vybraných představení. Mají za cíl nabídnout přístupnou formou hluboký vhled do díla v rámci širokých dobových souvislostí a umožnit tak zájemcům kvalitnější zážitek z operního představení. Tento formát se setkává se velkým diváckým ohlasem. Jako velmi dobré se ukázalo i provázání s Lektorskými úvody pro děti, kde např. před představením Příhody lišky Bystroušky probíhají v přízemí foyer úvody pro děti a v 1. pořadí pak úvod pro jejich rodiče a další dospělé diváky.

15. 1. 2023	Hry o Marii	9. 5. 2023	Così fan tutte
21. 1. 2023	Z mrtvého domu/Glagolská mše	28. 5. 2023	Nabucco
24. 1. 2023	La bohème	21. 6. 2023	Salome
17. 2. 2023	Alcina	28. 9. 2023	Nabucco
19. 2. 2023	Alcina	27. 10. 2023	Salome
22. 2. 2023	Řecké pašije	29. 10. 2023	Příhody lišky Bystroušky
1. 3. 2023	Alcina	12. 11. 2023	Příhody lišky Bystroušky
26. 3. 2023	Alcina	13. 12. 2023	Peter Grimes
2. 4. 2023	Řecké pašije	15. 12. 2023	Peter Grimes
10. 4. 2023	Falstaff	20. 12. 2023	Hry o Marii

DISKUSE S TVŮRCI A DIVÁKY PO PŘEDSTAVENÍ

Novým formátem roku 2023 jsou diskuse s diváky, kteří mají možnost přímo po zhlédnutí inscenace se setkat ve foyer s členy inscenačního týmu, dirigentem i sólisty, aby s nimi mohli prodiskutovat své dojmy z představení.

21. 1. 2023	Z mrtvého domu /Glagolská mše
12. 3. 2023	Così fan tutte
19. 2. 2023	Alcina
5. 3. 2023	Řecké pašije
21. 6. 2023	Salome
27. 11. 2023	Hurvínek prodává nevěstu
9. 12. 2023	Hurvínek prodává nevěstu
15. 12. 2023	Peter Grimes
17. 12. 2023	Jakobín

VÝTVARNÁ DÍLNA S FERDOU MRAVENCEM

7. 1. 2023

V rámci rozšiřování našich edukačních aktivit se před představením opery Ferda Mravenec uskutečnila výtvarná dílna a pro děti, která je blíže seznámila s operou. Naše nejmenší publikum si mohlo vybarvit jednotlivé postavy, vyluštit křížovku nebo vyrobit broučí tykadla a zároveň se seznámit s obsahem opery, na kterou se šlo vzápětí podívat. Cílem tohoto formátu je naladit rodiny s dětmi na představení pomocí tematického tvoření a upevňovat tak vztah mezi divadlem a divákem. Dále je naším cílem vytvářet rodinám se zájmem o divadlo prostor pro společné setkávání. V rámci dílny s Ferdou Mravencem, byla zařazena i motivace na představení, kdy ve foyer divadla dostávali příchozí dětská diváci dopis od Ferdy, který je již uváděl do děje opery, ten rozdávali jeho kamarádi (sboristky v kostýmech broučků).

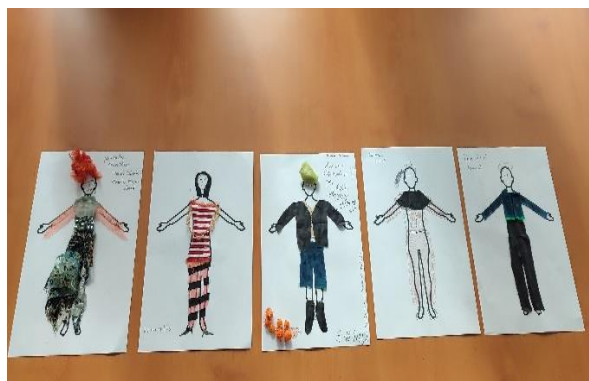
WORKHOPY PRO ŠKOLNÍ SKUPINY

Formát praktické práce se skupinou žáků / studentů zaměřený na získání znalostí a dovedností v oblasti divadla. Nevztahuje se ke konkrétní inscenaci repertoáru.

Jak se dělá opera pro 2. st. ZŠ a střední školy

5. 10. a 2. 11. 2023

Cílem workshopu je pomocí nejrůznějších aktivit seznámit studenty s operním žánrem, základními divadelními a operními pojmy a profesemi zapojenými do příprav inscenace. Do workshopu je jako doprovodná lektorka zapojena také zpěvačka Veronika Zaplatilová, která studenty názorně seznamuje s prací operního pěvce – hlasová hygiena, hlasová a dechová cvičení, jazykolamy atd. Studenti mají díky doprovodné lektorce také možnost na živo slyšet ukázkou operního zpěvu, se kterým se někteří na workshopu setkávají poprvé. Při ukázkách árií doprovází zpěvačku divadelní korepetitor. V rámci workshopu pro lepší pochopení divadelního provozu skupina absolvuje také krátkou prohlídku zázemí Janáčkova divadla.

Jak se dělá opera X Jak se dělá balet

14. 4. a 10. 11. 2023

Workshop zaměřený na seznámení s operním i baletním žánrem, vedený jak lektorkou opery, tak lektorkou baletu. Zaměřený na porovnání těchto dvou divadelních žánrů pomocí seznamování se s jejich specifiky na základě praktických aktivit během workshopu. Součástí programu je i krátká prohlídka Janáčkova divadla, která pomůže studentům lépe pochopit divadelní provoz.

QR HRY

Formát, který nahrazuje klasický lektorský úvod. Vznikl pro potřeby početných školních skupin, mířících na dopolední představení. Nicméně na základě zájmu byl zařazen také k vybraným večerním představením. Princip QR hry spočívá v hledání QR kódů, které jsou rozmístěny po foyer Janáčkova divadla před a během představení. Každý kód v sobě ukrývá zajímavost o daném díle, inscenaci či autorovi. V posledním z kódů je pak ukryt krátký online kvíz, ve kterém si divák může ověřit, co všechno si z informací v QR kódech zapamatoval. Pro potřeby školních skupin byly k některým QR hrám vytvořeny také metodické weby, které pedagogovy mohou pomoci lépe navázat na QR hru a posloužit např. jako pomůcka k reflexi zhlédnuté opery nebo je navést na způsoby, jak QR hru efektivněji využít v rámci přípravy na představení.

26. 1. 2023 QR hra Prodaná nevěsta

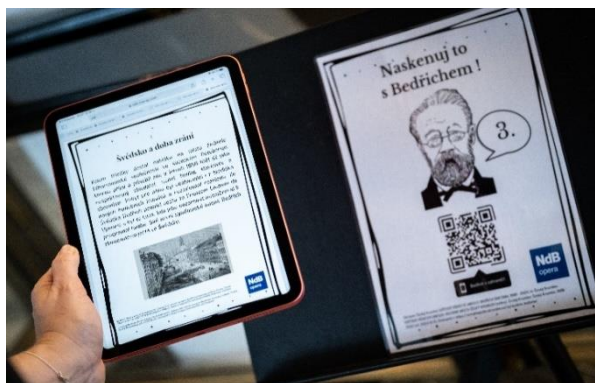
Naskenuj to s Bedřichem!

13. 2. 2023 QR hra Kouzelná flétna

Naskenuj to s Mozartem!

23. 2. 2023 QR hra Příhody lišky Bystroušky

Naskenuj to s Leošem!

METODICKÉ LISTY A METODICKÉ WEBY

Metodické listy ve formátu PDF nebo metodického webu mají za úkol pomoci pedagogům zařadit návštěvu operního představení do výuky a postupně tak studenty na danou inscenaci připravit. Metodické weby vznikly pro snazší možnost skupinové práce v rámci výuky a pro možnost využití interaktivnějšího přístupu k přípravě žáků a studentů na návštěvu či reflexi představení. Metodické listy a weby obsahují aktivity s doporučením na zařazení do výukových předmětů.

V roce 2023 vznikly tyto metodické listy/weby k inscenacím:

Příhody lišky Bystroušky ve formátu PDF i webu

<https://p-l-b.my.canva.site/>

Prodaná nevěsta ve formátu webu

<https://p-l-b.my.canva.site/metodick-listy-prodan-nev-sta-ndb>

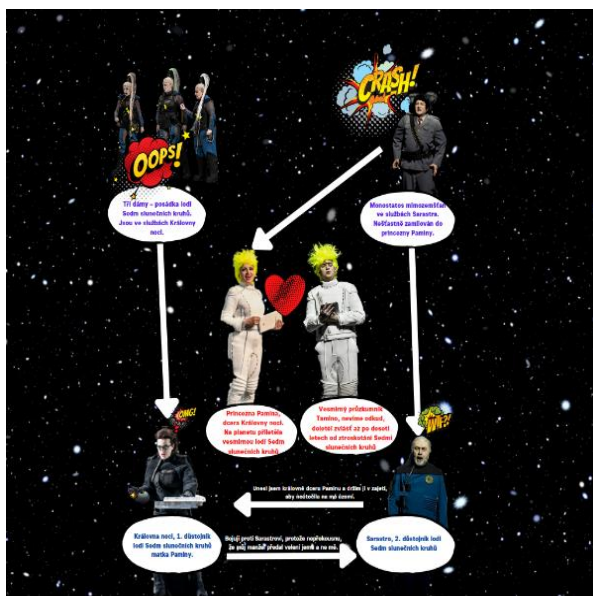
Kouzelná flétna ve formátu webu

<https://p-l-b.my.canva.site/metodick-web-kouzeln-fl-tna-ndb>

Jakobín ve formátu PDF i webu

<https://p-l-b.my.canva.site/metodick-listy-jakobin-zs>

Řecké pašije ve formátu PDF.

DIVADELNÍ BRUNCH PRO KLUB MLADÉHO DIVÁKA

25. 2. 2023 Janáčkovovo divadlo

Za spolupráce vedení Klubu mladého diváka Brno (dále jen KMD) a lektorky Janáčkovy opery NdB se uskutečnil v Janáčkově divadle divadelní brunch, což je již tradiční formát KMD, do kterého je zapojena velká část brněnských divadel. V rámci brunchu byly prezentovány nově vznikající edukační aktivity NdB.

SETKÁNÍ S PEDAGOGY

16. 6. a 13. 9. 2023

Již pravidelný formát, jehož cílem je prezentace představení, edukačních aktivit a materiálů pro školní skupiny přímo pedagogům, se uskutečnil za spolupráce všech souborů NdB. Pedagogové zde měli možnost vyslechnout prezentace dramaturgů a lektorek NdB a následně se doptávat na potřebné informace. Praktické dotazy ohledně objednávek zodpověděly obchodní referentky pro školy zákaznického oddělení NdB. Dále byly k nahlédnutí k dispozici metodické materiály a diskutovány problematické momenty spolupráce divadla a škol.

PODCASTY

Od sezony 2023/2024 nabízí Janáčkova opera NdB svým divákům dva pravidelné podcastové seriály. V podcastu Valim na operu moderovaným Borisem Klepalem se prostřednictvím zajímavých hostů ze souboru i mimo divadlo mohou seznámit s připravovanými inscenacemi i s těmi, které se na repertoár vrací po delším čase. Podcast Valim za oponu divákům představí jednotlivé členy souboru ať už sólisty, dirigenty, ale i inspicienty, produkční, členy sboru a orchestru z trochu méně pracovní stránky a posluchačům prozradí i zajímavosti ze zákulisí divadla.

<https://www.ndbrno.cz/podcast-opery-ndb/>

1.4.2 BALET

DOPROVODNÉ PROGRAMY LEKTORSKÉ ODDĚLENÍ BALETU 2023

Oddělení pro péči o dětského a mladého diváka při souboru Baletu NdB vzniklo v roce 2022. Jeho hlavním cílem je připravit tuto věkovou skupinu na to, aby se stala poučenou a vzdělanou diváčkou základnou pro balet NdB. Činnost lektorského oddělení spočívá jednak v realizacích lektorských úvodů pro děti a mládež před představeními baletů, která jsou v repertoáru NdB – tyto úvody jsou příležitostí připravit mladé diváky na konkrétní představení těsně před jeho zhlédnutím, což vede k lepšímu porozumění pohybovému jazyku a také citlivějšímu a pozornějšímu poslechu hudby. Dále se věnuje pořádání workshopů, pro školní skupiny, které projeví zájem blíže se seznámit s tímto divadelním žánrem, tvůrci, bez jejichž součinnosti by se taneční tvorba neobešla i specifiky tanečních technik, které jsou pro taneční umělce vyjadřovacím jazykem. Tato činnost má potenciál vzbudit v dětech a mládeži také zájem o profesi tanečnicka, ale i další profese, související s tvorbou a provozem NdB. Věříme, že vnímavý, poučený a citlivý divák, který je od dětství veden ke sledování divadelních představení s porozuměním si bude pozitivně vytvářet svůj hodnotový systém.

DOPROVODNÉ PROGRAMY K PŘEDSTAVENÍM BALETU LABUTÍ JEZERO

Lektorský úvod pro děti

- 7. 2. 2023 v 18 hodin
- 8. 2. 2023 v 18 hodin
- 24. 2. 2023 v 18 hodin
- 25. 2. 2023 v 18 hodin
- 11. 3. 2023 v 16 hodin
- 24. 10. 2023 v 18 hodin
- 25. 10. 2023 v 18 hodin

DOPROVODNÉ PROGRAMY K PŘEDSTAVENÍM BALETU BEETHOVEN

QR kvíz k představení

- 17. 3. 2023 v 18 hodin
- 18. 3. 2023 v 18 hodin
- 24. 3. 2023 v 18 hodin
- 25. 3. 2023 v 19 hodin
- 18. 4. 2023 v 17 hodin
- 19. 4. 2023 v 18 hodin

DOPROVODNÉ PROGRAMY K PŘEDSTAVENÍM BALETU NdB 2

Diskuse po představení s choreografy

6. 4. 2023 v 19 hodin

7. 4. 2023 v 19 hodin

DOPROVODNÉ PROGRAMY K PŘEDSTAVENÍM BALETU SNĚHURKA A SEDM TRPASLÍKŮ

Lektorský úvod pro děti

9. 6. 2023 v 17 hodin

19. 6. 2023 v 17 hodin

Dílna k představení

12. 5. 2023 v 9 hodin

19. 6. 2023 v 9 hodin

20. 6. 2023 v 9 hodin

DOPROVODNÉ PROGRAMY K PŘEDSTAVENÍM BALETU POPELKA

Lektorský úvod pro děti

25. 5. 2023 v 18 hodin

26. 5. 2023 v 18 hodin

28. 6. 2023 v 18 hodin

20. 9. 2023 v 17 hodin

21. 9. 2023 v 17 hodin

1. 10. 2023 v 13 a 17 hodin

Dílna k představení

31. 5. 2023 v 9 hodin

20. 10. 2023 v 8 a 10 hodin

DOPROVODNÉ PROGRAMY K PŘEDSTAVENÍM BALETU RADIO AND JULIET

Lektorský úvod pro mládež

20. 11. 2023 v 19 hodin

21. 11. 2023 v 9 hodin

DOPROVODNÉ PROGRAMY K PŘEDSTAVENÍM BALETU LOUSKÁČEK – S DĚTMI NA LOUSKÁČKA!

Lektorský úvod pro děti

- 29. 11. 2023 v 17 hodin
- 2. 12. 2023 v 17 hodin
- 3. 12. 2023 v 13 a 17 hodin
- 5. 12. 2023 v 17 hodin
- 9. 12. 2023 v 13 a 17 hodin
- 16. 12. 2023 v 13 a 17 hodin
- 22. 12. 2023 v 10 a 17 hodin
- 28. 12. 2023 v 13 a 17 hodin

Dílna k představení

- 5. 12. 2023 v 9 hodin
- 14. 12. 2023 v 9 hodin

Soutěž Malování Louskáčka

Během všech prosincových představení baletu Louskáček měli nejmenší diváci opět možnost uplatnit svou fantazii a kreslířský talent ve vánoční výtvarné soutěži pro děti. Tradiční soutěž v malování, kdy děti mohou v přestávce představení ve foyer divadla namalovat své dojmy z prvního jednání baletu. Výkresy jsou po posledním představení posouzeny a vyhodnoceny a výherci odměněni zajímavými cenami.

DĚTSKÝ DEN S BALETEM NdB

9. 6. 2023 Janáčkovo divadlo

Balet NdB uspořádal Dětský den s Baletem NdB k příležitosti 50. výročí Sněhurky a sedmi trpaslíků. Děti měly příležitost prohlédnout si baletní kostýmy, vytvořit si balerínu pro svou tanečnici, účastnit se taneční lekce, blíže se seznámit s inscenacemi baletu NdB nebo jen strávit krásné odpoledne před začátkem představení v budově Janáčkova divadla

LEKTORSKÉ ÚVODY

Lektorské úvody jsou oblíbeným formátem a dnes již standardním nástrojem pro edukaci diváků a doplňkem k vybraným představením Baletu NdB. Vedle dětských formátů oslovuje cíleně dospělé publikum a je službou těm, kdo chtějí získat hlubší znalosti a souvislosti spojené se vznikem inscenací.

13. 1. 2023 Stabat Mater
20. 1. 2023 Romeo a Julie
28. 1. 2023 Romeo a Julie
2. 2. 2023 Stabat Mater
7. 2. 2023 Labutí jezero
24. 2. 2023 Labutí jezero
11. 3. 2023 Labutí jezero
17. 3. 2023 Beethoven
28. 3. 2023 Labutí jezero
18. 4. 2023 Beethoven
19. 4. 2023 Beethoven
6. 5. 2023 Balanchine

7. 5. 2023 Balanchine
27. 6. 2023 Popelka
20. 9. 2023 Popelka
21. 9. 2023 Popelka
17. 10. 2023 Labutí jezero
18. 10. 2023 Labutí jezero
18. 11. 2023 Bdění
29. 11. 2023 Louskáček
16. 12. 2023 Louskáček
22. 12. 2023 Louskáček
28. 12. 2023 Louskáček

1.4.3 ČINOHRA

LEKTORSKÉ ÚVODY

V průběhu roku 2023 se v Mahenově divadle i v divadle Reduta pravidelně konaly lektorské úvody k vybraným představením.

2. 1. 2023	Ztížená možnost soustředění	29. 5. 2023	Smutek sluší Elektře
3. 1. 2023	Doktorka	29. 5. 2023	Čekání na Godota
4. 1. 2023	Velmi, velmi, velmi temný příběh	29. 5. 2023	Chytání Vídně
6. 1. 2023	Večer tříkrálový	5. 6. 2023	Bez roucha
7. 1. 2023	Neklan	8. 6. 2023	Doktorka
18. 1. 2023	Kavkazský křídový kruh	22. 6. 2023	Amfitryon
19. 1. 2023	Smutek sluší Elektře	26. 6. 2023	Hodinový hoteliér
27. 1. 2023	Zlatý drak	29. 6. 2023	Lhář
31. 1. 2023	Večer tříkrálový	10. 9. 2023	Hodinový hoteliér
12. 2. 2023	Majitelé klíčů	12. 9. 2023	Racek
15. 2. 2023	Smutek sluší Elektře	13. 9. 2023	Doktorka
16. 2. 2023	Leopoldstadt	18. 9. 2023	Zlatý drak
18. 2. 2023	Feminista	22. 9. 2023	Smutek sluší Elektře
22. 2. 2023	Amfitryon	29. 9. 2023	Feminista
23. 2. 2023	Ztížená možnost soustředění	3. 10. 2023	Hodinový hoteliér
27. 2. 2023	Zlatý drak	9. 10. 2023	Matka
2. 3. 2023	Racek	10. 10. 2023	Matka
6. 3. 2023	Večer tříkrálový	16. 10. 2023	Lhář
7. 3. 2023	Smutek sluší Elektře	17. 10. 2023	Racek
8. 3. 2023	Feminista	18. 10. 2023	Smutek sluší Elektře
10. 3. 2023	Chytání Vídně	28. 10. 2023	Tři sestry
13. 3. 2023	Zlatý drak	30. 10. 2023	Feminista
14. 3. 2023	Kdo se bojí Virginie Woolfové?	31. 10. 2023	Majitelé klíčů
14. 3. 2023	Doktorka	3. 11. 2023	Anatol
16. 3. 2023	Neklan	6. 11. 2023	Lhář
27. 3. 2023	Feminista	13. 11. 2023	Feminista
29. 3. 2023	Čekání na Godota	14. 11. 2023	Tři sestry
31. 3. 2023	Starý dobrý Nový (Oldřich)	16. 11. 2023	Kdo se bojí Virginie Woolfové?
31. 3. 2023	Leopoldstadt	17. 11. 2023	Noční krajina
5. 4. 2023	Amfitryon	18. 11. 2023	Bez roucha
13. 4. 2023	Starý dobrý Nový (Oldřich)	19. 11. 2023	Matka
14. 4. 2023	Čekání na Godota	22. 11. 2023	Racek
14. 4. 2023	Ztížená možnost soustředění	1. 12. 2023	Smutek sluší Elektře
19. 4. 2023	Smutek sluší Elektře	5. 12. 2023	Tři sestry
20. 4. 2023	Kdo se bojí Virginie Woolfové?	11. 12. 2023	Mirandolina
5. 5. 2023	Bez roucha	15. 12. 2023	Bez roucha
6. 5. 2023	Čekání na Godota	18. 12. 2023	Čekání na Godota
12. 5. 2023	Anatol	20. 12. 2023	Feminista
19. 5. 2023	Amfitryon		

SETKÁNÍ S REŽISÉREM

V roce 2023 jsme některé lektorské úvody (jež zpravidla vede dramaturg) přetvořili do nového formátu setkání s režisérem. V klasickém čase půl hodiny před představením mohli diváci vyslechnout rozhovor lektorky a režiséra, případně se také doptat na jakoukoliv otázku.

7. 1. 2023	Neklan
13. 3. 2023	Zlatý drak
14. 3. 2023	Doktorka
20. 3. 2023	Mirandolina
30. 4. 2023	Kdo se bojí Virginie Woolfové?

DISKUZE

Bezprostředně reflektovat svůj divadelní zážitek mohli diváci v roce 2023 na několika diskuzích po představení. Hosty byli především členové inscenačních týmů a diskutovalo se o tématech inscenací, o procesu jejich vzniku nebo třeba o zahraničním hostování. Diskuze jsme otevřeli také studentům středních škol po dopoledních reprízách.

25. 2. 2023	Feminista
4. 5. 2023	Matka
28. 5. 2023	Chytání Vídně
10. 10. 2023	Matka

DRAMATURGICKÉ/LEKTORSKÉ ÚVODY PRO ŠKOLY

Dramaturgové činohry či lektor realizovali speciálně pro mladé publikum úvody před dopoledními reprízami, kde jim přiblížili autora a tvůrce, dramaturgicko-režijní koncepci, průběh zkoušení a spoustu dalších zajímavostí o inscenaci.

2. 3. 2023	Racek
31. 3. 2023	Leopoldstadt
17. 5. 2023	Neklan
10. 10. 2023	Matka

NÁPOVĚDKA VE ŠKOLE

Jedná se o nový formát, který je obdobou dramaturgického úvodu pro školy. Odehrává se přímo ve školách, vždy pro jednu třídu během 45minutové vyučovací hodiny. Kromě řady faktických informací o autorovi, době vzniku díla apod. se mladí diváci dozvídají od lektora o inscenaci NdB a jejím vzniku. Lektor kombinuje výklad s tvůrčími aktivitami.

20. 11. 2023	3x Leopoldstadt
21. 11. 2023	3x Leopoldstadt
6. 12. 2023	3x Leopoldstadt
7. 12. 2023	1x Leopoldstadt

DÍLNY K INSCENACÍM PRO SŠ

Pedagogové na středních školách mohou od začátku roku k vybraným inscenacím objednat pro své studenty také doprovodnou dílnu. V dílnách před představením studenty ladíme na témata a specifický divadelní jazyk inscenace, v dílnách po představení zase reflektujeme divácký zážitek, na jehož základě studenty vedeme k vlastní tvůrčí práci.

2. 3. 2023	Racek Do nitra Čechovových postav
4. 5. 2023	Matka
28. 6. 2023	Matka
27. 11. 2023	Racek Do nitra Čechovových postav

ROZSVIŽ TO S EDISONEM

Interaktivní hra v prostorách foyer Mahenova divadla je určena primárně dětem od 10 do 13 let a realizujeme ji jak pro školní kolektivy, tak pro diváky z řad veřejnosti. Děti ve skupinách poznávají prázdné divadlo pomocí mapky se zastávkami, na nichž plní úkoly. Díky nim se seznamují s odkazem Thomase Alvy Edisona a reagují na něj vlastní tvůrčím vkladem.

18. 4. 2023	
3. 6. 2023	realizováno v rámci Dětského dne s činohrou
15. 9. 2023	
30. 9. 2023	
28. 11. 2023	

QR HRA

Další z doprovodných programů, které realizujeme pro školy, i pro veřejnost umožňuje divákům dozvědět se něco navíc o tématech s inscenací souvisejících. Diváci prochází foyer a vlastním tempem mohou nacházet a načítat umístěné QR kódy s obohacujícími informacemi.

6. 5. 2023 Edison
4. 6. 2023 Edison
30. 9. 2023 Edison
2. 10. 2023 Edison

DÍLNA PO PŘEDSTAVENÍ KUBULA A KUBA KUBIKULA

Dílna pro školní kolektivy navazuje bezprostředně na inscenaci o medvědáři, jeho medvědovi a strašidle Barbucha. Obsahem dílny je reflexe viděného s dětskými diváky skrze tvůrčí aktivity. V rámci několika cvičení a her se diváci vrací k tématům inscenace, sdílí své divácké zážitky a vytvoří vlastní plakát k inscenaci Kubula a Kuba Kubikula.

5. 10. 2023
21. 12. 2023

VÝTVARNÁ DÍLNA PRO RODIČE S DĚTMI

Dílna pro rodiče s dětmi navazuje bezprostředně na inscenaci o medvědáři, jeho medvědovi a strašidle Barbucha. Ve foyer se po skončení mohou rodiče s dětmi vyrobit vlastní talisman proti strachu – strašidlo Barbuchu za pomoci vlny a řady dalších výtvarných materiálů. Rozvíjí tak svoji fantazii a v rámci rozhovorů s lektory reflektují viděnou inscenaci.

9. 12. 2023

PROHLÍDKY MAHENOVA DIVADLA PRO ŠKOLY - "MAHENOVO DIVADLO BEZ ROUCHA"

Prohlídky pro jeden školní kolektiv propojují procházku divadlem vedenou šéfem techniky s aktivním poznáváním historie Mahenova divadla. Skrze rolovou hru se spolu s lektory žáci a studenti podívají do doby stavby budovy divadla a dozví se řadu faktických informací o osobnostech, které na stavbě podíleli.

30. 10. 2023
6. 11. 2023

SPECIÁLNÍ AKCE

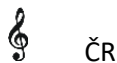
- 23. 5. 2023 QR hra v Bjornsonově sadu k výročí 100 let od založení Moravské zemské knihovny v Brně
- 3. 12. 2023 Svítí, svítí – výtvarná dílna pro rodiče s dětmi spojená s prohlídkou divadla Reduta
- 3. 12. 2023 Rozsvěcení vánočního stromu před Mahenovým divadlem

1.5 FESTIVALY, ZÁJEZDY, VÝZNAČNÍ HOSTÉ, SPOLUPRÁCE

1.5.1 OPERA

FESTIVALY

Hudební festival Antonína Dvořáka; Příbram

3. 5. 2023 Papageno hraje na kouzelnou flétnu

Festival Smetanova Litomyšl

24. 6. 2023 Otello

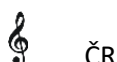
Bydgoszcz Opera Festival, Polsko

29. 4. 2023 Příhody lišky Bystroušky

Ruhrtriennale 2023, Bochum, Německo

31. 8. - 9. 9. 2023 Z mrtvého domu účinkování pánského sboru opery NDB v inscenaci
produkované v rámci prestižního německého festivalu Ruhrtriennale 2023 v režii Dmitri Tcherniakova
a v hudebním nastudování Dennise Russella Daviese

ZÁJEZDY

7. - 8. 11. 2023 Nápoj lásky, Olomouc

OPEN AIR PŘEDSTAVENÍ

1. 6. 2023 Den s operou – piazzetta před Janáčkovým divadlem
29. 6. 2023 Carmen – hrad Špilberk
18. 8. 2023 Předehra – komorní koncert členů orchestru NdB – piazzetta před Janáčkovým divadlem
25. 8. 2023 Předehra – komorní koncert členů orchestru NdB – piazzetta před Janáčkovým divadlem

VÝZNAMNÍ HOSTÉ OPERY

Jakub Hruša	Kateřina Kněžíková
Christian Adam	Pavol Kubáň
Linda Ballová	Václav Luks
Daniel Bambas	Zbigniew Malak
Lukáš Bařák	Eduard Martynyuk
Peter Berger	Martina Masaryková
Csilla Boross	Dragutin Matić
Aleš Briscein	Daniel Matoušek
Jiří Brückler	Harold Meers
Jaroslav Březina	Petr Nekoranec
Luis Cansino	Sung Kyu Park
Enrico Casari	Alžběta Poláčková
Markéta Cukrová	Birger Radde
Daniel Čapkovič	David Radok
Berk Dalikilic	Veronika Rovná
Eliška Gattringerová	Damiano Salerno
Tigran Hakobyan	Richard Samek
Ondřej Havelka	Svatopluk Sem
Ray Chenez	Doubravka Součková
Monika Jägerová	Eva Urbanová
Dalibor Jenis	Magnus Vigilius
Aleš Jenis	Gianluca Zampieri
Justin Kim	

1.5.2 BALET

FESTIVALY

ČR

Festival Setkání, Městské divadlo Zlín
26. 5. 2023 NdB 2 — Program 1

Festival Poláčkovo léto, Rychnov nad Kněžnou
28. 6. 2023 NdB 2 — Program 1

ZAHRANIČNÍ

Festival Dotyky a Spojenia, Martin, Slovensko
19. – 20. 6. 2023 NdB 2 — Program 1

68. Music Festival Piešťany, Slovensko
25. – 26. 6. 2023 NdB 2 — Program 1

ZÁJEZDY

ZAHRANIČNÍ

10. 2. 2023 Charity Gala Wien, Rakousko – Robert Hyland, Gloria Benaglia – Wien
13. – 14. 10. 2023 GALA Umenie pre život, SND Bratislava – Thoriso Magongwa, Martin Svobodník
25. – 26. 8. 2023 Ballet Gala Lappeenranta Finsko – Arthur Abram a Emilia Vuorio
22. 4. 2023 Balet Gala – Slovinsko, Lubljana – Zoltán Bence Kaszab, Antoneta Turk

ČR

6. – 7.3 2023 České Budějovice – Radio and Juliet
30. 4. 2023 NdB2 – Gala Mezinárodní den tance, Nová scéna ND Praha – Pampúšik
26. 5 2023 NdB2 – Festival Setkání/Stretnutie – Program 1
3. 6. 2023 NdB2 – Těšínské divadlo, Český Těšín – Program 1
9. 9. 2023 NdB2 – Brno: akce Nebál – REM
12. 10. 2023 NdB2 – Divadlo Oskara Nedbala, Tábor – Program 1

OPEN AIR PŘEDSTAVENÍ

BALÉTO / LÉTO NA BISKUPSKÉM DVOŘE

Romeo a Julie

13. – 17. 7. 2023 Biskupský dvůr

Tradiční letní scéna Baletu NdB hostila čtyři představení Prokofjevova baletu Romeo a Julie. Oblíbený titul, který si v open air verzi získal své publikum, je tradičním představením Baletu NdB na Biskupském dvoře.

HOSTÉ BALETU

LÚČNICA – KOLOČAS

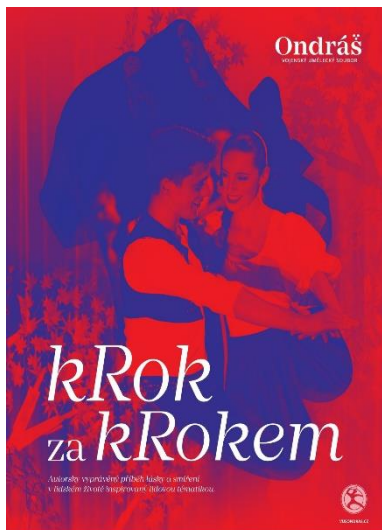
18. 6. 2023 Janáčkovo divadlo

Umělecký soubor Lúčnica je pravidelným a divácky velmi oblíbeným hostem Národního divadla Brno. Její vystoupení znamenají špičku ve světě evropského folklóru.

ONDRÁŠ – kRok za kRokem

24. 9. 2023 Janáčkovovo divadlo

Vojenský umělecký soubor Ondráš byl hostem Baletu NdB s novým programem kRok za kRokem. Skvěle zkomponovaný večer s obrovským diváckým ohlasem.

VÝZNAMNÍ ZAHRANIČNÍ HOSTÉ BALETU

Hvězdy baletu

Vadim Muntagirov, hvězda Královského baletu v Londýně

Fumi Kaneko, hvězda Královského baletu v Londýně

Anastasia Matvienko, hvězda Mariinského divadla a Baletu Ljubljana

Denis Matvienko, hvězda Mariinského divadla a Baletu Ljubljana

Dorothee Gilbert, hvězda Pařížské opery

Guillaume Diop, hvězda Pařížské opery

Kristina Gudžiunaite, první sólistka Litevského národního baletu

Genady Zhukovsky, první sólista Litevského národního baletu

Edita Raušerova, první sólistka Finského národního baletu

Michal Krčmář, první sólista Finského národního baletu

Yolanda Correa, první sólistka Státního baletu v Berlíně

Melissa Hough, první sólistka Norského národního baletu

Ricardo Castellanos, první sólista Norského národního baletu

Olga Chelpanova, první sólistka Baletu SND Bratislava

Kristian Achberger, sólista Baletu SND Bratislava

Lia Claudia Latini a Giovanni Leonarduzzi

Rin Okuno, první sólistka Rumunské národní opery

Robert Enache, první sólista Rumunské národní opery

Cristina Dijmaru, první sólistka Rumunské národní opery

Bogdan Canila, první sólista Rumunské národní opery

Tatiana Melnik, první sólistka Maďarského národního baletu

Motomi Kiyota, první sólista Maďarského národního baletu

Pedagogové

Gábor Keveházy, Maďarský národní balet

Boris Nebyla, Staatsballett Vienna

Andrey Leonovitch, Royal Swedish Ballet

Danielle Williams, Royal Academy of Dance Sydney

Igor Holováč, SND Bratislava

Sabrina Bosco, Opera Roma

Daria Klimentová, Royal Ballet School

Olga Evreinoff, Royal Ballet London

1.5.3 ČINOHRA

FESTIVALY

ZAHRANIČNÍ

Sibiu International Theatre Festival, Sibiu, Rumunsko

2. 7. 2023 Milan Kundera: Majitelé klíčů

ZÁJEZDY

ČR

18. 12. 2023 Václav Havel: Ztížená možnost soustředění; Divadlo Oskara Nedbala, Tábor

ZAHRANIČNÍ

6. - 7. 2. 2023 Karel Čapek: Matka; Divadlo Habima, Tel Aviv, Izrael

1.6 NOMINACE A OCENĚNÍ NdB

CENA THÁLIE 2023 ZA MIMOŘÁDNÝ JEVIŠTNÍ VÝKON

Vítěz

 Opera
Jaroslav Březina role: Herodes inscenace: Salome

 Cena pro činoherce do 33 let
Viktor Kuzník

 Celoživotní mistrovství v oblasti Opera
Jan Hladík

 Celoživotní mistrovství v oblasti Muzikál
František Zacharník

Nominace

 Činohra
Petr Kubes role: Vladimír inscenace: Čekání na Godota

Širší nominace

 Balet
Eriko Wakizono role: sólová role inscenace: Balanchine – Episodes

CENA DIVADELNÍCH NOVIN ZA ROK 2023

Vítěz

Kategorie: **Hudební divadlo**

David Radok a Marko Ivanović za inscenaci opery Salome; hudební nastudování a dirigent Marko Ivanović; režie: David Radok

CENA DIVADELNÍ KRITIKY ZA ROK 2023

VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ PROBĚHNE V BŘEZNU 2024

Nominace

Kategorie: **Poprvé uvedená česká hra roku 2023**

Marek Šindelka – Feminista; dramaturgie Jaroslav Jurečka; režie Aminata Keita

CENA DIVADELNÍ KRITIKY ZA ROK 2022

VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ PROBĚHLO V BŘEZNU 2023

Nominace

Kategorie: **Scénografie roku**

Dragan Stojčevski za scénu k inscenaci Alcina; hudební nastudování a dirigent Václav Luks; režie Jiří Heřman

Kategorie: **Talent roku 2022**

Viktor Kuzník

1.7 VÝSTAVNÍ ČINNOST NdB

Vojtěch Štolfa (1921-2002)

4. 9. 2022 – 3. 1. 2023, e-výstava

Akademický malíř Vojtěch Štolfa, od jehož úmrtí uplynulo 4. září 20 let, byl dlouhá léta šéfem výpravy a hlavním výtvarníkem NdB. Věnoval se také volné tvorbě, knižní ilustraci a spolupracoval s architekty na umělecké výzdobě budov. E-výstava ve stovkách reprodukcí přinesla průřez všemi oblastmi jeho díla.

Jana Hlaváčková

6. 10. 2022 – 6. 2. 2023, e-výstava

Dlouholetá členka činohry NdB Jana Hlaváčková oslavila 6. října významné životní jubileum. Mnoho diváků si ještě pamatuje její poslední role, např. Babi v *Osmi ženách*, Tchyni v *Krvavé svatbě*, Paní de Volanges v *Nebezpečných vztazích* či starší Selmu Lagerlöfovou v *Obrázkářích* nebo Arsinoe v *Misanthropu*. Za své čtyřiačtyřicetileté angažmá nastudovala v NdB více než 140 rolí. Připomenout si jevištní tvorbu Jany Hlaváčkové od těch prvních (*Drahunky v Kdo se bojí Virginie Woolfové* a *Roxany v Cyranovi z Bergeracu*) mohli diváci prostřednictvím desítek fotografií po jednotlivých desetiletích. Připravilo odd. umělecké dokumentace.

Mahenovo divadlo *140

14. 11. 2022 – 14. 3. 2023, e-výstava

Kdyby nebylo prvním plně elektrifikovaným divadelním domem bez záložních plynových rozvodů, obešlo by se otevření dnešního Mahenova divadla 14. 11. 1882 standardní slavností. Technická vymoženost však přilákala odborníky i zvědavce, příznivce i odpůrce a učinila z otevření divadla senzaci a jedinečnou událost. Čím vším se pyšní budova někdejšího německého

Městského, dnešního Mahenova divadla přiblížila e-výstava odd. umělecké dokumentace.

Ludvík Kundera dramatik a dramaturg

10. 3. 2023 – 17. 7. 2023, e-výstava

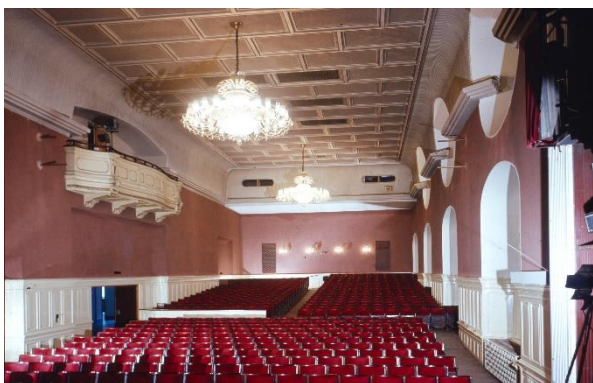
I když hlavní předmět jeho zájmu tvořila literatura, zasáhla renesanční osobnost Ludvíka Kundery do mnoha dalších odvětví, zejména do divadla a výtvarného umění. Na přelomu 50. a 60. let 20. století navázal úzkou spolupráci s tehdejším vedením Mahenovy činohry, především s uměleckým šéfem Milošem Hynštem a dramaturgem Bořivojem Srbou, a přímo pro činohru NdB napsal několik her. Jeho autorskou a dramaturgickou spolupráci s činohrou NdB v 60. letech 20. století i dramatická díla později provedená Mahenovou činohrou připomněla e-výstava odd. umělecké dokumentace.

Ivo Váňa Psota

1. 5. 2023 – 4. 9. 2023, e-výstava

Tanečník a choreograf Ivo Váňa Psota je jednou z největších osobností českého tanečního umění 20. století. Už ve svých dvaceti letech byl jmenován uměleckým šéfem baletu NdB a tři období, po která v NdB působil jako tanečník, choreograf a umělecký šéf (1926–32, 1936–41, 1947–52), přinesla brněnskému baletu řadu vynikajících inscenací, ale také položila pevný základ kvalitního a jedinečného souboru. E-výstava odd. umělecké dokumentace zmapovala Psoťův život a dílo a přinesla fotografie z jeho nejznámějších inscenací, jako bylo Divadlo za branou, Signorina Gioventù či Romeo a Julie, ale také z mnoha dalších, včetně zahraničních.

Poslední premiéry ve staré Redutě

26. 6. 2023 – 23. 10. 2023, e-výstava

Reduta, jak ji známe dnes, je výsledkem několikaleté rekonstrukce, realizované na počátku 21. století. S divadelními produkcemi je spojená už více než 350 let, pouze ve 20. století se však divadlo v Redutě hrálo v upraveném redutním, dnes Mozartově sále. Pamětníci si jistě vzpomenou na řadu operetních a muzikálových premiér, které se zde odehrály, a možná i na

poslední koncert 26. 6. 1993, po němž byla Reduta pro havarijný stav uzavřena. O divadle v Redutě ve 20. století a o posledních premiérách před uzavřením byla e-výstava, kterou připravilo odd. umělecké dokumentace.

Dirigent František Jílek

16. 9. 2023 – 17. 1. 2024, e-výstava

Květnové 110. výročí narození a zářijové 30. výročí úmrtí bylo vhodnou příležitostí k připomenutí vynikajícího dirigenta a jednoho z nejuznávanějších interpretů Janáčkovy díla, Františka Jílka. Většinu svého profesního života spojil s Brnem, především s tehdejší Státní filharmonií a Státním divadlem v Brně. Působení Františka Jílka v pozici dirigenta (1936–39 a 1948–78) a uměleckého šéfa opery SDB (1952–78) vytvořilo výraznou éru souboru a dalo vzniknout mnoha nezapomenutelným inscenacím děl L. Janáčka, B. Martinů, V. Nováka, S. Prokofjeva, M. P. Musorgského, I. Stravinského a dalších a bylo hlavním tématem e-výstavy odd. umělecké dokumentace.

Ako sa hľadáme: Tridsať rokov Slovenskej republiky v divadelných inscenáciach

11. 10. 2023 – 10. 11. 2023, Janáčkovo divadlo

Autoři výstavy, která vznikla u příležitosti 30. výročí Slovenské republiky, se zamýšleli, jakým způsobem reflektují tři desetiletí republiky divadelníci. Prostřednictvím fotografií a objektů z inscenací a úryvků z dobového tisku představili několik pohledů na téma státnosti, s nimiž se během svého výzkumu setkali: od (sebe)ironie, přes dokumentární přesnost až po patos. Výstavu připravil Divadelní ústav Bratislava ve spolupráci se Slovenským inštitútom Praha, Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky, partnerem brněnské realizace výstavy byla činohra NdB.

Scénografie shakespearovských inscenací v NdB 1918–1988

23. 11. 2023 – 26. 3. 2024, e-výstava

V letech 1918–1988 uvedlo Národní divadlo Brno na svých scénách celkem 54 premiér titulů Williama Shakespeara. Nejčastěji byly uváděny komedie (Veselé windsorské paničky, Zkrocení zlé ženy, Večer tříkrálový, Sen noci svatojánské), z tragédií Othello, třikrát Hamlet a pouze dvakrát Macbeth a Romeo a Julie. E-výstava, kterou připravilo odd. umělecké dokumentace NdB ve spolupráci s odd. dějin divadla Moravského zemského muzea v Brně, přinesla ukázky scénografických interpretací shakespearovských titulů řady vynikajících českých výtvarníků a scénografů, např. Františka Muziky, Eduarda Miléna, Bohumila Babánka, Ladislava Vychodila či Josefa Weniga.

Jubileá a výročí

leden–prosinec 2023, e-portréty

Pravidelnými e-portréty umělců k aktuálním výročím pokračovalo odd. umělecké dokumentace v připomínkách významných osobností, členů a hostů NdB (v roce 2023 např. Marie Steinerová, Vlasta Fialová, Míla Myslíková, Kateřina Gratzerová, Jiří Nermut, Olga Skálová, Eduard Vojan, Soňa Červená, Jaroslava Janská, Marie Durnová, Cecilie Strádalová, Miroslav Kůra, Rudolf Karhánek ad.)

1.8 DOKUMENTAČNÍ ODDĚLENÍ

1.8.1 ODDĚLENÍ UMĚLECKÉ DOKUMENTACE

Sbírkotvorná činnost

Dokumenty vzniklé z činnosti NdB – převážně dokumenty v elektronické podobě (poměr elektronických a fyzických dokumentů cca 9:1). Dokumenty vztahující se k premiérám, koncertům, festivalům, zahraničním zájezdům, akcím, výstavám a osobnostem – přírůstek inscenací a projektů premiérováných a realizovaných v roce 2023: 16 942 souborů o celkové velikosti 286,7 GB (fotografie, grafika k inscenacím a projektům, elektronická propagace, spoty, záznamy inscenací apod.); fyzicky uloženy programy a plakáty.

Dlouhodobé úkoly

Online archiv, databáze inscenací – k 31. 12. 2023 bylo v online vyhledávání dostupných 6 275 inscenací NdB včetně obsazení a inscenačních týmů (9 895 osobních karet, 43 604 karet rolí), což zahrnuje kompletní repertoár NdB od roku 1884 do konce roku 2023. Získávání, ověřování a doplňování nových a doplňkových údajů k repertoáru pokračuje stále. Na jaře 2023 se vyjevila nutnost převodu portálu <https://ndbrno-onlinearchiv.cz> z platformy redakčního systému Marwel2 na redakční systém WordPress a migrace archivních dat (realizováno během druhé poloviny roku, aktuálně probíhá systémové a obsahové testování).

Digitalizace dokumentů – během roku 2023 bylo digitalizováno 3 604 ks negativů, pozitivů a listinných dokumentů (systematická digitalizace); účelově byly digitalizovány pozitivy (fotografie a dokumenty), cca 1 600 ks.

Služby interní

Příprava dokumentů, zhotovování listinných a digitálních reprodukcí dokumentů a záznamů pro potřeby souborů, oddělení a jednotlivců NdB dle požadavků. V roce 2023 nejčastěji připravovány výběry fotografií (budovy, osobnosti, inscenace), soubory ohlasů v médiích, zpracovávány rešerše a soupisové informace (zejm. z oblasti osobností, historických inscenací a budov) a připravovány nahrávky inscenací.

Služby pro veřejnost

Studovna oddělení umělecké dokumentace je přístupná veřejnosti ve vymezených hodinách každý pracovní den po předchozí domluvě. V roce 2023 proběhlo ve studovně 37 badatelských návštěv o průměrné délce 3-4 hodiny a kratší osobní konzultace. Nejvyhledávanějšími okruhy byly historické a současné inscenace NdB, osobnosti spojené s NdB, umělecké soubory, historie budov a časopisy NdB. Poskytování informací – vyžádané informace o historii NdB a zpracování rešerší; v roce 2023 celkem 330.

Výpůjčky dokumentů – z důvodu ochrany dokumentů pokračuje trend omezování fyzických výpůjček a jejich nahrazování službami na dálku poskytováním elektronických kopií nebo umožněním řízeného

přístupu k online dostupnému materiálu, a to jak pro studijní, tak pro prezentační účely. V roce 2023 byly fyzicky zapůjčeny pouze propagační tiskoviny, a to ve 2 výpůjčkách.

Služby na dálku – příprava a zaslání digitalizovaných dokumentů prostřednictvím datového úložiště, elektronické pošty, na technickém nosiči dat nebo umožnění řízeného přístupu k online dostupnému materiálu; v roce 2023 celkem 226 služeb na dálku.

Prezentační činnost

Stránka Archiv NdB na Facebooku – pravidelné portréty umělců – sólistů, členů a významných hostů NdB (např. Božena Žlábková, Helena Krtíčková, Marie Steinerová, Vlasta Fialová, Míla Myslíková, Kateřina Gratzarová, Jiří Nermut, Olga Skálová, Eduard Vojan, Soňa Červená, Jaroslava Janská, Alena Vaňáková, Marie Durnová, Cecilie Strádalová, Miroslav Kůra, Rudolf Karhánek ad.); připomenutí významných premiér a událostí v NdB (např. Martinů Vzpouza, Voják a tanečnice, Haasův Šarlatán, Prokofjevův Romeo a Julie, bourání divadla na Veveří ad.).

E-výstavy – z předchozího roku došlo k e-výstavě Vojtěch Štolfa 1921–2000 (4. 9. 2022 – 3. 1. 2023), Jana Hlaváčková (6. 10. 2022 – 6. 2. 2023) a Mahenovo divadlo *140 (14. 11. 2022 – 14. 3. 2023), nově byly připraveny e-výstavy Ludvík Kundera dramatik a dramaturg (10. 3. 2023 – 17. 7. 2023), Ivo Váňa Psota (1. 5. 2023 – 4. 9. 2023), Poslední premiéry ve staré Redutě (26. 6. 2023 – 23. 10. 2023), Dirigent František Jílek (16. 9. 2023 – 17. 1. 2024) a Scénografie shakespearovských inscenací v NdB 1918–1988 (23. 11. 2023 – 26. 3. 2024).

Články o historii a fotografickým materiálem se oddělení umělecké dokumentace podílelo také na všech číslech magazínu NdB DIVA; v rubrice Historie začal vycházet nový cyklus Ředitelé NdB.

Spolupráce s médii, nakladatelstvími, kulturními organizacemi a partnerskými organizacemi

V rámci své činnosti spolupracuje oddělení umělecké dokumentace s médii, nakladatelstvími a kulturními a zájmovými organizacemi při publikování fotografií a dokumentů z fondu oddělení a při realizacích výstav. V roce 2023 proběhla spolupráce s JAMU Brno (publikace Kníže herectví. Divadelní herec Ladislav Lakomý [1931-2011]), nakladatelstvím Taktik (učebnice pro 5. ročník hudební výchovy ZŠ), nakladatelstvím Arbor vitae (publikace Ti druzí. Jean Paul Sartre a Československo 1934-1970), Muzeem města Brna (výstava František Navrátil – sochařské portréty moravských osobností), Regionálním muzeem v Litomyšli (výstava Bedřich Smetana a Litomyšl), MZV - Generálním konzulátem ČR v São Paulu (výstava u příležitosti uvedení opery Příhody lišky Bystroušky v Teatro São Pedro), FFMU Brno (doprovodný program výstavy Incursus barbarorum: skladatel Jan Novák v exilu), Památkem národního písemnictví – Muzeem literatury (doprovodný program výstavy Protisvěty Ladislava Fukse), Televizí Seznam (Moje místa – Martina Preissová), MČ Brno-sever a MČ Brno-střed, Tanečními listy, Operou Plus. S partnerskými organizacemi (zejm. Institut umění – Divadelní ústav a Institut Bohuslava Martinů) spolupracuje oddělení umělecké dokumentace při rozšiřování databáze dokumentů o NdB.

1.8.2 ODDĚLENÍ HUDEBNÍ DOKUMENTACE

V současné době disponuje archiv hudební dokumentace 5 426 činoherními tituly a 402 tituly oper a baletů.

V roce 2023 bylo vyrobeno 12 nových sad textů pro premiéry v Mahenově divadle a v divadle Reduta (Feministka, Čekání na Godota, Hodinový hoteliér, Anatol, Bez roucha, Lhář, Tři sestry, Mejdán na písku, Noční krajina, Obraz, Sluha dvou pánů, (R)evoluce) a hudební materiály k operám Veselá vdova, Falstaff, Salome a Hurvínek prodává nevěstu. K operám Jakobín a Dalibor se vyrobily sborové party a klavírní výtahy. Hudební materiál byl připraven také pro inscenaci baletu Balanchine, pro Zahajovací koncert sezony 2023/2024 a pro koncert Janáček na start! Kompletovalo se vrácení not při stažení inscenací Rusalka, Polská krev, Aida, Turandot.

V roce 2023 se zakoupili nástroje pro operní orchestr, a to bicí souprava Gretsch, anglický roh, lesní roh, 3x trubka C, činely, elektrické piano a pouzdro na cimbasso.

V rámci své činnosti oddělení hudební dokumentace poskytuje služby pro badatelskou činnost a průběžně odpovídá na dotazy týkající se hudebních a textových materiálů uložených v archivu hudební dokumentace NdB. Průběžně probíhají výpůjčky klavírních výtahů a textových knih z fondu NdB našim zaměstnancům a veřejnosti.

V roce 2023 nadále pokračovala úspěšná dlouhodobá spolupráce s institucemi DILIA, RICORDI, JAMU, Institut B. Martinů, Konzervatoř Brno.

2. FESTIVALY

2.1 FESTIVAL JANÁČEK BRNO

Hlavní organizátor

Národní divadlo Brno, příspěvková organizace

Termín realizace a místo konání

28. 6. - 4. 11. 2023 budovy Národního divadla Brno

Celkový počet platících návštěvníků

731 návštěvníků; 93,48% návštěvnost

Popis a průběh akce

Během roku 2023 byly v rámci festivalu Janáček Brno připraveny Kroky za oponu k opeře Leoše Janáčka – Výlety páně Broučkovy, které byly zaměřeny na dětské publikum, které mělo možnost nahlédnout do světa operního divadla a udělat Krok za oponu. Celkem dvě nahlédnutí za oponu přinesla všem zvědavým lidem, malým i velkým, 70 minut interaktivní, dobrodružné, a hlavně zábavné cesty do nitra operních inscenací se sólisty, sborem a orchestrem Janáčkovy opery NdB pod vedením dramaturgyně Patricie Částkové a šéfdirigenta Marko Ivanoviće. Výchovně vzdělávací interaktivní pořad byl zaměřen hlavně pro žáky druhého stupně základních škol a pro studenty středních škol, kde měli možnost propojit hudební výchovu s češtinou či estetikou.

V začátku sezóny 2023/2024, která je ve znamení Roku České hudby, byl v rámci festivalu realizován s velkým ohlasem rovněž Live stream OperaVision inscenace Antonína Dvořáka – Jakobín, a tak v rámci Národního divadla Brno byl již v předstihu odstartován Rok České hudby, v jehož znamení se bude také nést festival Janáček Brno 2024.

Vyvrcholením festivalových aktivit v roce 2023 byl koncert Janáček na start! – koncert orchestru Janáčkovy opery NdB pod vedením dirigenta Roberta Kružíka a se vzácnými hosty – houslistou Josefem Špačkem, sopranistkou Kateřinou Kněžíkovou, mezzosopranistkou Václavou Krejčí Houskovou a barytonistou Svatoplukem Semem. V Mahenově divadle, místě světových premiér Janáčkových oper, zazněly nejen části jeho operní tvorby, ale také díla spjatá svým vznikem s Brnem. Návštěvníci tak mohli vyslechnout mimo Leoše Janáčka také tvorbu Pavla Haase, Bohuslava Martinů či Vítězslavy Kaprálové.

Program koncertu

Vítězslava Kaprálová: Suita rustica op. 19

Leoš Janáček: Výlety páně Broučkovy – árie Sv. Čecha č. 16 (Svatopluk Sem)

Antonín Dvořák: Koncert pro housle a orchestr a moll, op. 53, B108 (housle Josef Špaček)

Pavel Haas: Předehra pro rozhlas pro malý orchestr, 4 mužské hlasy a recitaci (Pavel Čeněk Vaculík, Jan Štáva, Tadeáš Hoza, Vít Nosek, Ondřej Koplík)

Leoš Janáček: Její pastorkyňa – modlitba Jenůfy (Kateřina Kněžíková)

Bohuslav Martinů: Variace na slovenskou píseň (instrumentace Martin Wiesner, violoncello Robert Kružík)

Leoš Janáček: Káťa Kabanová – scéna Káti „Proč lidé nelétají“ (Kateřina Kněžíková)

Bohuslav Martinů: Suita z baletu Kdo je na světě nejmocnější

Leoš Janáček: Příhody lišky Bystroušky – duet Lišky a Lišáka (Kateřina Kněžíková a Václava Krejčí Housková) a závěr opery (Svatopluk Sem)

Slavnostní zahájení koncertu proběhlo za účasti ministra kultury Martina Baxy, který spolu s ředitelem Národního divadla Brno Martinem Glaserem podepsal společné memorandum o spolupráci mezi NdB a festivalem Janáček Brno na následující tři roky.

V rámci koncertu představil šéf Janáčkovy opery Jiří Heřman, spolu s dramaturgyní opery Patricií Částkovou, program festivalu Janáček Brno 2024, jehož předprodej vstupenek byl zahájen. Festival se bude odehrávat od 1. do 24. 11. 2024 v Brně. Kompletní informace o festivalu jsou k nalezení na www.janacek-brno.cz

Na webových stránkách festivalu je k dispozici rovněž odkaz na archiv roku 2023, včetně mediálních ohlasů festivalu.

" Zdá se, že Festival Janáček Brno 2024 má dobře našlápnuto a je se na co těšit, ta smršť světových Janáčkovských inscenací v hvězdném provedení, to (nejen) v Brně ještě nebylo! Rodí se tu, zdá se, světový unikát."

klasikaplus.cz - Karla Hofmannová

2.2 FESTIVAL DIVADELNÍ SVĚT BRNO 2023

Termín konání: 13. – 27. 5. 2023, epilog festivalu 12. 6. 2023

Několik dat z festivalu Divadelní svět Brno 2023

 Celkem 49 inscenací provedených v 74 představeních

- z toho 10 zahraničních inscenací provedených v 12 představeních a 42 českých inscenací provedených v 38 představeních
- z toho 16 inscenací provedených v 26 představeních pro rodiny s dětmi.

 Celkem 5 doprovodných akcí v 11 reprízách pro rodiny s dětmi.

 Celkem 12 debat.

 Celkem 7 prohlídek divadelních budov, z toho 2 pro děti.

 Celkem 4 akce Industry programu pro profesionály.

 Celkový počet výkonných umělců: 340

 Divadelní soubory ze 7 zahraničních států: Izrael, Polsko, Francie, Německo, Slovensko, Itálie, Pobřeží slonoviny

 Počet festivalových scén: 18

 Celkový počet platících diváků: 8 747

 Návštěvnost v %: 70,91 %

Spolupřádající divadla

Centrum experimentálního divadla (Divadlo Husa na provázku)
Divadlo na Orlí (JAMU)
Divadlo Polárka
Divadlo Radost
Městské divadlo Brno
Studio Marta (JAMU)

Poskytnuté záštity

Ministr kultury
Hejtman Jihomoravského kraje
Primátorka města Brna
Velvyslanectví Státu Izrael

Finanční podpora

Statutární město Brno
Ministerstvo kultury ČR
Jihomoravský kraj
Velvyslanectví Státu Izrael
Česká centra

Partneři festivalu

Tanec Praha
AZ servis

Hlavní mediální partner

Česká televize

Mediální partneři

Divadelní noviny
Týdeník Respekt
SAD
mediální skupina Mafra

Generální partnerem NdB (pořadatele) je OHLA ŽS

Přehled dotací festivalu DSB

Statutární město Brno	7 500 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR	5 650 000 Kč
Jihomoravský kraj	1 000 000 Kč

HLAVNÍ CÍL PROJEKTU

Festival Divadelní svět Brno (dále DSB) se koná v druhém největším městě ČR již 14 let a od roku 2015 je z pověření Statutárního města Brna hlavním pořadatelem Národní divadlo Brno. V roce 2024 se uskuteční jubilejní 15. ročník. Na festivalu dále participuje Centrum experimentálního divadla, Divadlo Husa na provázku, Divadlo Polárka, Janáčkova akademie múzických umění, Městské divadlo Brno a Divadlo Radost. V době před koronavirovou pandemií zaznamenával festival pravidelně 75% návštěvnost (průměrně 6,8 tisíc diváků), stabilně nabízel kolem 45 inscenací v cca 55 reprízách na 13 jevištních různého typu. V roce 2023 dosáhl návštěvnosti 71 % při 8,7 tisících diváků, kteří měli možnost navštívit 49 inscenací v 74 reprízách a 44 doprovodných akcí určených dětskému, dospělému i odbornému publiku na 18 divadelních scénách a v netradičních prostorech.

Cílem organizátorů festivalu je vytvoření a udržení reprezentativní, pravidelně se opakující kulturní akce, která významně přispívá k edukaci a kultivaci společnosti. Festival Divadelní svět Brno se chce podílet na zkvalitňování a zpřístupňování kultury nejen v Brně, ale i v Jihomoravském kraji, potažmo v celé ČR skrze výjimečná zahraniční představení. Zahraniční inscenace v rámci programové koncepce festivalu určují základní dramaturgické linie, na které pak navazuje přehlídka tuzemské produkce, doprovodný a industry program.

Prostřednictvím festivalu se dlouhodobě snažíme

- podpořit vznik výjimečných divadelních inscenací, které by bez vstupu festivalu nebylo možné realizovat či udržet déle na repertoáru, formou koprodukcí
- zpřístupnit zahraniční představení českému divákovi
- pomocí unikátních divadelních formátů (participativní projekty, site specific) vzbudit zájem diváků o divadlo

Festival Divadelní svět Brno v roce 2024 oslaví již 15 let a za dobu své dosavadní existence získal zásadní postavení mezi českými divadelními festivaly jak mezi divadelníky, tak i u odborné veřejnosti. Díky výrazné proměně svojí původní dramaturgie je v současné době vnímán jako důležitá kulturní událost, rovnocenná dalším českým festivalům.

DSB také vědomě směřuje k udržitelnosti, plánuje i dlouhodobé projekty typu rezidencí nebo festivalových spoluprací či celoročního programu DSB+.

REALIZACE PROJEKTU

Od 13. do 27. 5. 2023 bylo Brno opět středem divadelního světa. Mezinárodní divadelní festival Divadelní svět Brno i v letošním roce potvrdil a upevnil své místo mezi třemi největšími divadelními přehlídkami v České republice. Do Brna přicestovalo na 50 zahraničních i tuzemských souborů činoherního, tanečního i alternativního divadla. V budovách Národního divadla Brno – v Mahenově divadle, Janáčkově divadle i v divadle Reduta, v divadle Husa na provázku, na činoherní i hudební scéně Městského divadla Brno, v divadlech Polárka a Radost, na obou uměleckých scénách JAMU – ve studiu Marta a v Divadle na Orli nebo i na dalších nedivadelních místech jako je piazzetta před Janáckovým divadlem, v parku Lužánky nebo na brněnském výstavišti se uskutečnilo na 70 představení a akcí, které byly určeny divákům nejrůznějších věkových kategorií. Celkově festival navštívilo přes 8 500 diváků.

Festival i v letošním ročníku kladl v programu velký důraz na zahraniční inscenace. Diváci mohli zhlédnout projekty z Polska, Německa, Slovenska, Izraele nebo Pobřeží slonoviny. Mezi vrcholy festivalu v letošním roce patřila jednoznačně dvě představení. V Mahenově divadle Smrt Jana Pavla II.

z Teatr Polski v Poznani, která vyvolala velmi silné ohlasy diváků a uvedení projektu SYM-PHONIE MMXX německé choreografky Sashy Waltz. Čeští diváci tak měli jedinečnou možnost zažít živě tvorbu této ikonické choreografky. V rámci zahraničního programu se mohli dále seznámit s tvorbou vycházející polské režisérské hvězdy Jakubem Skrzywankem, který kromě režie inscenace Smrt Jana Pavla II., režíroval i další uváděnou inscenaci na velmi silné téma psychiatrické péče v Polsku – Spartakus. Lásky za časů moru či dále již v pozici uměleckého šéfa zprostředkoval i inscenaci Sexuální výchova, která je určena „young adult“ divákům. Ze zahraničního programu dále jmenujme inscenaci režiséra Moshe Keptena Ten, kterého miluje moje duše izraelského souboru Habima, kterou diváci ocenili frenetickým potleskem a kritika ji označila za skutečně mimořádnou tečku za letošním festivalem. Ve veřejném prostoru se pak v neposlední řadě mohli diváci i kolemjdoucí potkat s projektem Modrá koule, který přivezli performeři právě z Pobřeží slonoviny.

Výběr z tuzemských inscenací však nezůstával svým obsahem pozadu. Letošní ročník byl na jedné straně plný silných a rezonujících témat a humorných či tragikomických příběhů na straně druhé. Je tak třeba zmínit „otvírací“ prolog festivalu, a to kompletní uvedení trilogie Čekárna pražského Divadla X10, kterou tak mohli diváci poprvé zhlédnout pohromadě během dvou dnů. Dále jmenujme Discoland Divadla na zábradlí, inscenaci Fifty Dejvického divadla, lokasté, která vznikla v koprodukcii Městských divadel pražských a Slovenského komorného divadla Martin, Yermu Městských divadel pražských, inscenaci Očistec si zaslouží každý soubor Depresivní děti touží po penězích či Bakchantky Národního divadla. Výraznou linií festivalu i byla programová linka se zaměřením na LGBTQ+ inscenace, v rámci které byl uveden například Měsíční kámen Studia Hrdinů či Dějiny násilí Švandova divadla. České taneční a pohybové inscenace letos zastupoval Muž z malty souboru DEKKADANCERS či María de Buenos Aires, která vznikla ve spolupráci Městských divadel Pražských a Lenky Vagnerové & Company. Festival rovněž nezapomínal ani na dětského diváka i na jejich starší vrstevníky, které označujeme „young adult“. K zhlédnutí tak festival nabídl inscenace jako Antigona Divadla Drak, Hamleta Jihočeského divadla nebo Bratři naděje pražského Divadla Minor.

Festivalovým standardem byl i letos bohatý doprovodný program, z kterého uvedme projekt pro děti s názvem DŠB, který vznikl ve spolupráci s Divadlem Polárka nebo larpovou hru pro všechny věkové kategorie Divadlo jsi Ty...

Hlavní program festivalu pomyslně uzavřel 27. 5. 2023 divadelní výlet do Zlína na představení Městského divadla Zlín – Baťa III., který se odehrává v Památníku Tomáše Bati.

V rámci festivalu jsme také uvedli festivalový epilog, a to taneční představení inscenace Grand Jeté, které vzniklo pod vedením italské choreografky Silvie Gribaudi. Inscenace měla slavnostní premiéru 7. 6. 2023 v rámci mezinárodního tanečního festivalu Tanec Praha. Inscenaci, které je festival Divadelní svět Brno koproducentem, jsme pro festivalové diváky uvedli 12. 6. 2023 v divadle Reduta.

Projekt byl realizován v plánovaném rozsahu.

CÍLOVÁ SKUPINA

Cílová skupina projektu je velmi široká. Zasahuje jak odbornou veřejnost a divadelní profesionály (pro ně byla určena např. debata Nová perspektiva), tak běžné publikum se zájmem o divadlo. Zásadní cílovou skupinou je pro nás ale také naprosto obyčejný člověk, pro kterého je divadlo jen jednou z mnoha možností, jak strávit večer. Zaujmout tyto lidi – zcela jistě kulturní a kultivované, ale zároveň nijak zásadně orientované pouze a výhradně na divadlo, je pro nás zásadní; jsou to právě oni, kteří nám poskytují cennou zpětnou vazbu „lidí z ulice“, tedy lidí, kteří na náš projekt reagují velmi spontánně a přinášejí nám tak zásadní impulzy pro zlepšování.

Co se týče věku, naše nabídka představení poskytuje bohatý výběr jak pro ty úplně nejmenší diváky, resp. rodiny s dětmi, tak pro mládež ze základních a středních škol až po dospělé diváky.

A z hlediska žánru? Akce má za úkol uspokojit jak fanoušky klasické činohry, tak obdivovatele tanečně-pohybového žánru. Přivážet do Brna nové formy divadelního umění, rozšiřovat divákům obzory a umělcům dát prostor pro realizaci novátorských divadelních tvarů je jedním z cílů našeho projektu.

PŘÍNOS PROJEKTU

Důležitý přínos festivalu spočívá ve vzdělávacím aspektu, ve vedení mladých lidí k umění a rozvoji jejich osobnosti. Vzhledem k omezené kulturní mobilitě domácího publika má festival klíčový význam i jako akce ryze lokálního charakteru. Obecně se nedá předpokládat, že by Brňané masově cestovali za poznáváním současných inscenačních trendů na příbuzné festivaly v Plzni, Hradci Králové nebo v Praze. Kulturní publikum tak má možnost sledovat to nejaktuálnější a nejhodnotnější, co se na domácí či zahraniční divadelní scéně odehrává.

Festival má ale ještě další, nedivadelní přínos pro Brno, jeho obyvatele i organizátory. Jedním z největších unikátů, kterým se může festival pochlubit, je fakt, že se na něm podílejí rovným dílem všechna brněnská divadla, což je něco, čím se nemůže honosit žádný jiný evropský festival. Extrémní důraz je kladen na komunitní organizaci – festival děláme spolu, dohromady, společně. Festival tak funguje jako pojídlo pro instituce, které si svou činností často konkurují. Představuje společnou platformu, která nám dává šanci propojovat lidi z odlišných konců divadelního světa, lépe se poznat, spolupracovat. Spolupráce, která začíná na festivalu, nezřídka pokračuje i po něm, v běžném provozu, na dalších divadelních i jiných projektech.

NAPLNĚNÍ PRINCIPU ROVNÉHO PŘÍSTUPU KE KULTURNÍM SLUŽBÁM

Veškeré prostory, které byly určeny pro produkce festivalu Divadelní svět Brno, byly bezbariérově přístupné. Budovy Národního divadla Brno jsou vybaveny pro sluchově postižené občany UHF systémem. Zrakově postiženým občanům bylo umožněno navštívit představení s vodícími psy. Prodej vstupenek na představení festivalu zahrnuje širokou škálu slev pro ZTP, seniory, studenty všech škol a v neposlední řadě výraznou slevu pro studenty uměleckých oborů. Festival také nabídl několik akcí s volným vstupem.

PROBLÉMY PŘI REALIZACI PROJEKTU

Opakujícím se problémem festivalu je opožděné rozhodnutí o udělení dotace z MK ČR, které bylo vydáno o dva měsíce později, a tedy pouhý měsíc před festivalem. Pracovat s nejistým rozpočtem ještě měsíc před festivalem bylo velmi náročné pro management na všech jeho úrovních.

Výběr z mediálních ohlasů

Taneční aktuality

<https://www.tanecniaktuality.cz/recenze/sym-phonie-mmx-nevsebnost-nesmlouvavost-neyhnutelnost>

Divadelní noviny

<https://www.divadelni-noviny.cz/neklid-v-brne-no-1>

<https://www.divadelni-noviny.cz/neklid-v-brne-no-2>

<https://www.divadelni-noviny.cz/mudrovani-nejen-nad-divadlem-no-829>

<https://www.divadelni-noviny.cz/neklid-v-brne-no-3>

<https://www.divadelni-noviny.cz/neklid-v-brne-no-6>

<https://www.divadelni-noviny.cz/neklid-v-brne-no-5>

<https://www.divadelni-noviny.cz/neklid-v-brne-no-7>

Slovenský rozhlas

https://www.youtube.com/watch?v=DcacyVnmRY&ab_channel=N%C3%A1rodn%C3%ADivadloBrno

KULT

<https://www.kult.cz/umelecka-exploze-na-jevistich-festival-divadelni-svet-brno-2023-ma-co-nabidnout>

i.divadlo.cz

<https://www.i-divadlo.cz/zpravy/hlavni-program-festivalu-divadelni-svet-brno-zacina>

Česká televize

<https://monitoring.anopress.cz/orig/MyRec?h=18298685&by=1#283; Brno divadeln%C4%82%C2%AD festival festivalu svět>

<https://monitoring.anopress.cz/orig/MyRec?h=42289598&by=1#283;t>

EKONOMICKÁ BILANCE FESTIVALU DIVADELNÍ SVĚT BRNO 2023

NÁKLADY NA PROJEKT

Nákladové položky	Náklady roku 2023
1. Mzdové náklady celkem	4 074 868
Mzdy zaměstnanců, OON vč. pojištění	4 074 868
2. Umělecké honoráře vč. ostatních osobních nákladů celkem	12 186 401
Honoráře	462 045
Odměny hostujícím souborům	10 634 167
Ubyt., letenky a ost. nepeněžní plnění	1 090 189
3. Náklady na služby celkem	666 990
Nájem (techniky, prostor, nástrojů)	490 553
Technické zabezpečení (zvuk, světla atd.) a ostatní služby	176 438
Spoje	
4. Cestovné celkem	154 785
Cestovní náklady organizátorů	154 785
Cestovní náklady účinkujících	
5. Náklady na propagaci celkem	2 178 946
Náklady na propagaci	1 992 976
Překlady, tlumočení	185 970
6. Autorské poplatky celkem	97 382
7. Materiálové náklady celkem	84 332
8. Náklady na reprezentaci celkem	108 781
Občerstvení, květinová dekorace	108 781
9. Ostatní náklady související s projektem celkem	436 409
Daně, poplatky, manka a škody	150 281
Přeprava	14 036
Kurzový a zaokrouhlovací rozdíl	39 635
Energie	232 457
Opravy a údržba	
Drobný majetek	
CELKOVÉ NÁKLADY NA PROJEKT	19 988 895

PŘÍJMY Z REALIZACE PROJEKTU

Příjmové položky	Příjmy roku 2023
1. Příjmy ze vstupného celkem	2 575 386
Průměrná cena 1 vstupenky	297
2. Ostatní příjmy z projektu	
Další zdroje krytí projektu	17 413 508
1. Vlastní finanční vklad žadatele	3 181 527
2. Sponzoři celkem	56 250
Z toho – smlouva o reklamě	56 250
3. Dary	10 000
4. Poskytnutí licence	
5. Jiné ústřední orgány (ministerstva)	5 650 000
6. Orgány samosprávy (obec, město, měst. část, kraj)	8 500 000
7. Státní fond kultury	
8. Ostatní zdroje krytí – kurzové rozdíly, zaokrouhlovací krytí	4 931
9. Zahraniční zdroje (např. programy EU, ambasády)	10 800
CELKOVÉ PŘÍJMY Z PROJEKTU	19 988 895

Rozdíl v tržbách ze vstupného z prodejního systému Colosseum a tabulkou Příjmy z realizace projektu DSB, je dán přeúčtováním částky 23 581,64 Kč na projekt Kreativní učení.

2.3 FESTIVAL DANCE BRNO

DANCE BRNO 2023

Festival současného profesionálního baletu

Česko – slovenská přehlídka profesionálního baletu 2023

5., 7., 9. 11. 2023 v Janáčkově divadle

6., 8., 10., 12. 11. 2023 v Mahenově divadle

- Celkový počet platících návštěvníků festivalu: 2 605
- Návštěvnost: 52%
- Počet inscenací: 7 včetně 2 zahraničních
- Průměrná cena vstupenky: 377 Kč
- Besedy s diváky po představení: 6

Hlavní finanční podpory projektu

Jihomoravský kraj

Ministerstvo kultury ČR

Záštity projektu

ministr kultury Mgr. Martin Baxa

hejtman Jihomoravského kraje Mgr. Jan Grolich

primátorka statutárního města Brna JUDr. Markéta Vaňková

DANCE BRNO je taneční festival zaměřený na prezentaci a tvorbu profesionálních baletních souborů primárně z českých divadelních domů. Jedinečný projekt představuje formou přehlídky na jednom místě během jednoho týdne uměleckou a interpretační úroveň české profesionální baletní scény a v tomto ročníku i hostů. Festival jsme vzhledem k 30. výročí od rozdělení Československa v roce 1993 pojali jako jedinečnou přehlídku nejvýznamnějších baletních souborů České i Slovenské republiky a srovnání jejich vývoje za posledních třicet let.

Dramaturgie festivalu se dlouhodobě tématicky zaměřuje na výjimečné inscenace v repertoáru hostujících souborů, na premiérové projekty, na původní domácí, ale i současnou světovou choreografickou tvorbu. Cílem je především ukázat daného hosta v žánru, v kterém je výjimečný, ukázat silné interpretace uměleckého mistrovství sólistů i souboru jako celku.

Aktuální ročník festivalu nabídl vzhledem k 30. výročí rozdělení Československa v roce 1993 možnost využití podpory ze strany slovenských kulturních institucí a pojmout festival jako přehlídku nejvýznamnějších baletních souborů České i Slovenské republiky. Přehlídka formou představení přinesla srovnání úrovně jednotlivých baletních ansámbľů i směrů jejich vývoje za posledních třicet let. Participace slovenských subjektů tak umožnila uskutečnit projekt, který by ze stávající podpory z veřejných zdrojů nebylo možné uskutečnit. Druhý ročník bienále tak měl exkluzivní program, který posunul přehlídku do úrovně srovnávání v mezinárodním měřítku.

Festival **DANCE BRNO 2023** se podařilo uskutečnit v plném rozsahu a se splněním všech cílů za účasti všech plánovaných hostujících souborů. Mimořádná úroveň jednotlivých představení pramenila z ambicí hostů ukázat svou současnou uměleckou kondici, interprety a posun za poslední desetiletí. Nemalou motivací byl i nynější mezinárodní, česko-slovenský přesah projektu a možnost srovnávání vývoje v dnes již v samostatných a na sobě nezávislých kulturních prostředích.

Přínosnost festivalu **DANCE BRNO 2023** se jeví jako neoddiskutovatelná. Nejvyšší umělecká a interpretační úroveň, zajímavá dramaturgie, divácký zájem i kladné ohlasy, to jsou atributy uskutečněného mezinárodního tanečního festivalu **DANCE BRNO 2023**. Festival se konal s přesahem nejen města Brna a Jihomoravského regionu, ale i hranic našeho státu. Představení byla navštěvována nejen kulturní veřejností města Brna, ale i hosty z ostatních regionů České republiky a ze zahraničí. Festivalový program, který dokonale reprezentoval soubory i jejich domovská divadla a taneční umění v nich, byl kladně hodnocen, stejně jako umělecká úroveň jednotlivých hostujících souborů. Přehlídka dává českému profesionálnímu baletu jedinečnou možnost srovnání na jednom místě a v reálném čase, prezentaci dosažených výsledků a zviditelnění umělecké úrovně oboru. Začleněním Opera Europa's Dance forum & Positioning Ballet do dění festivalu dokázal Balet NdB zviditelnit taneční umění České republiky na západ od našich hranic, což vzhledem k jistému odstupu, který mají evropské baletní struktury vůči střední a východní Evropě, bylo počinem mimořádně významným. Účastníci často deklarovali údiv nad uměleckou úrovní našich tanečníků a produkcí, ale i nad celkovým kulturním prostředím, diváckým zájmem, divadelními budovami i technickým vybavením.

Besedy jako zpětná vazba publika bezprostředně po představení jsou již nedílnou součástí festivalu. Diskuse s tvůrci, uměleckými šéfy a interprety po představení je oblíbený a osvědčený formát z minulých ročníků festivalu, který proběhl po každém festivalovém představení přímo v sále a setkal se s velkým ohlasem.

Pořádání festivalu tohoto rozsahu a kvality je pro NdB jako celek a Balet NdB, v jehož produkci byl celý festival organizován, ohromnou prestižní záležitostí. Nejen z hlediska šíření dobrého jména v celém regionu a u všech partnerů festivalu, ale i v rámci České republiky, kde festival tohoto zaměření není možné uskutečnit. Nezanedbatelným přínosem je i další vytváření sítě vztahů a kontaktů a návazná možnost recipročního hostování, které zvyšuje prestiž českého tanečního umění a povědomí o české taneční kultuře. To jako organizátora festivalu Balet NdB motivuje k rozhodnutí nadále pokračovat v pořádání festivalu tohoto typu jako bienále.

PROGRAM FESTIVALU

Ouverturou festivalu bylo vystoupení juniorského souboru Baletu NdB – NdB 2

Uladzimir Ivanou, Mário Radačovský, Markéta Pimek Habalová / PROGRAM 1Uroboros / Na krásném modrém / Vodník 4. 11. 2023 v divadle Reduta

Balet Národního divadla v Praze – slavnostní zahájení festivalu

Krzysztof Pastor, Hans van Manen, Marco Goecke / BEYOND VIBRATIONS
Mooving Rooms / Frank Bridge Variations / Fly Paper Bird
5. 11. 2023 v Janáčkově divadle

Balet Slovenského národního divadla v Bratislavě

Lukáš Timulák, Edwaard Liang, Craig Davidson / Two, Entropy, Murmuration
7. 11. 2023 v Janáčkově divadle

Balet Národního divadla Košice

Andrej Petrovič / Extáze / Obrazy o ní
8. 11. 2023 v Mahenově divadle

Balet Národního divadla Brno

Johan Inger, Dan Datcu, Mário Radačovský / BOLERO
Walking Mad / Mountain Call / Unanswered Question
9. 11. 2023 v Janáčkově divadle

Balet Moravského divadla Olomouc

Riccardo De Nigris, Giorgio Madia / Bolero & Carmen
10. 11. 2023 v Mahenově divadle

Balet Divadla J. K. Tyla v Plzni

Dustin Klein / Ferdinand a Filipína
12. 11. 2023 v Mahenově divadle

EKONOMICKÁ BILANCE FESTIVALU DANCE BRNO 2023

NÁKLADY NA PROJEKT

POLOŽKY	Náklady roku 2023 v Kč
Spotřeba energie	240 539,42
Spotřeba el. energie	43 291,47
Spotřeba – vytápění	191 382,95
Spotřeba vody	5 865,00
Cestovné	572,72
Náklady na reprezentaci (květiny, občerstvení...)	59 084,99
Propagace	366 264,97
Propagační služby – media, komunikace	5 570,84
Propagační služby – soubory	291 694,13
Služby software	69 000,00
Umělecké honoráře	1 206 404,72
Autorské honoráře	7 000,00
Vystoupení cizích souborů	1 199 404,72
Mzdové náklady celkem vč. odvodů	684 556,43
Mzdové náklady zaměstnanců	428 636,74
OON – DPP, DPČ	104 760,00
Zdravotní pojištění	38 577,24
Sociální pojištění	84 870,09
Zdravotní pojištění z OON	6 739,00
Sociální pojištění z OON	18 573,00
Jiné soc. poj. -Kooper. - poj.zam	2 400,36
Ostatní náklady související s projektem	70 488,63
Spotřeba programů, zboží, propagace	24 435,20
Nájemné ostatní, efekty	36 300,00
Příděl do FKSP 2 %	8 572,77
Tantiemy, licence, provoz.popl.	1 180,66
CELKOVÉ NÁKLADY NA PROJEKT	2 627 911,88

PŘÍJMY Z REALIZACE PROJEKTU

POLOŽKY	Příjmy roku 2023 v Kč
Tržby za vstupné	984 477,00
Průměrná cena 1 vstupenky	377,00
Jiné ústřední orgány (ministerstva, JMK)	750 000,00
Ostatní výnosy	27 998,72
CELKOVÉ PŘÍJMY Z PROJEKTU	1 762 475,72

3. AKTIVITY SPOLEČENSKÉ ZODPOVĚDNOSTI

DNY DĚTSKÉ ONKOLOGIE BRNO

1. 4. 2023

Tradiční akce v Brněnském planetáriu na Kraví Hoře Dny dětské onkologie je v kalendáři Baletu NdB již samozřejmostí. Spolu s dalšími brněnskými osobnostmi a umělci z jiných divadel jsou tanečníci Baletu NdB již tradičními ambasadory akce. Ne jinak tomu bylo i letos. Zúčastnili se jak tanečníci hlavního souboru, tak naši junioři.

MALUJEME BEZ HRANIC

17. 10. 2023 – 7. 11. 2023 Mahenovo divadlo

11. ročník výstavy Ibsenky Brno Malujeme bez hranic, se nesl v duchu tématu Malované veršem. Odborná komise vybrala to nejlepší z tvorby žáků třinácti speciálních škol Jihomoravského kraje a partnerské školy ze Slovenska a oceněná díla si návštěvníci Mahenova divadla mohli prohlédnout během vernisáže, na níž vystoupili žáci Ibsenky, a po dobu konání výstavy.

GALA TANCEM PRO ŽIVOT

12. 10. 2023 Janáčkovovo divadlo

Balet NdB uspořádal ve spolupráci s Masarykovým onkologickým ústavem první ročník benefičního baletního galavečera, který byl věnován onkologicky nemocným pacientům. Baletní gala Tancem pro život by se mělo stát pravidelnou osvětovou kulturní akcí, kdy by umění mělo podpořit boj proti této zákeřné nemoci a zároveň zpříjemnit chvíle těm, kteří denně pečují o onkologické pacienty. Benefici, jejíž výtěžek přesáhl 700 tisíc Kč, podpořili svou účastí za

symbolický honorář významní evropské baletní umělci: Dorothee Gilbert a Guillaume Diop z Pařížské

Opery, první sólisté Finského národního baletu Michal Krčmář a Edita Raušerová, sólisté z Národního baletu z Osla Melissa Hough a Ricardo Castellanos, a SND Bratislava Olga Chelpanova a Kristián Achberger, nebo hvězdy národních baletů z Budapešti Tatiana Melnik a Motomi Kiyota a Vilniusu Kristina Gudžiunaitė a Genadyem Zhukovskym.

JEŽÍŠKOVA VNOUČATA

3. 12. 2023

V neděli 3. 12. 2023 jsme na inscenaci Lucerna pozvali „Ježíškova vnučata“. Ježíškova vnučata jsou celoroční projekt Nadačního fondu Českého rozhlasu, jehož hlavním vrcholem je předvánoční sbírka. Na webu jeziskovavnuocata.cz mají lidé, vždy od poloviny listopadu, možnost vybírat si z tisíců přání seniorů, která následně plní. A právě jedné takové skupince jsme za Národní divadlo Brno zpřijemnilí sváteční období. Hosty kromě krásného představení čekala i setkání s herci, kteří

si s nimi v pauze přišli popovídat: Petra Lorencová, Zuzana Černá a Pavel Čeněk Vaculík. Ježíškova vnučata plní přání seniorů pod Nadačním fondem Českého rozhlasu již sedmým rokem a NdB se této akce tradičně stává jeho součástí.

LOUSKÁČEK – PŘEDSTAVENÍ NA PODPORU NADAČNÍHO FONDU PRO TANEČNÍ KARIÉRU

28. 12. 2023

28. 12. 2023 uvedl Balet NdB představení Louskáček na podporu Nadačního fondu pro taneční kariéru. Každou vstupenkou návštěvníci přispěli na další vzdělávání a rekvalifikace tanečnicků po skončení profesionální kariéry a na jejich další profesní uplatnění. Díky vyprodanému sálu jsme beneficí pomohli významně podpořit taneční umění.

4. ČINNOST OBCHODNÍHO ODDĚLENÍ A OBCHODNÍ VÝSLEDKY

Rok 2023 byl pro Národní divadlo Brno po všech stránkách, tedy i po stránce obchodní, rokem úspěšným. A to navzdory přetrvávajícím negativním vlivům. Pokračující válka na Ukrajině, energetická krize, či mimořádně vysoká inflace byly i nadále přítomny. Nadto nově přibýly obavy spojené se zvyšováním daní, katastrofálně vysoké ceny potravin a další ekonomické potíže, kterými jsou vystaveni obyvatelé České republiky. Všechny tyto faktory by měly logicky vést k ubývání diváků v hledištích našich divadel a tím také, ke zhoršujícím se ekonomickým výsledkům NdB. Fakt, že je tomu právě naopak, je pozoruhodný.

Jaké tedy jsou příčiny našeho obchodního úspěchu, v období ekonomické nestability? Domníváme se, že se jedná o soubor několika faktorů. Tím prvním a nezbytným je vysoká umělecká úroveň našich operních, baletních a činoherních představení. Dále se jedná o schopnost NdB kvalitně a efektivně komunikovat navenek v rámci své PR, marketingové a obchodní strategie. Důležitým faktorem je také dobře nastavená cenová politika. Náš divák, jak věříme, vnímá cenu vstupenky jako únosnou, s ohledem na kvalitu, kterou za ni dostává. Mimořádně důležitým faktorem, který stojí za letošním enormně dobrým obchodním výsledkem NdB, je náš divák. Vnímáme, že se mezi Národním divadlem Brno a jeho diváky vytvořil vztah založený na vzájemné úctě a důvěře. Takový vztah nevzniká ani snadno, ani rychle. Velmi rychle se však může pokazit, nebo dokonce úplně zaniknout. Pro NdB to znamená závazek, ke kterému přistupujeme zodpovědně a s velkou pokorou. Důvěra, kterou v nás naši diváci vkládají, se zhmotňuje v zakoupených vstupenkách, obsazených sálech a také v systematicky se zvyšujícím počtu abonentů Národního divadla Brno.

Jakkoliv jsme v uplynulých letech úspěšně pluli proti proudu ekonomicko-politických nástrah, nemůžeme si být bohužel jisti, že podobně úspěšní budeme také v roce následujícím. Už nyní jasně vidíme řadu nových výzev, které pro nás neklidná doba chystá. Máme ale dobrý plán a v zádech podporu 245 161 spokojených diváků, kteří v roce 2023 navštívili naše divadla, naše představení a naše festivaly. Společně to snad znovu zvládneme!

#jsemčinohra

Ve spolupráci s Činohrou NdB jsme připravili kampaň s názvem #jsemčinohra. Fotograf Patrik Borecký vytvořil 28 portrétů speciální metodou, při které použil špionážní polopropustné zrcadlo. Herec tak neviděl ukrytého fotografa, ale viděl sám sebe. Navíc nemohl přímo zaměřit očima objektiv, takže jeho pohled je zneklidňující, s tajemstvím. Cílem portrétní kampaně #jsemČinohra bylo představit jednotlivé členy souboru a dát Brňanům najevo, jak výrazné umělce tu máme a na koho mohou chodit.

Jarní divadelní sada

Jaro 2023 bylo odstartováno novou kampaní „Jarní divadelní sada“. Fotografie zhotovil Michael Jan Dvořák, o grafiku se postaral Jakub Konvica, který pro NdB připravil v minulosti „Kultura Má Cenu“. Kampaň se skládala ze dvou vizuálů: ženský a mužský element.

Sestavili jsme tři skupiny:

Trendy víkendy: Beethoven, Evžen Oněgin, Bez roucha

Vintage komedie: Noc bláznů, Amfitryon, Starý dobrý Nový (Oldřich)

Nadčasová láska: Labutí jezero, Sňatky na železnici, Veselá vdova, Racek

Sezonní předplatné

Kampaň pro předplatné 23/24 zachycuje atmosféru divákovy cesty do divadla. Různé dopravní prostředky, různé styly oblékání, ale všichni mají ten stejný cíl. Kampaň nafotil Jakub Čáp, stylistou byl Miroslav Romaniv a o make-up modelů, kterými se stali umělci NdB, se postarala Nicol Dytrych. Grafiku zpracoval Robert V. Novák.

Žena vystupující z auta: Václava Krejčí Housková

Muž na kole: Jakub Svojanovský

Žena v tramvaji: Se Hyun An

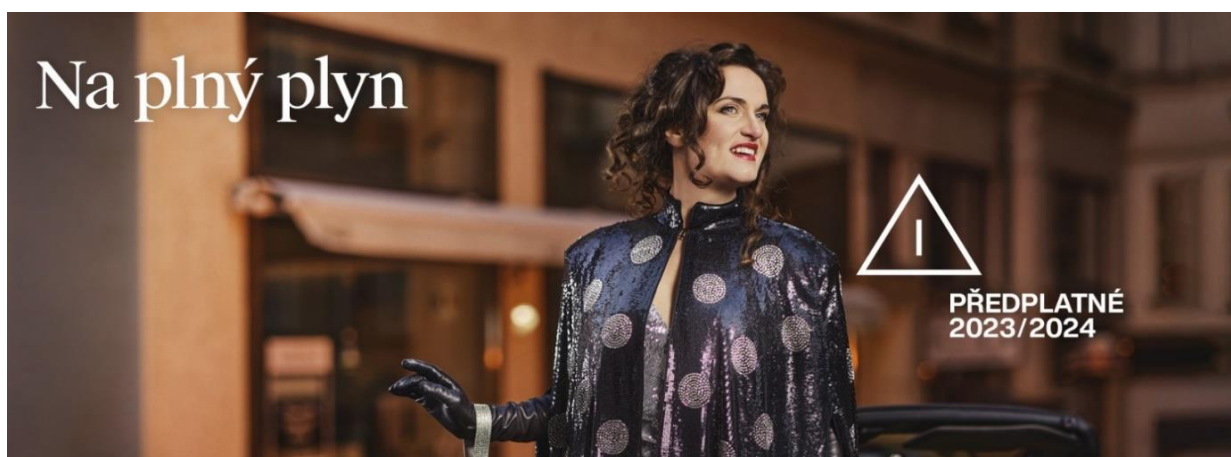
Muž vystupující z letadla: Daniel Robertson-Styles

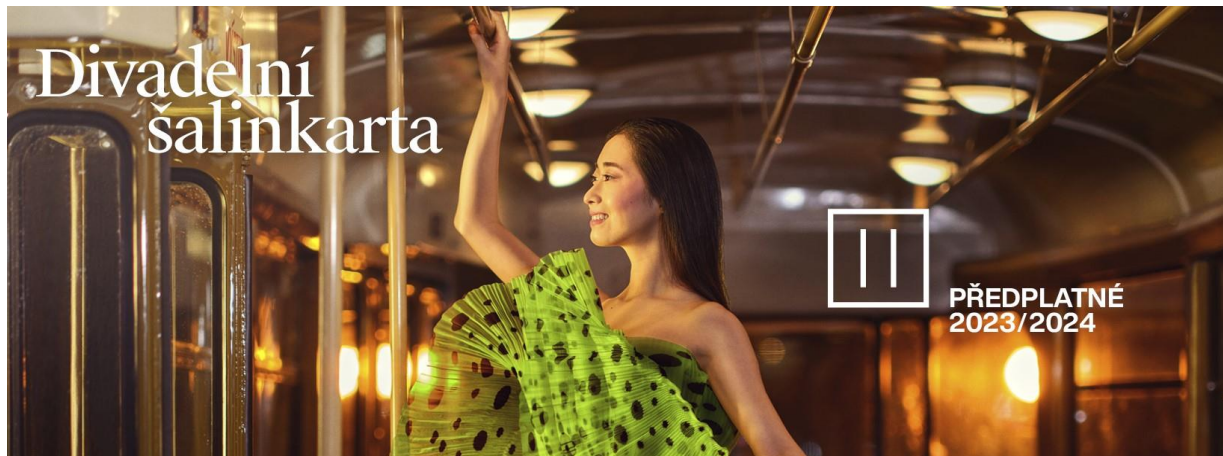
Kolotoč: Eliška Zbranková a Tadeáš Hoza

Letošní novinkou v sezonním předplatném bylo rozšíření počtu skupin o pět nových skupin, celkový počet se zvedl na 21 předplatitelských skupin. Pro naše předplatitele jsme založili facebookovou skupinu Klub abonentů NdB, kde se členové skupiny dozví mnoho zajímavého o premiérách, mimořádných představeních, o výhodných nabídkách, ale také budou mít možnost nahlédnout s námi do zákulisí NdB.

Nové předplatitelské skupiny

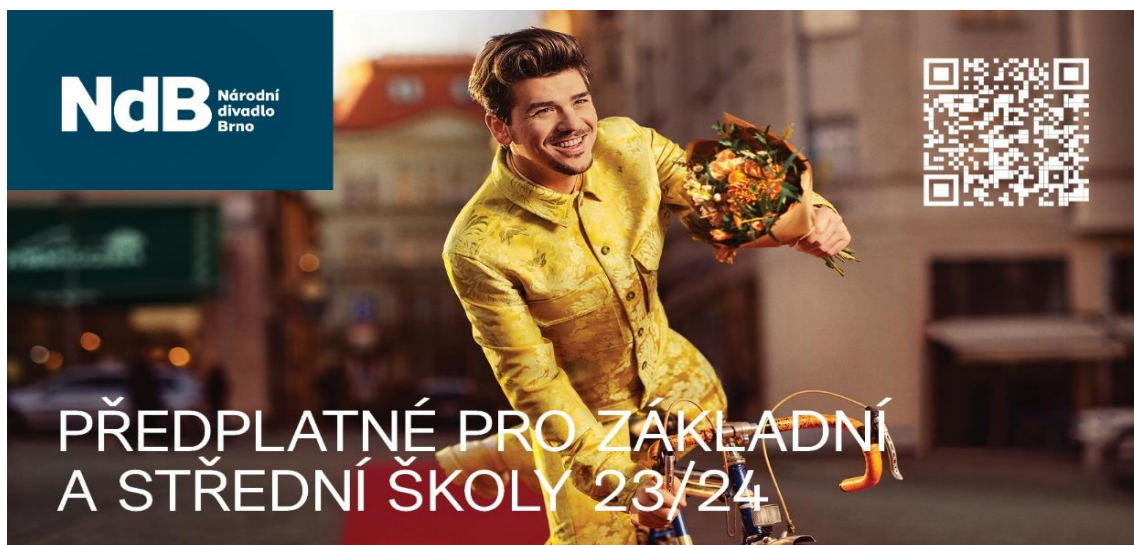
- Setkání s operou o víkendu
- Činoherní hity o víkendu
- Baletní víkendy
- Kombinované předplatné ve všední den
- Víkendová klasika napříč žánry

Předplatné pro školy

Na jaře 2023 jsme odstartovali nový projekt „Předplatné pro základní a střední školy“. Největší zájem ze strany diváků byl o večerní předplatné pro střední školy.

Obohatte svým žákům a studentům školní rok 23/24 o předplatné do Národního divadla Brno. Pro velký zájem o představení pro školy jsme pro vás připravili tři nové předplatitelské skupiny.

- dopolední předplatné pro základní školy
- dopolední předplatné pro střední školy
- večerní předplatné pro střední školy

Veškeré informace nejen k termínům, titulům a bonusům:
www.ndbrno.cz/skolni-a-stredoskolske-predplatne/

www.ndbrno.cz

jihomoravský kraj

B | R | N | O

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO
FINANČNĚ PODPORUJE NÁRODNÍ DIVADLO BRNO,
PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACI

Předplatné k Vánocům

Předplatné k Vánocům bylo v loňském roce tak ohromující, že jsme se letos rozhodli v kampani s pohádkovými atributy pokračovat. Oslovili jsme opět grafičku Sashu Chagina, která pro NdB připravila loňskou kampaň na Vánoční předplatné s názvem „Kouzelné Vánoce s NdB“, aby graficky materiály inovovala. Obchodní oddělení sestavilo znovu pět předplatitelských skupin, které byly pojmenovány dle atributů, které divák zná z oblíbených českých pohádek. Předplatné bylo vytvořeno tak, aby si v něm každý divák našel pro sebe a své blízké tu nejvhodnější předplatitelskou skupinu. Nabídka dětských/rodinných titulů nám umožnila v předplatném otevřít dvě skupiny – pro malé děti a pro větší děti. Zájem zákazníků byl tak enormní, že jsme museli některé skupiny rozšiřovat. A tak z původní pěti skupin jsme v prodeji nabízeli 10 skupin, kdy největší zájem ze strany diváků byl o předplatné obsahující komedie.

Losování diváka

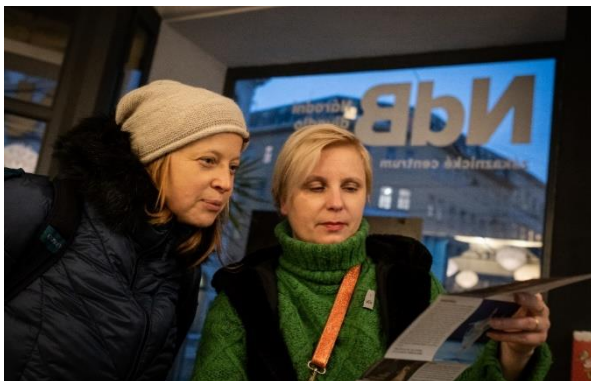

I v roce 2023 jsme losovali 100 000. a 200 000. diváka. 100 000. diváka jsme losovali před představením inscenace Hana v Mahenově divadle v úterý 11. 4. 2023.

200 000. diváka, resp. divačku jsme vylosovali před představení baletu Louskáček 4. 12. 2023. Oba výherci obdrželi krásné kytky, vstupenky do NdB a dárkové předměty od partnerů NdB. Před samotným losováním byla na jeviště pozvána paní Veronika Bromová, která patří k nejvěrnějším

divákům NdB a které ředitel NdB za její přízeň poděkoval.

Svařák s dramaturgy

V pondělí 4. 12. 2023 přišli za diváky do Zákaznického centra dramaturgyně a dramaturgové NdB, aby navázali na loňskou akci „Svařák s dramaturgy“. Jaký byl účel jejich mise? Pomoci divákům s výběrem toho nejlepšího představení – vánočního předplatného pro ně samotné nebo při nákupu pro jejich nejbližší k Vánocům. Kromě mnoha užitečných rad a propagačních materiálů dostali zákazníci také voňavý svařák.

4.1 SPOLUPRÁCE S MÉDII

NdB pokračovalo v dlouhodobé spolupráci jak s celostátními veřejnoprávními i soukromými médii. Nejvíce mediálních partnerů, se kterými má NdB navázanou spolupráci, působí zejména v Brně, jeho širokém okolí a Jihomoravském kraji. Mediální partneři a média, ve kterých NdB pravidelně inzeruje, či se v nich pravidelně objevují jakékoliv reflexe:

Televize

Česká televize

Rozhlas

Český rozhlas – Vltava, Dvojka, Plus, Radiožurnál

Český rozhlas Brno

Komerční rádia

Kiss, Evropa 2, Impuls, Krokodýl, Free rádio, rádio Jihlava, Country rádio, rádio Čas, rádio Blaník, Hitrádio a rádio Praglas – spotové kampaně, informace o akcích

Deníky

Mladá fronta dnes, Lidové noviny, Deník N, Právo, Deníky Vltava-Labe-Press, Hospodářské noviny, 5+2, reklamní noviny do schránek – BBPressmedia, – PR články, rozhovory, inzerce

Časopisy

Divadelní noviny, Harmonie, vysokoškolské noviny Masarykovy Univerzity, KAM, Týden, Instinkt, Respekt, Květy, Vlasta, Ona DNES, Týdeník ROZHLAS, Naše rodina, SaD, Program Brněnsko, ČD pro vás, PROBRNĚNSKO, PROVYSOČINU, VÁŠ REGION Olomouc, Rodinné pasy, SeniorPas, Zpravodaj městské části Brno střed, Zpravodaj města Mikulov, CENTRUM news Brno, Artikl – PR články, recenze, informace o premiérách, významných akcích a inzerce

Internetová média

aktualne.cz, idnes.cz, novinky.cz, ihned.cz, brnesky.denik.cz, infobrno.cz, mestohudby.cz, brnozurnal.cz, radioproglas.cz, tyden.cz, gotobrno.cz, listyjm.cz, ceskenoviny.cz, operaplus.cz, klasikaplus.cz, scena.cz, E15.cz, topzine.cz, regiony24.cz, tanecniaktuality.cz, muzikus.cz, prozeny.cz, vasedeti.cz, ibrno.cz, menstyle.cz, lemur.cz, studentnoviny.cz, studenta.cz, centrumnews.cz, kultura21.cz, i-prague.cz, i-divadlo.cz, informuji.cz, dance-brno.cz, czecot.cz, brnenskadrba.cz, brnodaily.cz

Katalogy

katalog nakladatelství JOTA

Česká tisková kancelář

Úzká spolupráce s největší tiskovou agenturou v České republice.

4.2 MARKETING, OBLAST PR

Pro tuto sezonu připravili vizuály NdB tři fotografové. Pro balet fotil Pavel Hejný, s činohrou spolupracoval Patrik Borecký, operní soubor si zvolil Báru Prášilovou. Stejně jako v předchozích letech spolupracujeme i nadále s grafickým studiem Roberta V. Nováka.

Katalog na sezonu 2023/2024

Katalog na sezonu 2023/2024 obsahuje ucelenou nabídku Zákaznického centra, a také jsou zde uvedeny anotace premiér, repríz a off programů. Materiál se distribuoval předplatitelům a stálým zákazníkům během března až září.

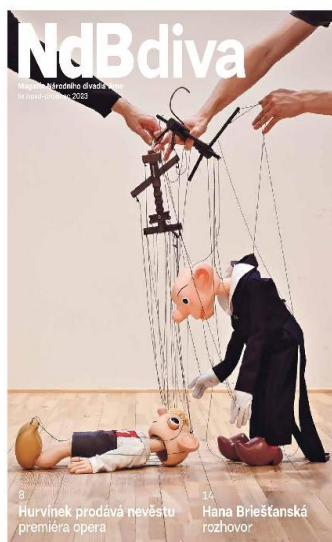
„mini abo“

Pro předplatitele sezonního předplatného 2023/2024 jsme opět připravili propagační materiál s pracovním názvem „mini abo“. Jednalo o materiál, který obsahoval výhradně informace o sezonním předplatném.

Magazín NdB DIVA

V roce 2023 vyšel dvouměsíční magazín NdB DIVA v pěti číslech s celkovým nákladem 75 000 kusů. Tento magazín, který přináší aktuality a zajímavosti nejen z divadelního zákulisí, je k dispozici ve fyzické podobě, ale také v online verzi. Tištěná verze je dostupná na distribučních místech v Brně a v NdB včetně Zákaznického centra, Mahenova a Janáčkova divadla a divadla Reduta. Novinkou pro rok 2023 je rozšíření online přístupu k magazínu na webových stránkách divadla. Tato online platforma nabízí doplňující interaktivní obsah, jako jsou další fotografie, videa a detailnější informace, což poskytuje čtenářům a divákům bohatší a poutavější zážitek. Tato inovace v digitální prezentaci magazínu umožňuje lepší propojení s fanoušky divadla a zároveň poskytuje hlubší vhled do kulturního dění a zákulisí divadelních produkcí.

Mini skládačka

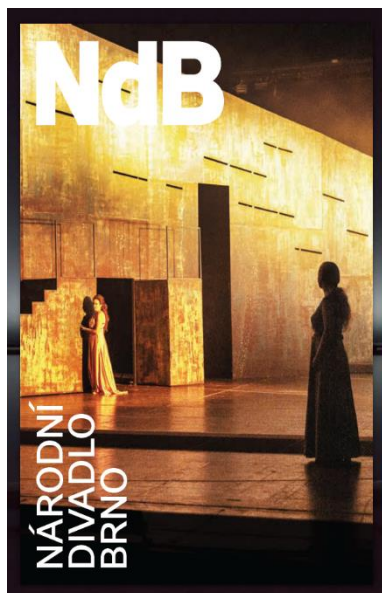
Kapesní formát programu s baletními a operními tituly v českém, anglickém a německém jazyce, tj. „miniskládačku“ vydáváme dvoufázově, aby byly materiály co nejvíce aktuální.

Měsíční programová skládačka

Měsíční programové skládačky, jeden z našich nejdůležitějších marketingových materiálů, vydáváme jak v tištěné formě, tak v elektronické podobě zasíláme našim divákům e-mailem. Programové skládačky jsme nově doplnili o QR kódy odkazující diváka přímo na stránky NdB do sekce Program, kde si tak snadno může okamžitě vstupenky zarezervovat či zakoupit.

Speciální brožura

Pro potřeby zahraničního oddělení byla kvůli navázání vztahů s divadelními domy v ČR nebo v zahraničí vytvořena speciální brožura, kde definujeme naši uměleckou tvorbu a dramaturgický plán.

Brožura byla připravena ve třech jazykových mutacích. Umělci šéfové všech tří souborů zde představili svoji práci a repertoár. Uvedli jsme zde informace o třech festivalech v rámci NdB a ukázali, že v NdB vznikl nový unikátní projekt, který nemá v rámci střední a východní Evropy obdoby – nový soubor Balet NdB 2. Závěr materiálu patřil historii našich divadelních budov.

Dárkové předměty

Obchodní oddělení rozšířilo nabídku dárkových předmětů o porcelánový hrnek s bambusovým víčkem a uchem, propisky, linkovaný zápisník, plátěňky s Janáčkovým divadlem, Mahenovým divadlem a divadlem Reduta nebo s našimi diváky v hledišti. Novou grafiku k propagačním účelům vytvořila Kristýna Legerská. Celá nabídka dárkových předmětů je k zakoupení na Zákaznickém centru.

4.3 ONLINE MARKETING

V roce 2023 byl na webové stránce Národního divadla Brno zaznamenán výrazný růst návštěvnosti v porovnání s předchozími roky. K tomuto zvyšování zájmu o webovou stránku NdB zásadně přispělo soustavné vylepšování našich online služeb, zaměření reklam na širší okruh i do zahraničí (Rakousko, Polsko, Slovensko) a uživatelské přívětivosti nového webu, na který jsme přešli v květnu roku 2021.

Klademe velký důraz na online komunikaci a posílení značky Národního divadla Brno na sociálních sítích NdB, kde jsme v roce 2023 vyvíjeli větší aktivitu na sociálních sítích Facebook a Instagram, což také mělo vliv na větší návštěvnost webové stránky NdB.

2019:	658 500 unikátních uživatelů	==	1 715 000 návštěv
2020:	476 974 unikátních uživatelů	==	923 202 návštěv
2021:	401 682 unikátních uživatelů	==	809 674 návštěv
2022:	988 864 unikátních uživatelů	==	1 718 794 návštěv
2023:	1 401 915 unikátních uživatelů*	==	2 075 708 návštěv*

*Naměřená hodnota je ovlivněna přechodem na z Google Analytics na GA4, kterou bylo nutné v srpnu 2023 provést. Meziroční srovnání může být tímto přechodem ovlivněno.

Instagram

Na této sociální síti se nám také daří zvyšovat počet sledujících.

		2023	2022	2021	2020	2019
NÁRODNÍ DIVADLO BRNO	ndbrno	6 514	5 505	4 710	3 973	3 368
OPERA NDB	operandb	2 662	2 114	1 617	1 134	654
BALET NDB	baletndb	5 774	4 454	3 361	2 769	2 172
ČINOHRA NDB	cinohrandb	3 299	2 942	2 605	1 282	1 332

Facebook

Aktuálně na této sociální síti využíváme několik stránek a počet fanoušků nám pravidelně roste.

	2023	2022	2021	2020	2019
NÁRODNÍ DIVADLO BRNO	18 595	17 975	16 811	15 926	13 393
JANÁČKOVA OPERA	9 697	9 212	8 295	7 585	5 580
BALET NDB	11 109	10 683	10 203	9 689	7 138
ČINOHRA NDB	13 619	13 334	12 770	11 883	10 793
JANÁČEK BRNO	3 692	3 612	3 495	3 432	2 992
DIVADELNÍ SVĚT BRNO	6 384	6 166	5 921	5 585	5 497
ARCHIV NDB	280	254	246	234	180

4.4 FUNDRAISING

„Partneři NdB umějí darovat a věří v nás. To je největší dar, který zavazuje. Děkujeme.“

Parafrází známého citátu zahajujeme tuto stať, protože bez důvěry v naše schopnosti a úsilí bychom neměli naše dárcy a spolupracující instituce. A naopak – bez nadšení a štědrosti našich dárců a spolupracujících institucí bychom nemohli nabízet program v takové kvalitě a rozsahu.

Hlavním cílem fundraisingu NdB je získávat zdroje jak grantové, tak i firemní a soukromé. Proto svou pozornost věnujeme získávání dotací z různých úrovní veřejné správy – od Ministerstva kultury ČR, Jihomoravského kraje i města Brna, které je naším zřizovatelem. Zaměřujeme se také na umění podporující nadace. Konkrétně bez nadační podpory od Bohemian Heritage Fund, Nadace Leoše Janáčka či Nadace Bohuslava Martinů bychom nemohli v roce 2023 připravovat už devátý ročník festivalu Janáček Brno 2024. On-line přenos premiéry opery Antonína Dvořáka Jakobín v říjnu 2023 do světa byl umožněn díky podpoře Evropské komise v rámci programu Opera Vision. Za finanční podpory trojice partnerů Next Generation EU – Národní plán obnovy – Ministerstvo kultury jsme dále rozvíjeli projekt „NdB rozvíjí kreativní učení“ a v rámci projektu „Mobilita II“ Mahenova činohra úspěšně vycestovala do Izraelského národního divadla Habima s Čapkovou Matkou (v režii Štěpána Pácla) a na špičkový divadelní festival do rumunského Sibiu s Majiteli klíčů od Milana Kundery (v režii Martina Glasera).

Firemní fundraising

V rámci firemního fundraisingu navazujeme, budujeme a udržujeme partnerství se společnostmi a institucemi převážně ve městě Brně a v Jihomoravském kraji tak, aby fungovala spolupráce ku prospěchu obou stran. Velký dík patří především firmě

- **OHLA ŽS, a.s., která se rozhodla být generálním partnerem NdB už šestým rokem, aktuálně pro sezonu 2023/2024.**

S dalšími více jak 50 firmami spolupracujeme prostřednictvím partnerské spolupráce, tzv. barterů, reklamního sponzoringu, případně pořádáním akcí na míru. Klademe velký důraz na osobní vztahy a individuální přístup ke každému z partnerů a jeho potřebám. Naši partneři jsou pravidelnými návštěvníky premiér i dalších divadelních představení a koncertů. S radostí pozorujeme, že vzrůstá zájem firem o zakoupení buď celého představení, nebo jen desítek lístků pro své zaměstnance, klienty nebo obchodní partnery a následné společenské setkání, případně jen zájem o pronájem prostor pro firemní společenskou akci. V obou případech jsme schopni připravit zajímavý bonus navíc – prohlídku zákulisí divadla a setkání s umělci.

V oblasti gastronomie se nám dlouhodobě daří spolupráce s firmou Víno Zlomek&Vávra – partner vinných produktů NdB. Pro rok 2023 jsme třetím rokem spolupracovali s lokálním brněnským pivovarem Czech Craft Beers, a.s. – partner pivních produktů. Prvním rokem jsme zahájili spolupráci s lokální firmou Little Urban Distillery, s.r.o.

Vedeme jednání se třemi významnými potenciálními partnery, s nimiž bychom v budoucnu chtěli rozvinout oboustranně výhodnou spolupráci.

Individuální dárci

Na individuální dárci se zaměřujeme v dárcovském programu Přátelé NdB, a to v pěti úrovních:

- Přítel NdB – Divadelní dobrodružství, které můžeme prožít jen jako přátelé.
- Rodinný přítel NdB – Divadelní dobrodružství pro celou rodinu.
- Buď Edison NdB – Adoptuj žárovku!
- Mecenáš NdB VIP – program pro zájemce o VIP dobrodružství.
- Firma mecenášem NdB – Lóže! A jenom Vaše!

Nejsilnější podporu zaznamenala kampaň Buď Edison – adoptuj žárovku! Kampaň oslavila 2 roky od svého spuštění, ke konci roku 2023 jsme on-line sbírkou získali už bezmála půl milionu korun – konkrétně za rok 2023 činil objem darů cca 300 000,- Kč. Opravili jsme hlavní centrální lustr, pořídili LED osvětlení a nový stmívač, kompatibilní s LED osvětlením.

Speciální dík patří firmě Preciosa, a.s., která provedla obnovu centrální lustru, jeho čištění a převod k LED osvětlení, a navíc k tomu zhotovila děkovnou křišťálovou lampu, na níž díky ní mohou přibývat vypískovaná jména dárců, tzv. Edisonů NdB.

Mezi 129 Edisonů NdB (mezi nimiž je cca 10 firem) máme i jednoho Přitele NdB a Rodinného přítele, resp. přítelkyni NdB, k nimž se přidává dalších 6 Přátel NdB, tedy těch, co přispívají našemu divadlu menší, za to pravidelnou částkou. Jejich řady rozšiřují i Mecenáši NdB a dvě firmy „adoptující lóže v MD“. Objem těchto darů vč. firemní podpory činil bezmála 150 000,- Kč. Bylo rozhodnuto, že tyto darované prostředky budou využity na výpravu opery Rusalka, která bude mít premiéru v dubnu 2024.

4.5 ZÁKAZNICKÉ CENTRUM

Rok 2023 znamenal pro NdB nejen vysokou návštěvnost, rekordní tržby a řadu ocenění na domácí scéně, ale také uznání a úspěch za našimi hranicemi, na zájezdech v Izraeli, Rumunsku či Polsku. Raketový růst umělecké úrovně potvrzuje Činohra NdB, které zároveň rostou jak počty diváků, tak i tržby, a zcela právem zažívá jeden z nejúspěšnějších okamžiků v porevoluční divadelní historii. Rekordní návštěvnost i tržby zaznamenal také 14. ročník festivalu Divadelní svět Brno, jehož se účastní špičkové evropské i domácí soubory a který navštívilo 8 747 diváků. Stoupající tendenci zažívá NdB také v počtu abonentů, jak v celosezonním, tak vánočním abonmá, kterého se v roce 2023 prodalo téměř o 40 % více než v roce předešlém.

Rok 2023 zahájilo NdB již 2. 1. 2023 inscenací Saturnin v Mahenově divadle se 100 % návštěvností a představením Ztížená možnost soustředění v divadle Reduta s 60 % návštěvností. Rok 2023 jsme ukončili 31. 12. 2023 s představením Bez roucha v Mahenově divadle a celkem ho shlédlo 629 diváků, což znamenalo 100 % návštěvnost. Do Janáčkova divadla jsme připravili speciální silvestrovský program Silvestr s Louskáčkem, který navštívilo 1 038 diváků.

ZC pod širým nebem

V roce 2023 uspořádalo NdB dva mezinárodní festivaly, které se uskutečnily nejen na domácích scénách NdB, ale i v externích lokacích, na kterých bylo potřeba zajistit prodej vstupenek před představením. V rámci festivalu Divadelní svět Brno 2023 Zákaznické centrum zajistilo celkem 32 pokladen mimo budovy NdB před představením, např. v parku Lužánky, ve Vile Löw Beer, v meeting pointu KOMA Modular na Moravském náměstí a v divadle na Brněnském výstavišti.

Letní hraní pod širým nebem NdB zahájilo dne 29. 6. 2023 operní inscenací Carmen na Špilberku, které navštívilo 654 diváků, což znamená největší počet diváků od doby, kdy NdB na brněnském hradě Špilberk uvádí své inscenace. Open air program dále pokračoval na Biskupském dvoře, kde se uskutečnilo celkem 5 baletních vystoupení. V rámci letního hraní NdB utržilo celkem 1 137 012,- Kč.

Prodej v exteriérech je zajištěn plně vybavenými mobilními pokladnami a poskytuje tak divákům i v netradičních místech plný servis, na jaký jsou zvyklí v kamenných divadlech.

Nabídka pro žáky, studenty a spolupráce s univerzitami

NdB dlouhodobě vychází vstříc zájemcům z řad studentů, protože si uvědomuje, že se jedná o budoucí návštěvníky divadla. Je pro ně připravována široká nabídka služeb. Jedná se o studentské vstupné, které činí 50 % z běžné ceny vstupenky, ale také nabídka nákupu na večerních pokladnách v jednotlivých budovách. Studenti mají možnost si zde zakoupit vstupenku 45 minut před začátkem představení za cenu 75,- až 120,- Kč podle místa v sále; studenti uměleckých škol potom paušálně za 75,- Kč na jakékoli místo v divadle. Tyto cenově zvýhodněné vstupenky jsou studenty hojně využívány.

V roce 2023 odehrálo NdB 67 představení pro školy ve všední dny v dopoledních hodinách s celkovou návštěvností 92 %. V roce 2022 to bylo 29 představení.

Zákaznické centrum je v neustálém kontaktu se studentskými spolky na brněnských vysokých školách, například dlouhodobě se spolkem MUNIE, z.s., ELSA Brno na Právnické fakultě MU, s Klubem mladých diváků apod.

V roce 2023:

- 9 344 dětí do 15 let
- 7 832 dětí či studentů do 18 let přišlo do divadla se školou
- 3 050 studentů z uměleckých oborů na vstupenku za 75,- Kč
- 17 481 studentů za studentskou slevu 50%
- 3 321 studentů, kteří využili výhodné vstupné na večerních pokladnách divadel.

Představení pro firmy a jejich zákazníky

Firmy a společnosti mají možnost v divadelních budovách NdB uspořádat pro svoje klienty a zaměstnance společenskou událost, jejíž součástí je zhlédnutí divadelního představení.

Zájem společností o uspořádání divadelního představení pro svoje klienty a zaměstnance, jejíž součástí jsou společenská setkání po představení v prostorách divadelních budov, každým rokem stoupá. Vybírají si z nabídky všech tří souborů NdB a tato spolupráce je z jejich strany vždy velmi kladně hodnocena. V roce 2023 to byly například OHLA ŽS, který je současně generálním partnerem NdB, ISOVER, MENDELU, Radiohouse, Regionální hospodářská komora Brno a další.

Další možností, kterou NdB nabízí, jsou Dárkové poukazy, které společnosti věnují svým zaměstnancům a partnerům v období významných událostí a Vánoc.

Podpora dostupnosti NdB v Jihomoravském kraji – autobusová přeprava návštěvníků z Jihomoravského kraje na představení NdB

Smyslem tohoto projektu je umožňovat díky zajištění autobusové přepravy z fondu projektu dostupnosti návštěvu představení NdB návštěvníkům z hůře dostupných míst Jihomoravského kraje, handicapovaným a sociálně slabším občanům, stejně tak i z hlediska výchovného – žákům mateřských, základních i středních škol JmK.

V roce 2023 se podařilo vypravit 68 autobusů a pro 3 243 diváků zajistit návštěvu divadelního představení. Prioritou byli návštěvníci ze vzdálenějších a hůře dostupných oblastí Jihomoravského kraje. V tomto roce počet zajištěné dopravy, z důvodu zvyšujících se nákladů na přepravu, klesl.

Přehled čerpání dotace				
Rok	Počet autobusů	Počet diváků	Celková proinvestovaná částka	Počet zrušených autobusů
2019	98	4 882	533 950 Kč	-
2020	36	1 800	256 400 Kč	41
2021	58	2 754	360 247 Kč	15
2022	74	3 682	482 029 Kč	-
2023	68	3 243	499 631 Kč	-

Prohlídky budov NdB

V roce 2023 stoupl počet komentovaných prohlídek divadelních budov, o které je neustálý zájem, a které se nám daří organizovat i přes provozní náročnost v zákulisí jednotlivých budov. Prohlídky jsou uskutečňované převážně pro organizované skupiny, ale i pro jednotlivce. V rámci Noci divadel, dne 18. 11. 2023, bylo naplánováno celkem 5 prohlídkových programů, které byly plně obsazené, a navštívilo je celkem 175 diváků.

Prohlídky budov NdB						
	Počet prohlídek		Návštěvnost		Tržby	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
divadlo Reduta	3	2	45	31	5 743 Kč	4 340 Kč
Janáčkovovo divadlo	14	22	305	462	29 519 Kč	53 586 Kč
Mahenovo divadlo	10	23	258	366	24 319 Kč	42 805 Kč
Doprovodné lektorské programy	-	3	-	88	-	8 206 Kč
140 let Mahenova divadla	16	-	332	-	52 482 Kč	-
Noc divadel	-	5	-	175	-	17 500 Kč
MFJB	3	-	186	-	36 210 Kč	-
celkem	46	55	1 126	1 122	148 273 Kč	126 437 Kč

Dárkové poukazy NdB

Dárkové poukazy jsou mezi diváky oblíbeným produktem a využívají ho jak jednotlivci, tak i firmy a další společnosti.

Přehled prodeje dárkových poukazů za rok 2023				
	Internet	Zákaznické centrum*	Celkem	Tržby
Dárkový poukaz 100,- Kč	284	592	876	87 600 Kč
Dárkový poukaz 200,- Kč	651	1 111	1 762	352 400 Kč
Dárkový poukaz 500,- Kč	1 503	1 323	2 826	1 413 000 Kč
Dárkový poukaz 1 000,- Kč	1 143	281	1 424	1 424 000 Kč
Celkový prodej poukazů	3 581	3 307	6 888	3 277 000 Kč

Přehled prodeje Baletenek za rok 2023				
	Internet	Zákaznické centrum*	Celkem	Tržby
Baletenka 200,- Kč	-	5	5	1 000 Kč
Baletenka 300,- Kč	-	5	5	1 500 Kč
Baletenka 500,- Kč	6	18	24	12 000 Kč
Baletenka 1 000,- Kč	10	7	17	17 000 Kč
Celkový prodej Baletenek	16	35	51	31 500 Kč

CELKEM	3 597	3 342	6 939	3 308 500 Kč
---------------	--------------	--------------	--------------	---------------------

*jedná se o prodej dárkových poukazů a Baletenek osobně v prostorách Zákaznického centra

4.6 OBCHODNÍ VÝSLEDKY NA DOMÁCÍCH SCÉNÁCH

Uvedené přehledy ukazují výkony divadla na domácích scénách, v rámci letního hraní, včetně hostů a festivalů.

Vývoj počtu diváků na domácích scénách 2023					
	2019	2020	2021	2022	2023
Opera*	65 784	24 507	19 805	57 282	60 280
Balet**	57 649	17 490	24 751	43 149	64 276
Činohra	102 185	43 223	30 154	81 164	99 202
Ředitelství	-	10	-	-	-
DSB + DSB+	7 017	-	2 254	6 825	8 747
Celkem	232 635	85 230	76 964	188 420	232 505

Kapacita sálů na domácích scénách 2023					
	2019	2020	2021	2022	2023
Opera*	109 436	39 336	37 536	96 435	89 361
Balet**	71 956	25 245	33 199	56 256	83 393
Činohra	138 387	54 487	44 230	123 691	140 520
Ředitelství	-	10	-	-	-
DSB + DSB+	9 404	-	4 213	9 042	12 336
Celkem	329 183	119 078	119 178	285 424	325 610

* včetně MFJB

** včetně Dance Brno a Balet NdB 2

Předplatné

V roce 2023 se Obchodnímu oddělení podařilo navýšit počet abonentních předplatitelů, a to nejen oproti pandemickým rokům, ale i rokům před pandemickou epidemií. Na začátku roku 2023 NdB vytvořilo Jarní předplatné, které obsahovalo 3 abonentní skupiny složené ze všech divadelních žánrů v kombinaci s víkendovými termíny a termíny ve všední dny od března do června 2023.

Po ukončení prodeje Jarního předplatného pokračovalo Obchodní oddělení prodejem Sezonního předplatného, které navázalo na stejnou formu jako v předešlých letech. Celkem 16 skupin bylo sestaveno dle divadelních žánrů, hracích dnů a kombinací všech souborů.

Další novinkou je Předplatné pro základní a střední školy s nabídkou dopoledních i večerních představení v sezoně 2023/2024.

Předplatné k Vánocům bylo posledním typem předplatného v nabídce Obchodního oddělení, na které se zaměřilo v druhé polovině roku 2023. Tuto nabídku jsme poskládali do 5 abonentních skupin, které byly vytvořené z inscenací všech tří souborů a to tak, aby si každý divák našel to své.

V roce 2023 se tak podařilo prodat celkem 3 857 abonentek a obsadit celkem 14 803 sedadel v hledišti.

Vývoj počtu předplatitelů					
	2019	2020	2021	2022	2023
Sezonní	1 760	1 231	1 299	1 432	1 811
Vánoční	308	-	351	999	1 428
Jarní	-	-	-	-	74
Školní	-	-	-	-	58
Flexi ABO	456	180	123	366	486
Celkem	2 524	1 411	1 773	2 797	3 857

Počet vstupenek na předplatné					
	2019	2020	2021	2022	2023
Sezonní	13 325	9 588	6 825	5 885	7 026
Vánoční	1 942	-	1 841	4 027	5 122
Jarní	-	-	-	-	250
Školní	-	-	-	-	174
Flexi ABO	2 278	902	615	1 830	2 431
Celkem	17 545	10 490	9 281	11 742	14 803

Vývoj tržeb za předplatné					
	2019	2020	2021	2022	2023
Sezonní	4 388 881 Kč	3 210 059 Kč	2 357 772 Kč	2 158 836 Kč	2 129 645 Kč
Vánoční	741 107 Kč	-	664 744 Kč	1 303 533 Kč	1 648 925 Kč
Jarní	-	-	-	-	73 918 Kč
Školní	-	-	-	-	39 108 Kč
Flexi ABO	660 106 Kč	269 137 Kč	195 657 Kč	628 531 Kč	897 230 Kč
Celkem	5 790 094 Kč	3 479 196 Kč	3 218 173 Kč	4 090 900 Kč	4 788 826 Kč

Vývoj tržeb a návštěvnosti

Vývoj tržeb ze vstupného na domácích scénách					
	2019	2020	2021	2022	2023
Opera*	19 083 512 Kč	7 791 741 Kč	6 934 260 Kč	24 842 897 Kč	26 679 953 Kč
Balet**	21 427 236 Kč	7 649 361 Kč	10 005 013 Kč	18 473 366 Kč	28 336 210 Kč
Činohra	28 016 335 Kč	12 236 586 Kč	9 106 565 Kč	25 180 246 Kč	31 449 984 Kč
Ředitelství	-	4 592 Kč	-	-	-
DSB + DSB+	1 868 329 Kč	-	462 002 Kč	2 142 442 Kč	2 598 968 Kč
Celkem	70 395 413 Kč	27 682 280 Kč	26 507 841 Kč	70 638 951 Kč	89 065 115 Kč

Rozdíl v tržbách ze vstupného z prodejního systému Colosseum a účetního systému Karat je podíl na vstupenkách Louskáček ze dne 28.12.2023, který byl poslán Nadačnickému fondu pro taneční kariéru.

Vývoj návštěvnosti souborů na domácích scénách					
	2019	2020	2021	2022	2023
Opera*	60,11 %	62,30 %	52,76 %	59,39 %	67,46 %
Balet**	80,12 %	69,28 %	74,55 %	76,70 %	77,08 %
Činohra	73,84 %	79,33 %	68,18 %	65,62 %	70,60 %
Ředitelství	-	100,00 %	-	-	-
DSB + DSB+	74,62 %	-	53,50 %	75,48 %	70,91 %
Celkem	70,67 %	71,57 %	64,58 %	66,01 %	71,41 %

Průměrná cena vstupenky na domácích scénách					
	2019	2020	2021	2022	2023
Opera*	290 Kč	318 Kč	350 Kč	434 Kč	443 Kč
Balet**	372 Kč	437 Kč	404 Kč	428 Kč	441 Kč
Činohra	274 Kč	283 Kč	302 Kč	310 Kč	317 Kč
Ředitelství	-	880 Kč	-	-	-
DSB + DSB+	266 Kč	-	205 Kč	314 Kč	297 Kč
Celkem	303 Kč	325 Kč	344 Kč	375 Kč	383 Kč

* včetně MFJB

** včetně Dance Brno a Balet NdB 2

4.7 CELKOVÉ OBCHODNÍ VÝSLEDKY

Níže uvedené přehledy shrnují výkony divadla na vlastních scénách včetně hostů souborů, dále na domácích i zahraničních zájezdech a festivalech, včetně festivalu Divadelní svět Brno 2023.

Vývoj počtu představení podle souborů					
	2019	2020	2021	2022	2023
Opera*	171	71	61	147	127
Balet**	94	34	54	82	125
Činohra	369	155	155	365	374
Ředitelství	-	1	-	-	-
DSB + DSB+	56	-	35	60	74
Celkem	690	261	305	654	700

Vývoj počtu diváků podle souborů					
	2019	2020	2021	2022	2023
Opera*	73 236	25 307	21 367	74 524	66 157
Balet**	69 179	17 490	25 836	51 703	69 577
Činohra	103 386	43 223	31 135	82 564	100 680
Ředitelství	-	10	-	-	-
DSB + DSB+	7 017	-	2 254	6 825	8 747
Celkem	252 818	86 030	80 592	215 616	245 161

Vývoj návštěvnosti podle souborů					
	2019	2020	2021	2022	2023
Opera*	62,59 %	62,44 %	52,09 %	65,55 %	69,46 %
Balet**	82,86 %	69,28 %	75,36 %	79,78 %	78,45 %
Činohra	74,07 %	79,33 %	68,87 %	66,00 %	70,90 %
Ředitelství	-	100,00 %	-	-	-
DSB + DSB+	74,62 %	-	53,50 %	75,48 %	70,91 %
Průměr	72,36 %	71,76 %	65,63 %	68,97 %	72,48 %

* včetně MFJB

** včetně Dance Brno a Balet NdB 2

PŘEHLED NÁVŠTĚVNOSTI A TRŽEB PODLE SOUBORŮ – ROK 2023

	Počet představení	Kapacita	Návštěvnost	Návštěvnost %	Tržba Kč
OPERA					
MD + JD + Špilberk	84	82 018	53 572	65,32 %	25 092 883,83
Reduta	19	4 523	4 417	97,66 %	927 201,00
Lektorské aktivity	2	20	20	100,00 %	1 802,00
Celkem za naši scénu	105	86 561	58 009	67,02 %	26 021 886,83
Zájezd v ČR	5	2 177	2 177	100,00 %	720 000,00
Zájezd do zahraničí	7	3 700	3 700	100,00 %	5 194 080,00
Celkem zájezdy	12	5 877	5 877	100,00 %	5 914 080,00
Host z ČR	7	2 018	1 540	76,31 %	449 891,00
Host ze zahraničí	-	-	-	-	-
Celkem hosté	7	2 018	1 540	76,31 %	449 891,00
CELKEM	124	94 456	65 426	69,27 %	32 385 857,83
BALET					
MD + JD + Biskupský dvůr	85	71 895	56 513	78,60 %	25 921 190,93
Reduta	17	4 331	3 816	88,11 %	762 916,00
Lektorské aktivity	2	28	28	100,00 %	2 701,00
Celkem za naši scénu	104	76 254	60 357	79,15 %	26 686 807,93
Zájezd v ČR	8	3 076	3 076	100,00 %	357 500,00
Zájezd do zahraničí	4	2 225	2 225	100,00 %	184 416,50
Celkem zájezdy	12	5 301	5 301	100,00 %	541 916,50
Host z ČR	1	1 051	669	63,65 %	270 117,00
Host ze zahraničí	1	1 056	645	61,08 %	394 808,00
Celkem hosté	2	2 107	1 314	62,36 %	664 925,00
CELKEM	118	83 662	66 972	80,05 %	27 893 649,43
ČINOHRA					
MD	163	88 540	58 109	65,63 %	19 937 873,00
Malá scéna	28	1 801	1 422	78,96 %	226 162,00
Reduta	152	38 515	28 893	75,02 %	6 532 682,00
Lektorské aktivity	2	16	16	100,00 %	1 600,00
Celkem za naši scénu	345	128 872	88 440	68,63 %	26 698 317,00
Zájezd v ČR	2	636	636	100,00 %	203 965,00
Zájezd do zahraničí	3	842	842	100,00 %	15 621,92
Celkem zájezdy	5	1 478	1 478	100,00 %	219 586,92
Host z ČR	24	11 648	10 762	92,39 %	4 751 667,00
Host ze zahraničí	-	-	-	-	-
Celkem hosté	24	11 648	10 762	92,39 %	4 751 667,00
CELKEM	374	141 998	100 680	70,90 %	31 669 570,92
CELKEM					
MD + JD + Špilberk + Bisk. dvůr	332	242 453	168 194	69,37 %	70 951 947,76
Reduta	188	47 369	37 126	78,38 %	8 222 799,00
Malá scéna	28	1 801	1 422	78,96 %	226 162,00
Lektorské aktivity	6	64	64	100,00 %	6 103,00
Celkem za naši scénu	554	291 687	206 806	70,90 %	79 407 011,76
Zájezd v ČR	15	5 889	5 889	100,00 %	1 281 465,00
Zájezd do zahraničí	14	6 767	6 767	100,00 %	5 394 118,42
Celkem zájezdy	29	12 656	12 656	100,00 %	6 675 583,42
Host z ČR	32	14 717	12 971	88,14 %	5 471 675,00
Host ze zahraničí	1	1 056	645	61,08 %	394 808,00
Celkem hosté	33	15 773	13 616	86,32 %	5 866 483,00
ŘEDITELSTVÍ	-	-	-	-	-
DSB + DSB+	74	12 336	8 747	70,91 %	2 598 968,00
MFJB	3	782	731	93,48 %	208 175,00
Dance Brno	7	5 032	2 605	51,77 %	984 477,00
CELKEM ZA NdB	616	320 116	233 078	72,81 %	91 949 078,18
CELKEM ZA NdB+FESTIVALY+ŘEDITELSTVÍ	700	338 266	245 161	72,48 %	95 740 698,18

Rozdíl v tržbách ze vstupného z prodejního systému Colosseum a účetního systému Karat je podíl na vstupenkách Louskáček ze dne 28.12.2023, který byl poslán Nadačnímu fondu pro taneční kariéru.

5. VÝVOJ V PERSONÁLNÍ OBLASTI

5.1 STRUKTURA A POČTY ZAMĚSTNANCŮ

Struktura a průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách za celé sledované období

Středisko	Rok 2022	Rok 2023			
	celkem	celkem	umělci	THP	dělníci
1* Soubor opery	202,84	203,66	194,39	7,36	1,92
2* Soubor baletu	65,00	73,78	69,42	4,35	
3* Soubor činohry	44,95	46,00	39,81	6,19	
5* JD jevištní provoz + správa budovy	107,46	107,30		3,00	104,30
6* MD jevištní provoz + správa budovy	76,72	77,36		2,00	75,36
7* DR jevištní provoz + správa budovy	16,45	18,19		2,00	16,19
8* Výroba, doprava, správa ostatních budov	89,46	89,26		13,08	76,18
91 Úsek ředitele	16,96	21,26	1,00	15,26	5,00
92 Obchodní úsek	27,11	26,81		26,81	
93 Ekonomický úsek	20,67	21,35		21,35	
celkem	667,62	684,97	304,63	101,41	278,94

Struktura a průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený za celé sledované období

Středisko	Rok 2022	Rok 2023			
	celkem	celkem	umělci	THP	dělníci
1* Soubor opery	187,15	190,69	180,84	8,35	1,50
2* Soubor baletu	62,33	71,13	67,40	3,73	
3* Soubor činohry	43,98	44,73	38,91	5,82	
5* JD jevištní provoz + správa budovy	102,46	102,15		3,00	99,15
6* MD jevištní provoz + správa budovy	71,57	72,10		2,00	70,10
7* DR jevištní provoz + správa budovy	16,45	18,19		2,00	16,19
8* Výroba, doprava, správa ostatních budov	88,36	87,81		13,08	74,73
91 Úsek ředitele	15,58	16,79	1,00	13,99	1,80
92 Obchodní úsek	25,69	25,05		25,05	
93 Ekonomický úsek	19,81	20,47		20,47	
celkem	633,38	649,11	288,16	97,49	263,46

5.2 PŘEHLED PŘÍRŮSTKŮ A ÚBYTKŮ ZAMĚŠTNANCŮ ZA SLEDOVANÉ OBDOBÍ

Středisko	stav k 31. 12. 2022	přírůstek	úbytek	stav k 31. 12. 2023
1* Soubor opery	188,65	26,35	21,50	193,50
2* Soubor baletu	72,00	10,75	11,00	71,75
3* Soubor činohry	44,00	4,00	4,25	43,75
5* JD jevištní provoz + správa budovy	101,75	14,75	14,75	101,75
6* MD jevištní provoz + správa budovy	71,70	6,50	7,50	70,70
7* DR jevištní provoz + správa budovy	16,00	4,00	1,00	19,00
8* Výroba, doprava, správa ostatních budov	88,75	13,50	10,50	91,75
91 Úsek ředitele	15,75	2,88	1,00	17,63
92 Obchodní úsek	25,25	7,75	7,75	25,25
93 Ekonomický úsek	20,25	3,75	2,00	22,00
celkem	644,10	94,23	81,25	657,08

5.3 PRŮMĚRNÉ PLATOVÉ TŘÍDY A PRŮMĚRNÉ PLATY ZA ROK 2023

NdB celkem				
	U	THP	D	celkem
průměrná třída	11,92	9,61	6,28	9,26
počet zaměstnanců	288,16	97,49	263,46	649,11
průměrný plat	42 664 Kč	41 721 Kč	30 075 Kč	37 413 Kč

5.4 DODRŽOVÁNÍ BEZPEČNOSTI PRÁCE

Před uzavíráním pracovních poměrů absolvují všichni uchazeči o zaměstnání v Národním divadle Brno vstupní pracovnílékařskou prohlídku v lékařské ordinaci MUDr. Fojtík & MUDr. Fojtíková s.r.o., která pro NdB zajišťuje na základě smlouvy pracovnílékařskou péči.

Vstupní školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o požární ochraně absolvují nově nastupující zaměstnanci u specialisty BOZP a PO nebo vedoucího zaměstnance a před započítáním práce na svém pracovišti. Opakovaná školení provádějí vedoucí jednotlivých pracovišť dle Směrnice ředitele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Školení pro vedoucí zaměstnance je prováděno v tříletých

Ihūtách a při nástupu nového vedoucího zaměstnance do funkce. Odborná (profesní) školení jsou zajišťována podle pracovní náplně zaměstnanců zařazených na dané pracovní pozici.

V NdB byla provedena v souladu s příslušnými předpisy kategorizace práce zaměstnanců a dle rozhodnutí Krajské hygienické stanice jsou do rizikové práce ve 3. kategorii zařazeny profese: umělecký čalouník, umělecký truhlář, umělecký kovář a zámečník, hudebník na dechové žesťové nástroje a hudebník na dechové dřevěné nástroje. V souladu se stanovenými minimálními rozsahy a termíny sledování faktorů pracovních podmínek jsou zaměstnanci zařazení ve výše uvedených kategoriích odesíláni k předepsaným periodickým pracovnělékařským prohlídkám.

V roce 2023 byly provedeny opravy jevištní podlahy v Mahenově divadle a v divadle Reduta, což má pozitivní dopad na zvýšení bezpečnosti zaměstnanců NdB a ostatních účinkujících při pohybu a pobytu na jevištích. Stálá pozornost je věnována vyhrazeným technickým zařízením, jejich údržbě, kontrolám. K ověření způsobilosti bezpečného provozu všechna vyhrazená technická zařízení jsou pravidelně revidována dle plánu kontrol zpracovaného v souladu s novými právními předpisy. Zvláštní pozornost je věnovaná údržbě, opravám a odborným prohlídkám divadelní technologie, scénickým zdvihacím zařízením, na něž se vztahují jiné předpisy.

V roce 2023 byl provedeno metodické ověření stavu BOZP formou kontrolní prohlídky budovy Janáčkova divadla svazovým inspektorem pro oblast BOZP. Závěrem kontroly nebyly zjištěny nedostatky.

5.5 PRACOVNÍ ÚRAZY

Za rok 2023 bylo evidováno 36 pracovních úrazů, všechny bez porušení předpisů BOZP.

1. Pracovní úraz ze dne 6. 1. 2023, zaměstnanec na pozici dramaturg.
Při chůzi ze schodů došlo k podklouznutí nohy. Následkem jejího přisednutí došlo k poranění menisku.
Pracovní úraz bez DPN.
2. Pracovní úraz ze dne 9. 1. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během nácviку choreografie, při dokleku na koleno došlo k poranění česky.
Pracovní úraz bez DPN.
3. Pracovní úraz ze dne 10. 1. 2023, zaměstnanec na pozici člen operního sboru.
Během jevištní zkoušky, při doskoku na podlahu, došlo k natržení svalu lýtky.
Pracovní neschopnost od 10. 1. 2023 do 17. 1. 2023.
4. Pracovní úraz ze dne 11. 1. 2023, zaměstnanec na pozici sólista baletu.
Během zkoušky baletu, při nácviку zvedačky, došlo k vyklouznutí taneční partnerky a následnému pádu na koleno tanečního partnera.
Pracovní úraz bez DPN.
5. Pracovní úraz ze dne 23. 1. 2023, zaměstnanec na pozici sólista baletu.
Během zkoušky baletní inscenace, při odrazu a následném dopadu, došlo k poranění svalu bérce.
Pracovní neschopnost od 30. 1. 2023 do 10. 2. 2023.

6. Pracovní úraz ze dne 25. 1. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během nácvičku choreografie, při rozběhnutí a následném odrazu do skoku, došlo k podvrtnutí hlezenního kloubu.
Pracovní neschopnost od 25. 1. 2023 do 1. 2. 2023.
7. Pracovní úraz ze dne 1. 2. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během baletního tréninku, při dopadu ze skoku, došlo k podvrtnutí kotníku a zlomenině nártní kosti nohy.
Pracovní neschopnost od 1. 2. 2023 do 15. 2. 2023 a od 23. 2. 2023 do 10. 3. 2023.
8. Pracovní úraz ze dne 3. 2. 2023, zaměstnanec na pozici sólista baletu.
Během zkoušky baletní inscenace, při dopadu ze skoku, došlo k natržení lýtkového svalu.
Pracovní neschopnost od 23. 2. 2023 do 19. 3. 2023.
9. Pracovní úraz ze dne 4. 2. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během představení baletní inscenace, při dopadu ze skoku, došlo k podvrtnutí hlezenního kloubu.
Pracovní neschopnost od 6. 2. 2023 do 19. 3. 2023.
10. Pracovní úraz ze dne 10. 2. 2023, zaměstnanec na pozici člen baletního souboru.
Při rotačním pohybu došlo k poranění kyčelního kloubu.
Pracovní úraz bez DPN.
11. Pracovní úraz ze dne 25. 2. 2023, zaměstnanec na pozici sólista baletu.
Během baletního představení, při dopadu z rotačního skoku, došlo k podvrtnutí hlezenního kloubu.
Pracovní neschopnost od 27. 2. 2023 do 17. 3. 2023.
12. Pracovní úraz ze dne 21. 2. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během skoku na špičkovce došlo k podvrtnutí hlezenního kloubu.
Pracovní neschopnost od 6. 3. 2023 do 27. 3. 2023.
13. Pracovní úraz ze dne 22. 2. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během zkoušky baletu, při dopadu po skoku, došlo k podvrtnutí kotníku.
Pracovní neschopnost od 23. 2. 2023 do 28. 2. 2023.
14. Pracovní úraz ze dne 1. 3. 2023, zaměstnanec na pozici sólista baletu.
Během baletního tréninku, při protočení na špičkovkách, došlo k podvrtnutí palce a II. prstu nohy.
Pracovní neschopnost od 7. 3. 2023 do 20. 3. 2023.
15. Pracovní úraz ze dne 4. 3. 2023, zaměstnanec na pozici člen operního sboru.
Během divadelní inscenace, při nástupu na scénu, došlo k nechtěnému kontaktu s nohou jiného zaměstnance a vzniku pohmoždění kotníku.
Pracovní neschopnost od 9. 3. 2023 do 31. 3. 2023.
16. Pracovní úraz ze dne 6. 3. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během baletního tréninku, při provádění protahovacích cviků, došlo k natržení stehenního svalu.
Pracovní neschopnost od 6. 3. 2023 do 28. 3. 2023.
17. Pracovní úraz ze dne 8. 3. 2023, zaměstnanec na pozici umělecký malíř.
Při natírání dekorace na jevišti spadnul do prostoru snížené podlahy. Následkem pádu došlo k poranění kolena a jazyku.
Pracovní úraz bez DPN.

18. Pracovní úraz ze dne 11. 3. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během baletního představení, při odchodu z jeviště baletním krokem, došlo k podvrtnutí hlezenního kloubu.
Pracovní neschopnost od 14. 3. 2023 do 22. 3. 2023.
19. Pracovní úraz ze dne 15. 3. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během zkoušky baletního představení, při taneční otočce, došlo k podvrtnutí hlezenního kloubu.
Pracovní neschopnost od 16. 3. 2023 do 29. 3. 2023.
20. Pracovní úraz ze dne 5. 4. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během baletního představení, při úkroku stranou na pološpičku, došlo k podvrtnutí hlezenního kloubu.
Pracovní neschopnost od 11. 4. 2023 do 3. 6. 2023.
21. Pracovní úraz ze dne 25. 4. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během baletního tréninku, při doskoku, došlo k podvrtnutí kotníku.
Pracovní neschopnost od 27. 4. 2023 do 10. 5. 2023.
22. Pracovní úraz ze dne 1. 5. 2023, zaměstnanec na pozici herec.
Během činoherní akce na jevišti došlo ke kontaktu hlavou o hranu otvoru v jevištní dekoraci určeného k průchodu. Následkem kontaktu došlo k poranění vlasové části hlavy.
Pracovní úraz bez DPN.
23. Pracovní úraz ze dne 1. 5. 2023, zaměstnanec na pozici člen baletního souboru.
Při chůzi po schodech došlo k uklouznutí a podvrtnutí nohy.
Pracovní úraz bez DPN.
24. Pracovní úraz ze dne 14. 5. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během baletního vystoupení, při chůzi na špičkovce, došlo k podvrtnutí hlezenního kloubu.
Pracovní neschopnost od 15. 5. 2023 do 2. 6. 2023.
25. Pracovní úraz ze dne 15. 5. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během baletního tréninku, při dopadu ze skoku v rotaci, došlo ke zlomenině zánártní kosti.
Pracovní neschopnost od 18. 5. 2023 do 2. 6. 2023.
26. Pracovní úraz ze dne 17. 5. 2023, zaměstnanec na pozici jevištní technik.
Při demontáži uzávěru v jevištní podlaze došlo k pádu do otevřeného otvoru v podlaze a poranění nohy.
Pracovní úraz bez DPN.
27. Pracovní úraz ze dne 15. 5. 2023, zaměstnanec na pozici sólista baletu.
Během baletního tréninku, při otočce na špičce, došlo k podvrtnutí palce nohy.
Pracovní neschopnost od 23. 5. 2023 do 5. 6. 2023.
28. Pracovní úraz ze dne 8. 6. 2023, zaměstnanec na pozici jevištní technik.
Při montáži v jevištní dekorace špatným došlápnutím došlo k podvrtnutí hlezenního kloubu a zlomenině hlezenní kosti.
Pracovní neschopnost od 9. 6. 2023 do 30. 6. 2023.
29. Pracovní úraz ze dne 12. 7. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během baletního představení, při provádění salta, došlo k poranění spodního rtu o koleno tanečnického partnera.
Pracovní úraz bez DPN.

30. Pracovní úraz ze dne 25. 8. 2023, zaměstnanec na pozici sólista baletu.
Během baletního tréninku, při skoku s rotací, došlo k poranění vazů kyčelního kloubu.
Pracovní neschopnost od 27. 11. 2023 do 31. 12. 2023.
31. Pracovní úraz ze dne 2. 9. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během baletního tréninku, při odrazu ke skoku do boku, došlo ke zlomenině holenní kosti.
Pracovní neschopnost od 11. 9. 2023 do 12. 11. 2023.
32. Pracovní úraz ze dne 6. 9. 2023, zaměstnanec na pozici pracovníka úklidu.
Při úklidu podlahy, následkem špatného došlápnutí, došlo ke zlomenině zánártní kosti a pádu na podlahu.
Pracovní neschopnost od 6. 9. 2023 do 31. 10. 2023.
33. Pracovní úraz ze dne 29. 10. 2023, zaměstnanec na pozici jevištní technik.
Během stavby jevištní dekorace došlo k podvrtnutí a natažení vazů zápěstí.
Pracovní neschopnost od 1. 11. 2023 do 10. 11. 2023.
34. Pracovní úraz ze dne 12. 10. 2023, zaměstnanec na pozici člen sboru baletu.
Během baletního vystoupení, při zvedání taneční partnerky v torzi, došlo k poranění svalů v oblasti zad.
Pracovní neschopnost od 12. 10. 2023 do 23. 10. 2023.
35. Pracovní úraz ze dne 24. 10. 2023, zaměstnanec na pozici herec.
Během divadelní zkoušky, při průchodu po točitých schodech, došlo ke kontaktu hlavou o konstrukci schodiště. Následkem kontaktu došlo k tržné ráně ve vlasové části.
Pracovní úraz bez DPN.
36. Pracovní úraz ze dne 18. 12. 2023, zaměstnanec na pozici jevištní technik.
Během vykládky dekorace z ložné plochy nákladního vozidla došlo k úderu do hlavy překlopením několika kusů dřevěných latí. Následkem úderu došlo k poranění hlavy a zad.
Pracovní neschopnost od 18. 12. 2023 do 31. 12. 2023.

6. HOSPODÁŘSKÉ VÝSLEDKY NdB

6.1 FINANČNÍ PLÁN

Tabulka finančního plánu na rok 2023, skutečnost roku 2023, skutečnost roku 2022

Účet	Počáteční plán k 1.1.2023	Úprava finančního plánu k 31.12.2023	Skutečnost k 31.12.2023	% plnění upraveného finančního plánu	% plnění počátečního plánu	Skutečnost minulé období – rok 2022	Podíl skutečnosti roku 2023 k roku 2022 v %	
501	SPOTŘEBA MATERIÁLU	18 496 000	22 995 000	22 995 794,78	100,00	124,33	25 880 312,25	88,85
502	SPOTŘEBA ENERGIE	20 174 000	27 538 000	27 538 427,03	100,00	136,50	21 649 605,66	127,20
503	SPOTŘEBA JIN. NESKL. DODÁVEK	0	0	0,00			0,00	
504	PRODANÉ ZBOŽÍ	300 000	1 464 020	1 464 020,37	100,00	488,01	1 425 697,00	102,69
506	AKTIVACE DLOUHODOBÉHO MAJETKU	0	-16 952 370	-16 952 369,96	100,00		-21 347 312,34	79,41
507	AKTIVACE OBĚŽNÉHO MAJETKU	0	-414 515	-414 515,44	100,00		-307 169,93	134,95
511	OPRAVY A UDRŽOVÁNÍ	7 500 000	17 448 000	17 447 366,75	100,00	232,63	16 490 270,47	105,80
512	CESTOVNÉ	500 000	4 240 347	4 240 346,73	100,00	848,07	3 349 832,31	126,58
513	NÁKLADY NA REPREZENTACI	1 000 000	1 810 486	1 810 486,26	100,00	181,05	1 815 074,83	99,75
516	AKTIVACE VNITROORGANIZAČNÍCH SLUŽEB	0	-438 299	-438 299,28	100,00		-783 454,65	55,94
518	OSTATNÍ SLUŽBY	86 079 000	95 879 000	95 676 967,57	99,79	111,15	115 687 656,00	82,70
521	Mzdové náklady zaměstnanců	250 448 000	287 683 443	287 684 095,90	100,00	114,87	262 684 971,25	109,52
	OON – DPP, DPČ	3 660 000	9 660 000	9 537 517,88	98,73	260,59	9 819 887,29	97,12
	Odstupné		0	0,00			0,00	
	Náhrada mzdy v době nemoci	1 000 000	1 800 000	1 755 709,45	97,54	175,57	2 031 522,14	86,42
	Náhrada mzdy – refundace Kooperativa		0	0,00			0,00	
	Mzdové nákl.daňové		3 735 000	3 734 820,10	100,00		3 819 989,75	97,77
	OON – DPP, DPČ – daňové		124 353	124 352,12	100,00		150 035,71	82,88
	Náhrada mzdy v době nemoci – daňové		26 000	25 916,55	99,68		34 657,86	74,78
521	MZDOVÉ NÁKLADY CELKEM	255 108 000	303 028 796	302 862 412,00	99,95	118,72	278 541 064,00	108,73
524	ZÁKONNÉ SOC.POIŠTĚNÍ	91 201 531	99 382 531	99 382 424,00	100,00	108,97	91 726 561,00	108,35
525	JINÉ SOC.POIŠTĚNÍ	1 402 509	1 641 509	1 641 195,00	99,98	117,02	1 449 591,00	113,22
527	ZÁKONNÉ SOC.NÁKLADY	5 008 960	5 863 960	5 863 988,36	100,00	117,07	5 373 172,82	109,13
528	JINÉ SOC.NÁKLADY	800 000	1 250 000	1 249 919,00	99,99	156,24	1 073 474,00	116,44
53_	DANĚ A POPLATKY	600 000	990 000	983 027,82	99,30	163,84	1 003 869,53	97,92
54_	OSTATNÍ NÁKLADY	300 000	430 000	428 390,54	99,63	142,80	1 868 937,14	22,92
551	ODPISY DLOUHODOBÉHO MAJETKU	101 675 000	79 270 629	79 270 628,65	100,00	77,96	54 469 208,85	145,53
552	PRODANÝ DNM	0	0	0,00			0,00	
553	PRODANÝ DHM	0	0	0,00			0,00	

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Národní divadlo Brno za rok 2023

Účet		Počáteční plán k 1.1.2023	Úprava finančního plánu k 31.12.2023	Skutečnost k 31.12.2023	% plnění upraveného finančního plánu	% plnění počátečního plánu	Skutečnost minulé období – rok 2022	Podíl skutečnosti roku 2023 k roku 2022 v %
555	TVORBA A ZÚČT.REZERV	0	0	0,00			0,00	
556	TVORBA A ZÚČT.OPR.POLOŽEK	0	0	0,00			-82 724,00	0,00
557	NÁKLADY Z VYŘAZENÝCH POHLEDÁVEK	0	0	0,00			41 650,00	0,00
558	NÁKLADY Z DROBNÉHO DLOUHODOB.MAJETKU	1 826 000	19 390 656	19 390 655,58	100,00	1061,92	27 006 986,42	71,80
56_	FINANČNÍ NÁKLADY	1 100 000	2 100 000	1 935 250,94	92,15	175,93	1 791 685,42	108,01
57_	NÁKLADY NA TRANSFERY		0	0,00			0,00	
58_	NÁKLADY ZE SDÍLENÝCH DANÍ A POPLATKŮ		0	0,00			0,00	
59_	DAŇ Z PŘÍJMŮ		0	0,00			0,00	
601	VÝNOSY Z PRODEJE VLASTNÍCH VÝROBKŮ		0	0,00			0,00	
602 A	VÝNOSY ZE VSTUPNÉHO	42 000 000	88 421 803	88 958 714,77	100,61	211,81	70 570 654,19	126,06
602 B	VÝNOSY ZE ZÁJEZDŮ	2 900 000	6 600 000	6 675 583,42	101,15	230,19	6 483 429,41	102,96
602 C	VÝNOSY Z PRODEJE SLUŽEB OSTATNÍ	3 200 000	5 440 000	5 432 634,73	99,86	169,77	6 791 954,05	79,99
603	VÝNOSY Z PRONÁJMU	2 300 000	6 000 000	5 974 401,44	99,57	259,76	6 304 270,52	94,77
604	VÝNOSY Z PROD.ZBOŽÍ	500 000	1 100 000	1 113 625,65	101,24	222,73	993 652,77	112,07
609	JINÉ VÝNOSY Z VL.VÝKONŮ	0	0	0,00			0,00	
61_	ZMĚNA STAVU VNITROPODNIKOVÝCH ZÁSOB	0	0	0,00			0,00	
62_	AKTIVACE	0	0	0,00			0,00	
641	SMLUVNÍ POKUTY A ÚROKY Z PRODL.	0	0	0,00			0,00	
642	JINÉ POKUTY A PENÁLE	0	0	0,00			0,00	
643	VÝNOSY Z VYŘAZENÝCH POHLEDÁVEK	0	0	0,00			0,00	
644	VÝNOSY Z PRODEJE MATERIÁLU	0	35 204	35 204,00	100,00		30 300,00	116,18
645	VÝNOSY Z PRODEJE DNM	0	0	0,00			0,00	
646	VÝNOSY Z PRODEJE DHM	0	31 930	31 930,00	100,00		170 425,00	18,74
648	ČERPÁNÍ FONDŮ	1 000 000	1 555 000	1 555 237,00	100,02	155,52	3 373 482,00	46,10
649	OSTATNÍ VÝNOSY Z ČINNOSTI	1 200 000	3 000 000	3 373 300,80	112,44	281,11	6 110 348,76	55,21
66_	FINANČNÍ VÝNOSY	300 000	4 080 000	4 353 858,86	106,71	1451,29	3 169 656,34	137,36
671	VÝNOSY VYBR. ÚSTR. VLÁD. INSTIT. Z TRANSFERŮ		0	0,00			0,00	
672000	Výn.vybr.míst.vlád.inst.z tra		0	0,00			0,00	
672101	Výn.z prostř.MmB-provoz	484 549 000	449 284 000	449 286 129,49	100,00	92,72	398 829 925,77	112,65
672102	Výn.z prostř.MmB-DSB Brno	7 500 000	7 500 000	7 500 000,00	100,00	100,00	7 500 000,00	100,00
672103	Výn.z prostř.MmB-Janáček	726 000	726 000	726 000,00	100,00	100,00	21 399 000,00	3,39
672106	Výn.z prostř.MmB-DPH památková obnova 22		0	0,00			1 197 215,93	0,00

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Národní divadlo Brno za rok 2023

Účet	Počáteční plán k 1.1.2023	Úprava finančního plánu k 31.12.2023	Skutečnost k 31.12.2023	% plnění upraveného finančního plánu	% plnění počátečního plánu	Skutečnost minulé období – rok 2022	Podíl skutečnosti roku 2023 k roku 2022 v %
672107	Výn.z prostř.MmB-fasáda MD DPH		1 473 000	1 466 615,01	99,57	0,00	
672108	Výn.z prostř.MmB-profil. repert. oper	7 000 000	7 000 000	7 000 000,00	100,00	7 000 000,00	100,00
672113	Výn.z prostř.MmB-provoz- nájem Hrušovany	1 896 000	1 896 000	1 896 000,00	100,00	1 896 000,00	100,00
672116	Výn.z prostř.MmB-fagotová esa		0	0,00		118 000,00	0,00
672118	Výn.z prostř.MmB-profil. repert. oper 21		0	0,00		3 712 295,00	0,00
672119	Výn.z prostř.MmB-podepření střechy Dvoř.		0	0,00		305 000,00	0,00
672120	Výn.z prostř.MmB - energie 2023		5 969 000	5 969 000,00	100,00	4 414 000,00	135,23
672203	Výn.z prostř.MmB-hlediště MD 2022		0	0,00		2 400 000,00	0,00
672204	Výn.z prostř.MmB-pamat. obnova MD 2023		5 000 000	5 000 000,00	100,00	3 000 000,00	166,67
672205	Výn.z prostř.MmB- DR -vstupní portál		0	0,00		373 640,00	0,00
672301	Výn.z prostř.JMK-podpora dostupnosti		500 000	500 000,00	100,00	500 000,00	100,00
672302	Výn.z prostř.JMK-DSB Brno		1 000 000	1 000 000,00	100,00	1 000 000,00	100,00
672303	Výn.z prostř.JMK-Janáček		0	0,00		2 000 000,00	0,00
672304	Výn.z prostř.JMK-Mzdy		11 500 000	11 500 000,00	100,00	11 500 000,00	100,00
672305	Výn.z prostř.JMK-Dance		300 000	300 000,00	100,00	1 000 000,00	30,00
672306	Výn.z prostř.JMK - NDB 2		2 000 000	2 000 000,00	100,00	0,00	
672401	Výn.z prost.SR-div.provoz-MKČ	38 000 000	43 750 000	43 750 000,00	100,00	38 209 000,00	114,50
672402	Výn.z pros.SR-Divadelní svět		5 250 000	5 250 000,00	100,00	3 200 000,00	164,06
672403	Výn.z prost.SR-Janáček – MKČR		0	0,00		12 500 000,00	0,00
672406	Výn.z prost.SR- Dance Brno – MKČR		450 000	450 000,00	100,00	0,00	
672407	Výn.z prost.SR- Gdaňsk – MKČR		0	0,00		65 000,00	0,00
672408	Výnos z prostředků SR – OperaVision		118 000	118 000,00	100,00	-11 650,42	1012,84
672409	Výnos z prostředků SR – Maribor		0	0,00		101 419,65	0,00
672410	Výn.z pros.SR-Kreativní učení II.		1 700 000	250 000,00	14,71	0,00	
672411	Výn.z pros.SR- Kreativní učení		1 332 812	1 332 812,29	100,00	636 531,66	209,39
672412	Výnos z prostředků SR – Habima		1 000 000	906 822,43	90,68	0,00	
672413	Výnos z prostředků SR – Sibiu		800 000	569 828,56	71,23	0,00	
672414	Výnos z prostředků SR – DSB-NPO		400 000	400 000,00	100,00	0,00	
672501	Výn.z pros.SR-pamat.obnova MD 2023		1 705 000	1 705 000,00	100,00	0,00	
672502	Výn.z pros.SR-MD-obn. kult.pam. - fasáda		0	0,00		1 290 000,00	0,00
672	VÝNOSY VYBR.MÍSTNÍCH VLÁD.INSTITUCÍ Z TRANSFERŮ	539 671 000	550 653 812	548 876 207,78	99,68	524 135 377,59	104,72

Rekapitulace

	REKAPITULACE	Počáteční plán k 1.1.2023	Úprava finančního plánu k 31.12.2023	Skutečnost k 31.12.2023	% plnění upraveného finančního plánu	% plnění počátečního plánu	Skutečnost minulé období – rok 2022	Podíl skutečnosti roku 2023 k roku 2022 v %
	Náklady celkem	593 071 000,00	666 917 748,91	666 376 116,70	99,92	112,36	628 123 987,78	106,09
	Výnosy celkem	593 071 000,00	666 917 748,91	666 380 698,45	99,92	112,36	628 133 550,63	106,09
	Hospodářský výsledek			4 581,75			9 562,85	

Hospodaření NdB roku 2023 dle výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 2023 skončilo v zisku ve výši 4 581,75 Kč. V hlavní činnosti vznikla ztráta 2 152 645,56 Kč, v hospodářské činnosti vznikl zisk ve výši 2 157 227,31 Kč.

6.2 VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ

Tabulka hospodářských výsledků let 2022 a 2023

ROK	HV HLAVNÍ ČINNOST	HV HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST	HV CELKEM
2022	-2 983 114,95	2 992 677,80	9 562,85
2023	-2 152 645,56	2 157 227,31	4 581,75

NdB skončilo celkově v roce 2023 v zisku ve výši 4 581,75 Kč.

Další skutečnosti, které ovlivnily hospodaření NdB v roce 2023:

- Náklady i výnosy roku 2023 jsou ovlivněny realizací festivalů Divadelní svět Brno a Dance Brno.
- I v roce 2023 NdB podpořil Jihomoravský kraj, a to celkovou částkou 15 300 tis. Kč.
- Z tabulky výše je zřejmé i podpora Ministerstva kultury.
- Příspěvek od zřizovatele se v porovnání s přechodným rokem snížil.

Vývoj tržeb za vlastní výkony a zboží překonal úroveň před obdobím covidové pandemie, současně dosáhl NdB v roce 2023 historicky nejvyšších tržeb ze vstupného

KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM NÁKLADOVÝM A VÝNOSOVÝM POLOŽKÁM

Náklady – meziroční změny

- Spotřeba materiálu: nižší náklady na materiál byly způsobeny nižším počtem premiér oproti roku 2022 a nekonáním festivalu Janáček Brno.
- Spotřeba energie: náklady na energie meziročně vzrostly z důvodu celosvětového nárůstu cen energií.
- Aktivace dlouhodobého majetku a Aktivace oběžného majetku: součet účtů byl meziročně ovlivněn nižším počtem premiér oproti roku 2022 a nekonáním festivalu Janáček Brno.
- Cestovné: náklady meziročně vzrostly z důvodu nárůstu tuzemských a zahraničních zájezdů.
- Aktivace vnitroorganizačních služeb: účet byl meziročně ovlivněn nižším počtem premiér oproti roku 2022 a nekonáním festivalu Janáček Brno.
- Ostatní služby: meziroční pokles nákladů na služby byl způsoben nekonáním FJB.
- Náhrada mzdy v době nemoci: pokles nákladů na náhradu mzdy v době nemoci byl způsoben poklesem nemocnosti pracovníků NdB.
- Jiné sociální pojištění: meziroční nárůst účtu je způsoben růstem platů.
- Jiné sociální náklady: zvýšení položky bylo způsobeno zvýšením příspěvku NdB na stravenky a meziroční změnou počtu zaměstnanců.
- Ostatní náklady: snížení nákladů v položce ostatní náklady bylo způsobeno především vypořádacím koeficientem DPH a odvodem za porušení rozpočtové kázně v roce 2022.
- Odpisy dlouhodobého majetku: nárůst odpisů způsobilo svěření rekonstrukce JD do majetku NdB.
- Náklady z drobného dlouhodobého majetku: nižší náklady na drobný majetek byly způsobeny nižším počtem premiér oproti roku 2022 a nekonáním festivalu Janáček Brno.

Výnosy – meziroční změny

- Výnosy ze vstupného: NdB se podařilo zvýšit meziroční tržby ze vstupného.
- Výnosy z prodeje služeb: meziročně došlo k nižším výnosům z prodeje služeb, především tržeb za licence.
- Výnosy z prodeje zboží: došlo k meziročnímu nárůstu tržeb za zboží.
- Výnosy z prodeje materiálu: vyšší prodej nepotřebného materiálu v roce 2023.
- Výnosy z prodeje DHM: meziročně byl nižší prodej nepotřebného DHM.
- Čerpání fondů: nižší čerpání fondů bylo způsobeno především nekonáním FJB.
- Ostatní výnosy z činnosti: meziročně byly především nižšími koprodukční výnosy.
- Finanční výnosy: vyšší úroky z termínovaného vkladu způsobily meziroční nárůst.

Výnosy vybr. místních vlád. institucí z transferů za rok 2023 - podrobný přehled položek tohoto účtu je zřejmý z tabulky níže.

Vývoj a účelovost transferu zřizovatele	v tis. Kč
Transfer zřizovatele k 1. 1. 2023**	501 671
<i>v tom:</i>	
Festival Divadelní svět Brno	7 500
Festival Janáček Brno – mzdové náklady tajemníka, cestovné, propagace	726
Nové operní premiéry a reprízování profilového repertoáru	7 000
Nájem sklady Hrušovany	1 896
Krytí odpisů	101 675
Platy vč. odvodů navýšení od r. 2023 – neúčelový příspěvek	29 298
Energie – 1. navýšení 2023 – neúčelový příspěvek	4 414
<i>Úpravy v průběhu roku 2023:</i>	
Pokrytí DPH a souvisejících nákladů k památkové obnově MD*	1 473
Pokrytí zvýšených nákladů na energie 2023	5 969
Snížení příspěvku – transfer JMK	-13 300
Snížení odpisů a odvodu z fondu investic	-21 965
Obnova kulturní památky Mahenovo divadlo – fasády a hlediště	5 000
Celkem	478 844

	v tis. Kč
*vratka nevyčerpané části dotace	-6
** zvýšení předpokládaných výnosů z dlouhodobých pronájmů	2

Přehled nákladů a výnosů po analytických účtech – rok 2023

	Účet a název	NÁKLADY (M.Ú.)	VÝNOSY (M.Ú.)
	501101 Spotř.materiálu a náhr.dílů	4 402 003,23	0,00
	501102 S.m.- výp., záznam.tech.vč.mate	350 342,20	0,00
	501103 S.m.na výrobu DDHM	45 769,41	0,00
	501104 S.m.-tiskoviny,brožury,ost.	30 338,53	0,00
	501105 S.m.-nejev.náb.do 3000,-	48 533,58	0,00
	501106 S.m.-jiné zařízení do 3.000,-	326 386,09	0,00
	501107 S.m.-nářadí a přístr.do 3.000	85 935,08	0,00
	501501 S.m.-na nové inscenace-výroba	86 314,09	0,00
	501502 S.m.-souč.na hud.nástr.(r.lim	466 467,20	0,00
	501503 S.m.-premiéry-přímá	174 696,53	0,00
	501504 S.m.do her-potrav.,líčidla aj	348 790,13	0,00
	501505 S.m.-baletní obuv	2 232 792,49	0,00
	501506 S.m.na údržbu her	1 053 134,75	0,00
	501507 S.m.na provoz her – nafta	1 477,90	0,00
	501511 Drobný majetek - podrozvaha - vl.výroba	1 158 282,77	0,00
	501512 Spotř. materiál - vl.výroba - neevídován	415 063,89	0,00
	501551 S.m.-na nové inscenace-výroba – Dílny	6 668 040,85	0,00
	501552 S.m.-premiéry-přímá – Dílny	161 192,18	0,00
	501561 S.m.-na nové inscenace-výroba – rekvizity	72 975,82	0,00
	501562 S.m.-premiéry-přímá – Rekvizity	348 297,10	0,00
	501571 S.m.-na nové inscenace-výroba – kostýmy	1 375 434,13	0,00
	501572 S.m.-premiéry-přímá – Krejčovna	1 006 578,54	0,00
	501601 S.m.-jev.nábytek do 3.000,-	56 358,83	0,00
	501602 S.m.-hudební nástr., noty do 3.000, -	3 908,80	0,00
	501603 S.m.-DDHM-rekvizity	75 133,00	0,00
	501604 S.m.-DDHM-zbraně	2 028,00	0,00
	501605 S.m.-DDHM-pánské kostýmy	170 257,00	0,00
	501606 S.m.-DDHM-dámské kostýmy	76 326,00	0,00
	501701 S.m.-pohonné hmoty	900 261,98	0,00
	501702 S.m.-prac.oděvy,obuv, do 3.00	672 265,60	0,00
	501902 S.m.-Klíny,byty (daň.n.)	77 745,10	0,00
	501911 Spotř.mat. - přeúčtování režijních nákla	102 663,98	0,00
	501 Spotřeba materiálu celkem	22 995 794,78	
	502101 Spotřeba el.energie	10 902 206,38	0,00
	502102 Spotřeba – vytápění	13 807 679,30	0,00
	502103 Spotřeba vody	1 326 766,68	0,00
	502104 Spotřeba plynu	923 095,14	0,00
	502901 Spotř.el.energie (daň.n.)	74 973,88	0,00
	502903 Spotřeba vody (daň.n.)	-51 042,19	0,00

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Národní divadlo Brno za rok 2023

	Účet a název	NÁKLADY (M.Ú.)	VÝNOSY (M.Ú.)
	502904 Spotřeba plynu (daň.n.)	165 470,90	0,00
	502905 Energie k přefakturaci	95 595,72	0,00
	502911 Spotřeba – energie – daňové	293 681,22	0,00
502 Spotřeba el. energie celkem		27 538 427,03	
	504501 Prodej programů	764 904,18	0,00
	504502 Spotřeba programů, zboží propagace	402 238,03	0,00
	504504 Likvidace neupotřebit.programů, zboží	217 201,10	0,00
	504901 Prodej divadelního zboží	79 677,06	0,00
504 Prodej programů celkem		1 464 020,37	
	506501 Aktivace dlouh. maj. - výroba – podrozva	-1 158 282,77	0,00
	506558 Aktivace dlouh. maj. - výroba - 028	-15 794 087,19	0,00
506 Aktivace dlouh. maj. - výroba celkem		-16 952 369,96	
	507501 Aktivace oběžného majetku	-414 515,44	0,00
507 Aktivace oběžného majetku celkem		-414 515,44	
	511101 Opravy a údržba JD	2 633 545,78	0,00
	511102 Opravy a údržba MD	9 507 706,64	0,00
	511103 Opravy a údržba Reduta	778 137,56	0,00
	511104 Opravy a údržba Dvořákova	1 159 683,69	0,00
	511105 Opravy a údržba Roosveltova od 2022	51 014,22	0,00
	511502 Opravy a údržba Vlhká	124 574,11	0,00
	511503 Opravy a údržba Ukrajinská	23 809,36	0,00
	511504 Opravy a údržba Černovice	11 059,50	0,00
	511516 Opravy a údržba – výroba-kostýmy a dekor.	438 299,28	0,00
	511601 Opravy a udržování – revize	1 270 842,10	0,00
	511602 Opravy a údržba hud.nástrojů	369 440,82	0,00
	511603 Opravy strojů, přístrojů, PC	299 085,67	0,00
	511605 Opravy a údržba autodoprava	630 163,04	0,00
	511908 Opr.a údržba Klíny aj.-daň.n.	55 311,00	0,00
	511911 Opravy daňové – přeúčtování	94 693,98	0,00
511 Opravy a údržba celkem		17 447 366,75	
	512101 Cestovné	1 893 506,80	0,00
	512501 Cestovné-zájezdy tuzemské	452 833,54	0,00
	512502 Cestovné-zájezdy zahraniční	1 873 365,68	0,00
	512911 Cestovné – doplňková činnost	20 640,71	0,00
512 Cestovné celkem		4 240 346,73	
	513501 Náklady na reprezentaci	1 810 486,26	0,00
513 Náklady na reprezentaci celkem		1 810 486,26	
	516511 Aktivace vnitroorganizač.služ - výroba	-438 299,28	0,00
516 Aktivace vnitroorganizač.služ - výroba celkem		-438 299,28	
	518101 Propagační služby – tisk	1 143 630,67	0,00

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Národní divadlo Brno za rok 2023

	Účet a název	NÁKLADY (M.Ú.)	VÝNOSY (M.Ú.)
	518102 Propagační služby – grafika	1 834 194,48	0,00
	518103 Propagační služby – media, komunikace	4 030 370,91	0,00
	518104 Propagační služby – výlep	1 738 344,22	0,00
	518105 Propagační služby – on-line marketing	31 284,64	0,00
	518106 Propagační služby – fotografie	930 581,93	0,00
	518107 Propagační služby – videa	158 487,60	0,00
	518115 Propagační služby	671 862,36	0,00
	518122 Propagační služby – soubory	3 306 591,17	0,00
	518127 Propagace – zápočet faktur	745 239,93	0,00
	518201 Služby software	1 305 130,98	0,00
	518202 Poř.DDNM do 7.000 +tech.zhod.	27 852,65	0,00
	518301 Výkony spojů – telefony	768 208,45	0,00
	518302 Výkony spojů – poštovní	181 650,51	0,00
	518303 Bankovní poplatky	895 767,39	0,00
	518401 Ostatní služby – odměna – Rada NdB	0,00	0,00
	518501 Autorské honoráře	34 809 118,23	0,00
	518504 Tantiemy, licence, provoz.popl.	9 727 784,09	0,00
	518511 Autorské honoráře – limit	260 913,37	0,00
	518601 Vstupenky pro VIP hosty	53 200,00	0,00
	518602 Provize:poukázky, vstupenky...	290 654,27	0,00
	518603 Nájemné za hud.materiál	1 246 994,99	0,00
	518605 Vystoupení cizích souborů	14 463 951,08	0,00
	518606 Přepravné-krom přepr.zásob	389 153,80	0,00
	518607 Přepravné osob v tuzemsku	115 213,00	0,00
	518609 Projekt Podpora dostupnosti	499 629,65	0,00
	518610 Ost.sluzby pro premiéry	329 048,10	0,00
	518611 Ost.sluzby pro reprízy	496 677,00	0,00
	518701 Nájemné ostatní, efekty	1 043 418,57	0,00
	518702 Nájemné za budovy, pozemky	1 829 145,00	0,00
	518704 Techn.sl. -údržba ploch u budo	360 723,05	0,00
	518705 Techn.sluzby ostatní	1 679 219,40	0,00
	518706 Ostatní služby	2 274 163,36	0,00
	518707 Náklady na školení, kurzy,sem.	139 371,75	0,00
	518708 Ost.sl. překl., kopír., masáže	806 997,58	0,00
	518709 Bezpečnostní služba	2 578 901,46	0,00
	518710 Ubyt., letenky a ost. nepeněžní plnění	2 933 566,62	0,00
	518901 Ostatní daňové náklady	714 881,00	0,00
	518902 Služby-Klíny, pron. - daň.n.	638 823,65	0,00
	518911 Propag.sluzby na vedl.činnost	166 969,84	0,00
	518921 Ost.sl.nakoup. - vedl.činnost	19 207,01	0,00

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Národní divadlo Brno za rok 2023

	Účet a název	NÁKLADY (M.Ú.)	VÝNOSY (M.Ú.)
	518931 Služby daňové – přeúčtování	28 043,81	0,00
	518941 Služby technické daňové – přeúčtování	12 000,00	0,00
518 Ostatní služby celkem		95 676 967,57	
	521101 Mzdové náklady zaměstnanců	287 684 095,90	0,00
	521201 OON – DPP, DPČ	9 537 517,88	0,00
	521301 Odstupné	0,00	0,00
	521401 Náhrada mzdy v době nemoci	1 755 709,45	0,00
	521402 Náhrada mzdy – refundace Kooperativa	0,00	0,00
	521911 Mzdové nákl.daňové	3 734 820,10	0,00
	521921 OON – DPP, DPČ – daňové	124 352,12	0,00
	521941 Náhrada mzdy v době nemoci – daňové	25 916,55	0,00
521 Mzdové náklady zaměstnanců celkem		302 862 412,00	
	524000 Zákonné sociální pojištění	-635 440,96	0,00
	524101 Zdravotní pojištění	25 961 831,92	0,00
	524102 Sociální pojištění	71 512 964,35	0,00
	524103 Zdravotní pojištění z OON	329 697,60	0,00
	524104 Sociální pojištění z OON	908 682,01	0,00
	524900 Zákonné sociální pojištění – daňové	-8 203,04	0,00
	524911 Zdravotní pojištění daňové	338 075,08	0,00
	524912 Sociální pojištění daňové	958 115,65	0,00
	524913 Zdravotní pojištění z OON – daňové	4 446,40	0,00
	524914 Sociální pojištění z OON – daňové	12 254,99	0,00
524 Zákonné sociální pojištění celkem		99 382 424,00	
	525101 Jiné soc.poj. - Kooper. - poj.zam	1 618 584,35	0,00
	525911 Jiné soc.poj. - Kooperativa – daňové	22 610,65	0,00
525 Jiné sociální pojištění celkem		1 641 195,00	
	527101 Příděl do FKSP 2 %	5 785 845,86	0,00
	527911 Příděl do FKSP 2 % - daňové	78 142,50	0,00
527 Zákonné sociální náklady celkem		5 863 988,36	
	528101 Příspěvek na záv.stravování	708 928,07	0,00
	528501 Náhr.plac.zam. - ošatné	156 050,00	0,00
	528502 Náhr.plac.zam. - opotř.vl.nástr	25 162,00	0,00
	528503 Náhr.plac.zam. - líčovné	85 410,00	0,00
	528504 Náhr.plac.zam. - strojkovné	263 500,00	0,00
	528911 Příspěvek na záv.stravování - daňové	10 868,93	0,00
528 Jiné sociální náklady celkem		1 249 919,00	
	531501 Daň silniční	7 200,00	0,00
531 Daň silniční celkem		7 200,00	
	538101 Jiné daně a popl., dál.známky	117 508,10	0,00
	538201 Jiné daně a popl., srážková daň term.vkl.	407 740,33	0,00

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Národní divadlo Brno za rok 2023

	Účet a název	NÁKLADY (M.Ú.)	VÝNOSY (M.Ú.)
	538501 Jiné daně,popl.-DPH z honorář	206 949,39	0,00
	538502 Jiné daně - srážková daň - nepeněžn.př	243 630,00	0,00
538 Ostatní daně a poplatky celkem		975 827,82	
	544501 Prodaný materiál – vlastní	30 514,25	0,00
544 Prodaný materiál celkem		30 514,25	
	547501 Manka a škody	10 841,53	0,00
547 Manka a škody celkem		10 841,53	
	548502 Tvorba fondů – investiční fond	21 000,00	0,00
548 Tvorba fondů celkem		21 000,00	
	549101 Změna zál. koef., doučt.DPH	214 181,00	0,00
	549501 Přísp: Asociace, Opera Europa.	151 775,00	0,00
	549601 Zaokrouhlení	78,76	0,00
549 Ostatní náklady z činnosti celkem		366 034,76	
	551501 Odpisy dlouh.nehm.a hm.majetk	79 270 628,65	0,00
551 Odpisy dlouhodobého majetku celkem		79 270 628,65	
	558101 Nákl.z drob.dlouh.maj.	764 277,02	0,00
	558501 Nákl.z drob.dlouh.nehm.majetk	59 797,05	0,00
	558502 Nákl.z drob.dlouh.hmot.maj.	2 503 196,56	0,00
	558503 Nákl.z drob.dlouh.maj. - premié	269 297,76	0,00
	558506 Nákl.z drob.dlouh.maj. - výroba vl.činnost	15 794 087,19	0,00
558 Náklady z drobného dlouhodobého majetku celkem		19 390 655,58	
	563501 Kurzové ztráty	629 023,94	0,00
563 Kurzové ztráty celkem		629 023,94	
	569101 JON-pojist.maj. (vozidla,aj.)	1 220 256,08	0,00
	569501 JON-ZP na zahr.záj., sl.cesty	67 310,00	0,00
	569911 Ostatní finanční náklady – daňové	18 660,92	0,00
569 Ostatní finanční náklady celkem		1 306 227,00	
	602101 Tržby za vstupné	0,00	85 545 924,77
	602102 Výnosy čerpaný podíl předpl.	0,00	3 359 590,00
	602103 Tržby za čestné vstupenky	0,00	53 200,00
	602201 Zájezdy tuzemské	0,00	1 281 465,00
	602301 Zájezdy zahraniční	0,00	5 394 118,42
	602401 T.ost. -čas. rozl., bal.škola	0,00	1 103 587,50
	602501 Tržby ost. - licence	0,00	549 536,41
	602901 Tržby za ubytovací služby C	0,00	521 483,73
	602902 Tržby za služby s nájmem C	0,00	144 389,26
	602903 Tržby z reklam	0,00	2 301 739,79
	602904 Tržby za tisk vstupenek	0,00	32 650,00
	602905 Tržby:provize za prod.vstup	0,00	98 426,40
	602906 Tržby z půjčovního kost.	0,00	175 867,76

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Národní divadlo Brno za rok 2023

	Účet a název	NÁKLADY (M.Ú.)	VÝNOSY (M.Ú.)
	602907 Tržby – nájem věci	0,00	504 953,88
602 Výnosy z prodeje služeb celkem			101 066 932,92
	603901 Výnosy z dlouhod.pron.budov	0,00	827 017,79
	603902 Výnosy z krátkod.pronájmu	0,00	5 147 383,65
603 Výnosy z pronájmu celkem			5 974 401,44
	604101 Tržby za programy	0,00	1 005 111,05
	604102 Tržby za plakáty	0,00	792,00
	604902 Tržby prodej divadel.zboží	0,00	107 722,60
604 Výnosy z prodaného zboží celkem			1 113 625,65
	644101 Výnosy z prodeje materiálu	0,00	35 204,00
644 Výnosy z prodeje materiálu celkem			35 204,00
	646101 Výnosy z prod.DDHM	0,00	10 930,00
	646201 Výnosy z prod. DHM	0,00	21 000,00
646 Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků celkem			31 930,00
	648101 Čerpání fondů - sponz.dary	0,00	1 555 237,00
648 Čerpání fondů celkem			1 555 237,00
	649101 Poštovné fa marketing	0,00	103 774,11
	649102 Manip.popl.za výměnu vstup.	0,00	400,00
	649103 Inventurní přebytky	0,00	20 443,52
	649201 Náhrada škody od zaměstnanců	0,00	8 167,00
	649202 Náhrada škody – pojišťovny	0,00	88 646,00
	649301 Zaokrouhlení	0,00	115,32
	649302 Ost. nedaň. výnosy	0,00	2 362 244,88
	649501 Ost. nedaň. výnosy – Opera Vision EU	0,00	584 520,00
	649901 Prohlídky divadel – daňové	0,00	106 473,26
	649904 Ostatní výnosy – přefakturace	0,00	89 987,77
	649905 Ostatní výnosy – daňové	0,00	8 528,94
649 Ostatní výnosy z činnosti celkem			3 373 300,80
	662101 Úroky	0,00	3 825 788,95
662 Úroky celkem			3 825 788,95
	663101 Kurzové zisky	0,00	528 069,91
663 Kurzové zisky celkem			528 069,91
	672101 Výn.z prostř.MmB-provoz	0,00	449 286 129,49
	672102 Výn.z prostř.MmB-DSB Brno	0,00	7 500 000,00
	672103 Výn.z prostř.MmB-Janáček	0,00	726 000,00
	672107 Výn.z prostř.MmB-fasáda MD DPH	0,00	1 466 615,01
	672108 Výn.z prostř.MmB-profil. repert. oper	0,00	7 000 000,00
	672113 Výn.z prostř.MmB-provoz- nájem Hrušovany	0,00	1 896 000,00
	672120 Výn.z prostř.MmB - energie 2023	0,00	5 969 000,00
	672204 Výn.z prostř.MmB-památ. obnova MD 2023	0,00	5 000 000,00

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Národní divadlo Brno za rok 2023

	Účet a název	NÁKLADY (M.Ú.)	VÝNOSY (M.Ú.)
	672301 Výn.z prostř.JMK-podpora dostupnosti	0,00	500 000,00
	672302 Výn.z prostř.JMK-DSB Brno	0,00	1 000 000,00
	672304 Výn.z prostř.JMK-Mzdy	0,00	11 500 000,00
	672305 Výn.z prostř.JMK-Dance	0,00	300 000,00
	672306 Výn.z prostř.JMK - NDB 2	0,00	2 000 000,00
	672401 Výn.z prost.SR-div.provoz-MKČ	0,00	43 750 000,00
	672402 Výn.z pros.SR-Divadelní svět	0,00	5 250 000,00
	672406 Výn.z prost.SR- Dance Brno – MKČR	0,00	450 000,00
	672408 Výnos z prostředků SR – OperaVision	0,00	118 000,00
	672410 Výn.z pros.SR-Kreativní učení II.	0,00	250 000,00
	672411 Výn.z pros.SR- Kreativní učení	0,00	1 332 812,29
	672412 Výnos z prostředků SR – Habima	0,00	906 822,43
	672413 Výnos z prostředků SR – Sibiu	0,00	569 828,56
	672414 Výnos z prostředků SR – DSB-NPO	0,00	400 000,00
	672501 Výn.z pros.SR-pamat.obnova MD 2023	0,00	1 705 000,00
	672 Výnosy vybr. míst. vlád.instit. z transferu celkem		548 876 207,78
	Celkový součet	666 376 116,70	666 380 698,45

Rozdíl v tržbách ze vstupného z prodejního systému Colosseum a účetního systému Karat je podíl na vstupenkách Louskáček ze dne 28.12.2023, který byl poslán Nadačnickému fondu pro taneční kariéru.

6.3 VÝZNAMNÉ OPRAVY REALIZOVANÉ ZA ROK 2023

Janáčkovo divadlo	
Oprava serveru zařízení spodní sféry	1 004 167,89
Výměna pojezdů teleskopů osvětlení	601 408,86
Oprava deskového výměníku	238 972,00
Mahenovo divadlo	
Památková obnova	8 171 615,01
Repase křišťálového lustru	136 914,08
Oprava nábytku v šatnách herců	121 780,00
Reduta	
Oprava výtahu	137 429,74
Servis vzduchotechniky	208 949,98
Dvořákova 11	
Oprava střechy	351 261,92
Oprava přístavku	205 789,80
Oprava oplocení – výjezdových bran	85 154,40
Opravy hudebních nástrojů	
Opravy, servis a seřízení hudebních nástrojů	369 440,82
Opravy strojů, přístrojů	
Opravy strojů, přístrojů 1–12 2023	299 085,67
Opravy autodoprava	
Opravy autodoprava 1–12 2023	630 163,04
Oprava dílen	
Oprava cihelných a klempířských prvků (Vlhká)	58 543,65
Revize	
Revize 1–12 2023	1 270 842,10
Celkové náklady na opravy a udržování za rok 2023	17 447 366,75

6.4 FINANČNÍ MAJETEK

Stav prostředků na bankovních účtech k 31. 12. 2023		30 366 094,27
z toho:	UNI – běžný účet	20 020 086,18
	UNI – běžný účet	6 336 206,69
	UNI – devizový účet EUR	2 084 522,96
	UNI – běžný účet FKSP	1 925 278,44
Stav prostředků na termínovaném vkladu k 31. 12. 2023		47 483 789,45
Pokladní hotovost – hlavní pokladna NdB k 31. 12. 2023		719 289,73
Ceniny – poukázky k 31. 12. 2023		64 100,00

6.5 POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY

Neuhrazené pohledávky celkem		
311 001	Odběratelé – vstupenky, ABO	862 788,66
311 004	Odběratelé – ostatní	2 413 672,95
311 006	Odběratelé – zahraniční	8 530,13
účet 311 celkem		3 284 991,74
<i>z toho neuhrazené pohledávky splatné do 31. 12. 2023 v hodnotě nad 5.000</i>		
311 001	Odběratelé – vstupenky, ABO	49 971,00
311 004	Odběratelé – ostatní	620 678,95
celkem		670 649,95
Neuhrazené závazky celkem		
321 001	Dodavatelé tuzemsko	4 056 608,01
321 002	Dodavatelé zahraniční	454 307,77
321 003	Dodavatelé FKSP	2 610,19
321 004	Dodavatelé – sklad	3 291 797,31
321 005	Dodavatelé – zahraniční honoráře	552 098,16
321 006	Dodavatelé tuzemsko PDP	323 748,00
321 007	Dodavatelé – festivaly	129 037,53
321 008	Dodavatelé – externisté	1 500 348,00
321 009	Dodavatelé – festivaly	6 806,15
účet 321 celkem		10 317 361,12
<i>z toho neuhrazené závazky splatné do 31. 12. 2023 v hodnotě nad 5.000</i>		
321 001	Dodavatelé tuzemsko	333 331,70
celkem		333 331,70

Přehled neuhrazených pohledávek splatných do 31. 12. 2023

Účet 311 001 – Vstupenky, ABO				
FV číslo	Odběratel	splatnost	Kč	Poznámka
31005604	CZECHOTEL s.r.o.	30. 06. 2022	6 000,00	zápočet
3220254021	CZECHOTEL s.r.o.	30. 06. 2022	6 000,00	zápočet
3237108021	Základní škola a mat. škola, Brno	28. 12. 2023	5 868,00	uhrazeno 18. 1. 2024
3237178021	Střední průmyslová škola, Brno	29. 12. 2023	14 103,00	uhrazeno 17. 1. 2024
3236216021	Schneider Reisen	04. 12. 2023	18 000,00	uhrazeno 29. 1. 2024
Celkem			49 971,00	
Účet 311 004 – Odběratelé ostatní				
FV číslo	Odběratel	splatnost	Kč	Poznámka
16PSSF0100000021	TOPGEO BRNO, spol. s r.o.	28. 02. 2014	30 068,50	řešeno právním oddělením NdB
16PSSF0100000021	Waterservice, s.r.o.	14. 03. 2016	17 790,45	zápočet
16FV030100000216	REMOEX CZ a.s.	07. 11. 2016	87 120,00	řešeno právním oddělením NdB
20FV030100000253	Brixton-gastro, s.r.o.	30. 06. 2021	12 439,00	zřizovatel řeší odpuštění pohledávky
21FV030100000006	Brixton-gastro, s.r.o.	30. 06. 2021	12 439,00	zřizovatel řeší odpuštění pohledávky
21FV030100000016	Brixton-gastro, s.r.o.	30. 06. 2021	12 439,00	zřizovatel řeší odpuštění pohledávky
21FV030100000130	Brixton-gastro, s.r.o.	30. 06. 2021	12 837,00	zřizovatel řeší odpuštění pohledávky
21FV030100000131	Brixton-gastro, s.r.o.	30. 06. 2021	12 837,00	zřizovatel řeší odpuštění pohledávky
21FV030100000074	Brixton-gastro, s.r.o.	30. 06. 2021	12 837,00	zřizovatel řeší odpuštění pohledávky
21FV030100000047	Brixton-gastro, s.r.o.	30. 06. 2021	13 633,00	zřizovatel řeší odpuštění pohledávky
20FV030100000177	Brixton-gastro, s.r.o.	30. 06. 2021	17 316,00	zřizovatel řeší odpuštění pohledávky
20FV030100000323	Brixton-gastro, s.r.o.	30. 06. 2021	24 878,00	zřizovatel řeší odpuštění pohledávky
21FV030100000005	Brixton-gastro, s.r.o.	30. 06. 2021	52 918,00	zřizovatel řeší odpuštění pohledávky
21FV030100000077	Brixton-gastro, s.r.o.	30. 06. 2021	54 650,00	zřizovatel řeší odpuštění pohledávky
22FV030100000300	VARS BRNO a.s.	22. 07. 2022	205 700,00	upomínáno
23FV030100000388	Šauer Miloš	26. 10. 2023	7 973,00	uhrazeno 15. 01. 2024
23FV030100000488	Hungry Devil s.r.o.	27. 12. 2023	21 490,00	uhrazeno 15. 01. 2024
23FV030100000430	Nevrkla Martin	14. 11. 2023	11 314,00	uhrazeno 22. 01. 2024
Celkem			620 678,95	

Přehled neuhrazených závazků splatných do 31. 12. 2023

FP číslo	dodavatel	splatnost	Kč	poznámka
23FD060100002227	DRAEK, spol. s r.o.	26. 12. 2023	60 463,70	uhrazeno 02. 01. 2024
23FD060100002276	Jan Beneš	29. 12. 2023	8 800,00	uhrazeno 02. 01. 2024
23FD060100002279	Fuksa Jan	25. 12. 2023	38 000,00	uhrazeno 02. 01. 2024
23FD060100002280	Fuksa Jan	25. 12. 2023	31 700,00	uhrazeno 02. 01. 2024
23FD060100002293	JANEKO s.r.o.	28. 12. 2023	24 200,00	uhrazeno 02. 01. 2024
23FD060100002299	Petlach Martin	29. 12. 2023	11 000,00	uhrazeno 02. 01. 2024
23FD060100002305	Sem Svatopluk	29. 12. 2023	34 680,00	uhrazeno 02. 01. 2024
23FD060100002306	Sem Svatopluk	31. 12. 2023	34 680,00	uhrazeno 02. 01. 2024
23FD060100002267	Hejný Pavel	29. 12. 2023	34 680,00	uhrazeno 03. 01. 2024
23FD060100002277	Jan Beneš	29. 12. 2023	26 000,00	uhrazeno 03. 01. 2024
23FD060100002294	Metoda spol. s r.o.	31. 12. 2023	21 296,00	uhrazeno 08. 01. 2024
21FD060100000285	Czechotel s.r.o.	30. 06. 2022	7 832,00	zápočet
celkem			333 331,70	

6.6 DOTACE ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU, ROZPOČTU STÁTNÍCH FONDŮ A ROZPOČTU KRAJE

Zdroj	Organizace – Účel Národní divadlo Brno, příspěvková organizace	Poskytnuto v tis. Kč
MKČR	Program na podporu profesionálních divadel	43 750
MKČR	Památková obnova Mahenova divadla	1 705
MKČR	Festival Divadelní svět Brno 2023	5 250
MKČR	NdB hostuje v Tel Avivu*	1 000
MKČR	NdB hostuje na mezinárodním divadelní festivalu Sibiu**	800
MKČR	Rezidence NdB – Les Antiliacastes (Francie)	400
MKČR	NdB rozvíjí kreativní učení***	1 361
MKČR	NdB rozvíjí kreativní učení II****	1 700
MKČR	Dance Brno	450
MKČR	OperaVision Next Generation – Jakobín	118
JMK	Částečná úhrada prostředků na platy zaměstnanců	11 500
JMK	Juniorský soubor Baletu NdB2	2 000
JMK	Podpora dostupnosti NdB v Jihomoravském kraji	500
JMK	Festival Divadelní svět Brno	1 000
JMK	Dance Brno	300
CELKEM		71 834

*Nedočerpaná dotace ve výši 93 tis. Kč. Částka vrácena v souladu s podmínkami dotace.

** Nedočerpaná dotace ve výši 230 tis. Kč. Částka vrácena v souladu s podmínkami dotace.

*** Nedočerpaná dotace ve výši 28 tis. Kč. Částka vrácena v souladu s podmínkami dotace.

****Čerpání dotace rozloženo dle podmínek dotace do let 2023 a 2024.

Uvedené dotace (s výjimkou označených) byly v průběhu roku 2023 vyčerpány v plné výši a v souladu s účelovým určením jednotlivých dotací.

Vyúčtování dotací proběhlo podle stanovených podmínek.

6.7 FONDY**Zdroje a použití investičního fondu za rok 2023**

ZDROJE	v tis. Kč
Počáteční zůstatek k 1. 1. 2023	6 527
Příděl ve výši odpisů	79 271
Transfer na investice od zřizovatele	4 975
Příjmy z prodeje DHM ve vlastnictví p.o.	21
Povinný odvod z odpisů	-54 710
Zdroje celkem	90 794
ČERPÁNÍ	
v tis. Kč	
Mahenovo divadlo	
administrace veřejné zakázky – stavební úpravy	101
soubor 2 ks světel pro osvětlovače	71
rozšíření technologie zvuku	283
zesilovače	3 410
rekonstrukce podlahy a osvětlení	4 392
soubor 10 ks světel pro osvětlovače	461
soubor 10 ks ZOOM optiky – osvětlení	135
vykrytí zadního jeviště	148
Celkem	9 001
Janáčkovo divadlo	
4 ks světel follow spot – osvětlovači	1 488
inteligentní světla pro osvětlovače	1 373
akustické úpravy – sborový sál	419
klimatizace	118
Celkem	3 398
divadlo Reduta	
Mediaserver pro Resolume arena i9	114
6 ks světlometů Ayrton	720
zabudování podlahových krabic na jevišti	110
jevištní technologie - 2. etapa	5 049
2 ks projektory	2 359
Celkem	8 352
ostatní majetek	
Asus Zenbook Flip	47
doplnění klimatizace Dvořákova 11	118
doplnění kamerového systému Dvořákova 11	417
kopírka pro hudební archiv	99
LinkRunner AT-1000 Network Auto_tester	40
klimatizace 2. patro Dvořákova 11	801
rekuperační jednotka dílny Ukrajinská	103
odsávací stěna s ventilátorem dílny	115
tiskárna A3 XEROX Versalink pro rekvizitárnu	56
mobilní odsávací sada pro rekvizitárnu	48
projekt nežádoucího proudění vzduchu	106
architektonická studie – Edukační centrum	194
studie proveditelnosti fotovoltaické elektrárny	17
klavírní výtahy inscenace Orlando	149
kopie hlavy odlitek Jana Křtitele	80
vlasový základ pro odlitek	16
upgrade webu archivu NdB	351
Microsoft SQL Server Standard	219
orchestrální partitura Orlando	146
Celkem	3 122

hudební nástroje	
bicí souprava Gretsch	68
anglický roh Gebr.Moning	348
3 trubky Lechner	538
klávesy vč. příslušenství	80
lesní roh Klaus Fefr model 1P	295
horní díl hoboje Fossati	99
Celkem	1 428
ZDROJE CELKEM	90 794
ČERPÁNÍ CELKEM	80 011
Konečný zůstatek k 31. 12. 2023	10 783

Plán tvorby a čerpání fondů

Fond investiční – účet 416	v tis. Kč
Počáteční zůstatek k 1. 1. 2023	6 527
Tvorba fondu k 31. 12. 2023	
vlastní zdroje – oprávky	79 271
transfer na investice od zřizovatele	4 975
příjmy z prodeje DHM ve vlastnictví p.o.	21
Zdroje celkem	90 794
Použití fondu k 31. 12. 2023	
financování investičních výdajů	25 301
odvod do rozpočtu u zřizovatele	54 710
navýšení prostředků určených na financování údržby a oprav majetku	
Čerpání celkem	80 011
Stav k 31. 12. 2023	10 783

Fond rezervní z výsl. hospodaření – účet 413	v tis. Kč
Počáteční zůstatek k 1. 1. 2023	1 226
příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření	10
úhrada ztráty za předchozí léta	0
Čerpání celkem	0
Stav k 31. 12. 2023	1236

Fond rezervní z ostatních titulů - 414	v tis. Kč
Počáteční zůstatek k 1. 1. 2023	60
peněžní dary	1 835
čerpání – další rozvoj činnosti	1 555
Stav k 31. 12. 2023	340

Fond odměn – účet 411	v tis. Kč
Počáteční zůstatek k 1. 1. 2023	0
příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření	0
Stav k 31. 12. 2023	0

Fond sociální (FKSP) - účet 412	v tis. Kč
Počáteční zůstatek k 1. 1. 2023	1 570
tvorba fondu	5 916
Čerpání – úhrada potřeb zaměstnanců	5 433
Stav k 31. 12. 2023	2 053

Fond byl doplněn 2,0 % ze mzdových prostředků v souladu s vyhl. 114/2002 Sb., vč. dodatků a příjmy z rekreačního zařízení, čerpání v průběhu roku probíhalo v souladu s výše uvedenou vyhláškou a dle schválených zásad pro používání prostředků FKSP v NdB.

7. KONTROLNÍ ČINNOST

INTERNÍ AUDIT

ROČNÍ PLÁN INTERNÍHO AUDITU PRO ROK 2023

Plánované 3 interní audity – plán byl dodržen.

- Prověření, zda čerpání přijatých prostředků bylo v souladu s rozsahem a podmínkami danými poskytovatelem.
- Prověření skladového hospodářství, smlouvy a využití.
- Prověření účinnosti vnitřního kontrolního systému (§ 30 odst. 7, zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole).

Časové rozvržení interního auditu zahrnuje

- Sestavení ročního plánu 2023 a střednědobého plánu pro období 2023–2025.
- Získávání podkladů o nastavení vnitřního kontrolního systému.
- Vzdělávání, samostudium.
- Monitoring a konzultační činnost.
- Přípravu, stanovení programu IA, vypracování a projednání zpráv.

VYHODNOCENÍ INTERNÍHO AUDITU ZA ROK 2023

Plán kontrolní činnosti pro rok 2023 v NdB (oblast interního auditu) byl dodržen, a to při částečném úvazku interního auditora.

Drobné nedostatky provozního charakteru byly konzultovány v průběhu auditu (v rámci konzultační činnosti auditora). Závažné pochybení v rozporu s legislativou, nastavením vnitřního kontrolního systému nebo řídicího procesu nebylo zjištěno.

Na základě provedených auditů je možné konstatovat, že systém výkonu finanční kontroly NdB je nastaven v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole a dalšími platnými právními předpisy.

Interní auditor doporučuje dodržovat nastavený vnitřní kontrolní systém tak, aby byla eliminována rizika při nakládání s veřejnými prostředky.

SEZNAM EXTERNÍCH KONTROL PROVEDENÝCH V ROCE 2023

- Předmět kontroly Dodržování právních předpisů a interních normativních aktů při hospodaření s finančními prostředky zejména v oblastech: dispozice se svěřeným majetkem; veřejné výdaje; finanční operace; povinně zveřejňované informace dle zákona č. 106/1999 Sb.; peněžní fondy.

Datum kontroly: leden až duben 2023

Kontrolu provedl: odbor interního auditu a kontroly MMB

Výsledek kontroly: Nedošlo k porušení zákona, sdělena upozornění a doporučení k některým postupům.

- Předmět kontroly Ověření stavu BOZP v JD.

Datum kontroly: 27. 1. 2023

Kontrolu provedl: svazový inspektor BOZP (Konfederace kultury a umění)

Výsledek kontroly: Bez kontrolního nálezu.

- Předmět kontroly Dodržování oznamovací povinnosti; stanovení vyměřovacích základů a výše pojistného; dodržování termínů splatnosti pojistného; dodržování podávání přehledů o platbách pojistného.

Datum kontroly: 27. 4. 2023

Kontrolu provedl: VZP ČR

Výsledek kontroly: Ke dni kontroly nebyly zjištěny splatné závazky vůči VZP ČR ani jiné evidenční nedostatky.

8. INVENTARIZACE MAJETKU A ZÁVAZKŮ

Průběh inventur

Dle plánu inventur byl zjištěn skutečný stav majetku a závazků a ostatních inventarizačních položek aktiv a pasiv a podrozvahy, který je zaznamenán v inventurních soupisech. Při inventarizaci byly využívány inventurní, pomocné a jiné evidence. Skutečný stav byl porovnán na účetní stav majetku a závazků a ostatních inventarizačních položek dle data provedení inventury.

Ke dni 31. 12. 2023 bylo u majetku, který byl inventarizován k 31. 10. 2023, provedeno zjištění skutečného stavu doložením účetních záznamů, které prokazují přírůstky a úbytky od 1. 11. 2023 do 31. 12. 2023.

Termíny, stanovené v plánu inventur, byly dodrženy.

Zápis z jednání ÚIK ze dne 25. 1. 2024

Závěrečná zpráva o provedení inventarizace majetku a závazků NdB ke dni 31. 12. 2023.

- a) Inventarizace dlouhodobého majetku, drobného dlouhodobého majetku, majetku v operativní evidenci a zásob

Inventarizace majetku NdB ke dni 31. 12. 2023 byla fyzicky provedena v termínu od 31. 10. 2023 do 31. 12. 2023 a zpracována v termínu do 25. 1. 2024 na základě Příkazu ředitele 23IPPR0100000004/2023 a Směrnice č. 5/2012 - Směrnice pro inventarizaci majetku a závazků. Byly vyhotoveny a jednotlivým Dílčím inventarizačním komisím předány soupisy inventarizačních položek majetku ke dni 31. 10. 2023 a majetek, uvedený v předaných soupisech byl fyzicky inventarizován. Stav majetku ke dni 31. 12. 2023 byl zjištěn na základě fyzické inventury majetku ke dni 31. 10. 2023 a dopočtem pohybů majetku za období 11–12/2023. Dále byly vyhotoveny pomocné inventurní soupisy majetku dle účtů a umístění.

Inventarizován byl účetně vedený majetek, majetek v operativní evidenci, zboží a zásoby materiálu středisek a skladů NdB.

Při provádění fyzické inventarizace byl určen Dílčími inventarizačními komisemi dále neupotřebitelný a opotřebovaný majetek, který bude navržen k vyřazení prostřednictvím Likvidační komise NdB v r. 2024.

- b) Inventarizace pohledávek, závazků, krátkodobého a dlouhodobého finančního majetku

Pohledávky, závazky a finanční majetek byl inventarizován k datu 31. 12. 2023. Inventarizace byla provedena formou dokladové inventury, na základě Příkazu ředitele č. 23IPPR0100000004/2023 a Směrnice ředitele č. 5/2012.

Výsledky provedené inventarizace ke dni 31. 12. 2023

Evidovaný majetek uvedený v inventarizačních soupisech byl odsouhlasen s fyzickým stavem majetku. Při inventarizaci majetku byly také na majetku doplňovány poškozená a nečitelná inventární čísla u předmětů, pořízených před datem provádění fyzické inventarizace.

Po dohledání a provedení převodů položek majetku mezi jednotlivými inventarizačními úseky NdB byly Dílčími inventarizačními komisemi uvedeny následující inventarizační rozdíly.

Majetek nenalezený při provádění fyzické inventarizace ke dni 31. 12. 2023

- 1) Píšťalka – zvukový efekt č: 25035736 z 3/2016; Kč 1 890,-

Dle ústního sdělení bývalého tajemníka orchestru opery byla při odchodu zaměstnancem ponechána v nefunkčním stavu v šatní skříňce. Píšťalka (tj: zvukový efekt s posuvným pístem) však nebyla fyzicky dohledána, je možné, že byla jako nefunkční omylem vyhozena a nebyla předtím vyřazena standartním způsobem přes Likvidační komisi. V nákladech je proúčtována v r. 2016. Případ bude dořešen ve škodní komisi NdB.

- 2) Telefon mobilní XIAOMI Redmi7 č: 24037556 z roku 2019; Kč 4 490,-

Služební přístroj je užíván bývalým tajemníkem orchestru JD, zaměstnanec je ve stavu nemocných, přislíbil vrácení. V případě nesplnění příslibu do 31. 1. 2024 bude projednáno ve Škodní komisi NdB.

Sdělení Dílčích inventarizačních komisí k inventarizaci majetku ve správě NdB za rok 2023

- 1) Požadavek hudebního archivu – vyřadit hudební materiál-dílčí hudební party do Balanchine. Dle DIK a vedoucí hudebního archivu NdB se jedná o nekompletní hudební materiál spotřební materiál pro zkušební účely, jehož evidence není nutná. Inv. číslo: 23041011 Kč: 9 920,- zařazeno 2/2023.
- 2) Požadavek správy budovy JD – Změnit evidenci položek mimo fyzickou inventuru, tj. stavební investice-technická zhodnocení objektu Janáčkova divadla před rekonstrukcí (do roku 2023). Nejedná se o fyzické manko, požadavek na změnu odpovědnosti za svěřené položky.

Sumarizace majetku NdB ke dni 31. 12. 2023

013 Software	4 778 294,67
021 Budovy, haly, stavby vč. kulturních památek (tř. 023)	1 986 472 202,57
022 Stroje, přístroje, zařízení	529 335 952,48
031 Pozemky	19 983 539,44
032 Umělecká díla a sbírky	4 413 472,00
Součet: dlouhodobý majetek	2 544 983 461,16
018 Drobný nehmotný majetek	972 388,35
028 Drobný hmotný majetek	278 918 974,56
Součet: drobný hmotný a nehmotný majetek	279 891 362,91
091 Podrozvahová operativní evidence	13 305 922,34
093 Kostýmy pánské	33 180 735,48
094 Kostýmy dámské	22 306 710,26
Součet: operativní evidence	68 793 368,08
Celkem majetek ve správě NdB	2 893 668 192,15
092 Evidenčně vedený majetek (do 1000/ks)	43 719,00
095 Položkový rozpis investic (účet 022)	290 579 763,67
096 Zapůjčené věci	0,00
097 Rozpis drobného majetku-položkově	10 145 523,20
Součet: operativní evidence	300 769 005,87
Kontrolní číslo	3 194 437 198,02

Seznam inventurních soupisů a dodatečných inventurních soupisů NdB ke dni 31. 12. 2023

číslo inventur. soupisu	počet pořadačů, složek	číslo dodateč. inv.soupisu	počet pořadačů, složek	SU	Název účtu
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	013	Software
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	018	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	021	Stavby tř. 1,2
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	022	Samostatné movité věci a soubor movitých věcí
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	028	Drobný dlouhodobý hmotný majetek
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	031	Pozemky
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	032	Kulturní předměty
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	041	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	042	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	073	Oprávký k softwaru
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	078	Oprávký k drob.dl.nehm.majetku
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	081	Oprávký ke stavbám
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	082	Oprávký k sam.mov.v a soubor mov.věcí
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	088	Oprávký k drob.dl.hmot.majetku
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	111	Pořízení materiálu
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	112	Materiál na skladě
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	131	Pořízení zboží
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	132	Zboží na skladě
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	138	Zboží na cestě
dle úč.osnovy	1	xxx	xxx	194	Opravné položky k odběratelům
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	241	Běžné účty
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	243	Běžné účty FKSP
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	244	Termínované vklady krátkodobé
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	261	Pokladna
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	262	Peníze na cestě
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	263	Ceniny
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	311	Odběratelé
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	314	Krátkodobé poskytnuté zálohy
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	315	Jiné pohl. z hlavní činnosti
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	321	Dodavatelé
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	324	Krátkodobé přijaté zálohy
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	331	Zaměstnanci
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	333	Jiné závazky vůči zaměstnancům
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	335	Pohledávky za zaměstnanci
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	336	Sociální zabezpečení
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	337	Zdravotní pojištění
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	342	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	343	Daň z přidané hodnoty
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	348	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	349	Závazky k vybr.míst.vl.institucím
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	374	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	377	Ostatní krátkodobé pohledávky

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Národní divadlo Brno za rok 2023

dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	378	Ostatní krátkodobé závazky
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	381	Náklady příštích období
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	383	Výdaje příštích období
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	384	Výnosy příštích období
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	385	Příjmy příštích období
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	388	Dohadné účty aktivní
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	389	Dohadné účty pasivní
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	395	Vnitřní zúčtování
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	401	Jmění účetní jednotky
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	403	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	412	Fond kulturních a soc.potřeb
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	413	Rezerv.fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	414	Rezervní fond z ostatních titulů
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	416	Fond reprodukce majetku,fond investic
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	431	Výsl.hospodaření ve schvalovacím řízení
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	432	Výsl.hospod.předcház.účet.období
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	472	Dlouhodobě přijaté zálohy na transfery
dle úč.osnovy	2	xxx	xxx	493	Výsledek hosp.běžného úč.období

Pomocné inventurní soupisy majetku-fyzická inventarizace ke dni 31. 10. 2023 s dopočtem pohybů ke dni 31. 12. 2023

dle číselníku	krab 1+2	dtto	krab 1+2	013	Software
dle číselníku	krab 1+2	dtto	krab 1+2	018	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek
dle číselníku	krab 1+2	dtto	krab 1+2	021	Budovy, haly, stavby a nemovitě kulturní památky
dle číselníku	krab 1+2	dtto	krab 1+2	022	Stroje, přístroje, zařízení
dle číselníku	krab 1+2	dtto	krab 1+2	031	Pozemky
dle číselníku	krab 1+2	dtto	krab 1+2	032	Umělecká díla a sbírky
dle číselníku	krab 1+2	dtto	krab 1+2	028	Drobný hmotný majetek

Majetek v podrozvahové evidenci

dle číselníku	krab 1+2	dtto	krab 1+2	91	Podrozvahová evidence – OE
dle číselníku	krab 3+4	dtto	krab 3+4	93	Kostýmy pánské
dle číselníku	krab 3+4	dtto	krab 3+4	94	Kostýmy dámské

Majetek v operativní evidenci

dle číselníku	krab 1+2	dtto	krab 1+2	92	Evidenčně vedený majetek do 1000/ks
dle číselníku	krab 1+2	dtto	krab 1+2	95	Operativní evidence: položkový soupis investic
dle číselníku	krab 1+2	dtto	krab 1+2	97	Rozpis drobného majetku-položkově

Fyzická inventarizace je prováděna dle umístění majetku a jednotlivých položek.
Pokud byla inventarizace účtu provedena k 31. 12. 2023, nemá dodatečný soupis.